

***Raport o stanie Gminy
Miasto Chełmża
za 2020 rok***

I. WSTĘP	5
II. INFORMACJE OGÓLNE	7
III. INFORMACJE FINANSOWE	11
1. Sytuacja finansowa gminy.....	11
2. Najważniejsze wydatki inwestycyjne..	14
3. Wieloletnia prognoza finansowa	15
IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA	19
V. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII	25
1. Strategia Rozwoju Miasta	25
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	31
3. Gminny program rewitalizacji	37
4. Program Ochrony Środowiska	54
5. Plan gospodarki niskoemisyjnej	67
6. Program oczyszczania miasta z azbestu	71
7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi	73
8. Gminny program opieki nad zabytkami miasta Chełmży	75
9. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	78
10 . Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	84
11. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	89
12. Gminny program wspierania rodziny	99
13. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie	114
14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	119
15. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	125
16. Program przeciwdziałania narkomanii	129
VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	131
1. Omówienie ogólne	131
2. Zestawienie szczegółowe.....	132
VII. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO	150
1. Wprowadzenie.....	150
2. Budżet obywatelski w liczbach	151
3. Realizacja budżetu obywatelskiego – edycja 2020	153
4. Podsumowanie	158

VIII. INFORMACJA NA TEMAT DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W 2020 ROKU	159
1. Finanse	159
2. Gospodarka komunalna	163
3. Oświata	168
4. Sport, rekreacja i turystyka	174
5. Kultura	176
6. Rynek pracy i bezrobocie	179
7. Pomoc społeczna	182
8. Bezpieczeństwo publiczne	185
IX. PODSUMOWANIE	189

I. WSTĘP

Kolejny raz, już po raz trzeci z rzędu, sporządzany jest przez organ wykonawczy i przedkładany Radzie Miejskiej raport o stanie gminy. Jest to dokument podsumowujący działalność organu wykonawczego w gminie za poprzedni rok, a obowiązek jego sporządzenia wynika z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.. Stosownie do art. 28aa ust.2 ustawy o samorządzie gminnym raport w swojej zawartości obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w poprzednim roku, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Jest to oczywiście zakres minimalny tego dokumentu, gdyż stosownie do art. 28aa ust. 3 ustawy rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu, jednakże do chwili sporządzania bieżącego raportu, rada gminy nie podjęła inicjatywy uchwałodawczej w powyższym zakresie.

Przedstawiony raport o stanie gminy sporządzono w podobnym układzie i formie, jak w poprzednich dwóch latach, gdyż obie jego edycje zostały dobrze przyjęte i ocenione przez organ stanowiący. Jak zwykle pewne ograniczenia dotyczące jego zawartości związane są z ograniczoną dostępnością aktualnych danych statystycznych, które można byłoby wykorzystać m.in. w analizach porównawczych z innymi jednostkami samorządowymi. W momencie przygotowywania raportu najbardziej aktualne dane statystyczne dostępne były wg stanu na dzień 31 grudnia 2018, a jedynie nieliczne dane sięgały połowy 2020 roku. W większości dane dotyczące stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku publikowane będą przez GUS dopiero w drugiej połowie bieżącego roku. Dlatego też pragnąc pokazać dynamikę pewnych zmian wykorzystano ponownie w znacznym stopniu dane własne będące w posiadaniu Urzędu Miasta Chełmży i jednostek organizacyjnych gminy.

Po analizie dostępnych materiałów przyjęto, iż zakres prezentowanego raportu obejmować będzie obligatoryjną zawartość nakreśloną ustawą o samorządzie gminnym, poszerzoną o dostępne dane i wskaźniki obrazujące w najlepszy możliwy sposób zmiany, które zaszły w wyniku działalności organów gminy oraz podmiotów zewnętrznych na przestrzeni minionego roku. Przy analizie raportu należy oczywiście mieć świadomość, iż szereg podejmowanych działań przynosi wymierne efekty w dłuższym horyzoncie czasowym,

dlatego też ocena stanu gminy oparta na danych wskaźnikowych nie zawsze we właściwy sposób oddaje skalę podejmowanych działań.

Stosownie do art. 28aa ust. 4 raport o stanie gminy rozpatrywany jest na sesji absolutoryjnej. Analizowany jest on w pierwszej kolejności, przed omawianiem sprawozdanie z wykonania budżetu miasta. Nad przedstawionym raportem przeprowadza się dyskusję, w której głos zabierają radni oraz, o ile zgłoszą to na piśmie, mieszkańcy gminy. Po zakończeniu dyskusji rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem burmistrzowi wotum zaufania.

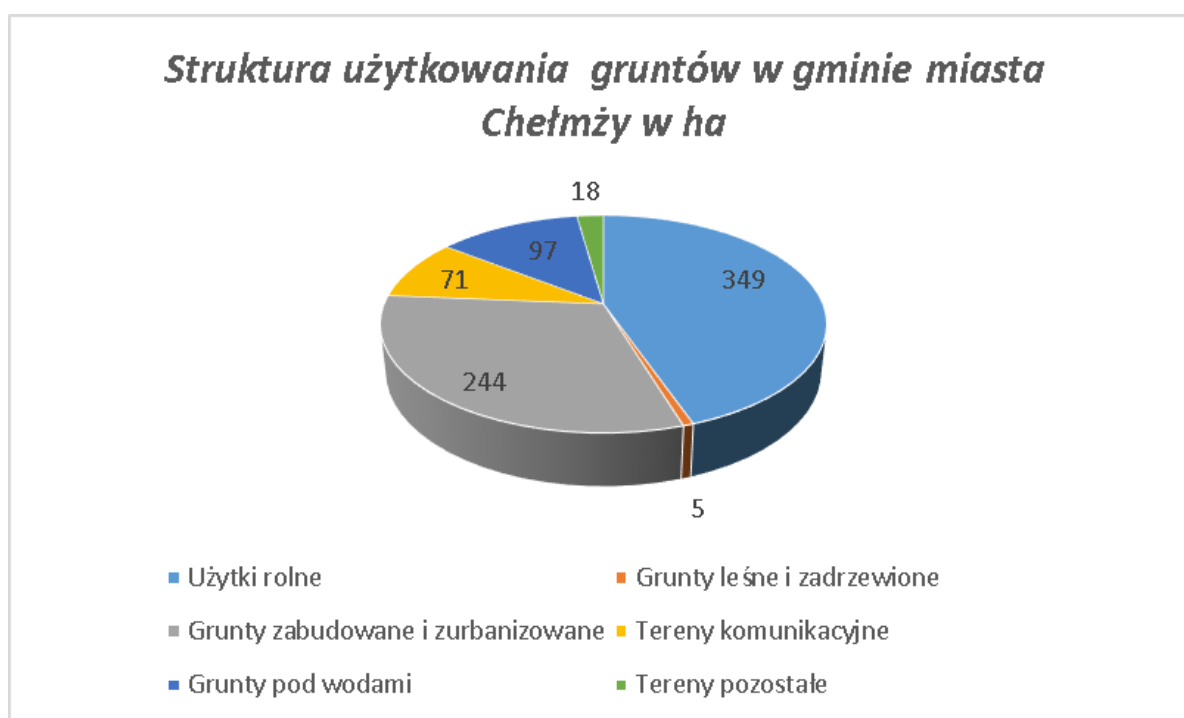
Mam nadzieję, iż zaprezentowany raport oddaje w sposób zwięzły i czytelny działalność organu wykonawczego w minionym roku w sposób wymagany przepisami prawa.

Przy lekturze przedłożonego opracowania i ocenie dokonań organu wykonawczego w minionym roku, należy mieć na uwadze fakt, iż opisywany rok był okresem szczególnym. W marcu ubiegłego roku, pojawiła się w naszym kraju pandemia wirusa COVID-19, która w ogromnym stopniu odcisnęła piętno, praktycznie we wszystkich dziedzinach życia. W przypadku działalności samorządu terytorialnego, niewątpliwie szczególnie widoczne i odczuwalne były skutki epidemii w sferze wpływów podatkowych, w tempie prowadzenia procesów inwestycyjnych oraz w sferze społecznej i ograniczeniach w wykonywaniu zadań administracyjnych. Pomimo tych przeszkód i uciążliwości, samorząd miasta Chełmży skutecznie realizował budżet miasta i zaplanowane w nim zadania, co pokrótce zaprezentowano w niniejszym opracowaniu, co pozwala sformułować stwierdzenie, iż dla naszego miasta i jego rozwoju nie był to rok stracony, ale pozwolił zrealizować wiele przedsięwzięć, które przyczyniają się do dalszej poprawy jakości życia naszych mieszkańców.

II. INFORMACJE OGÓLNE

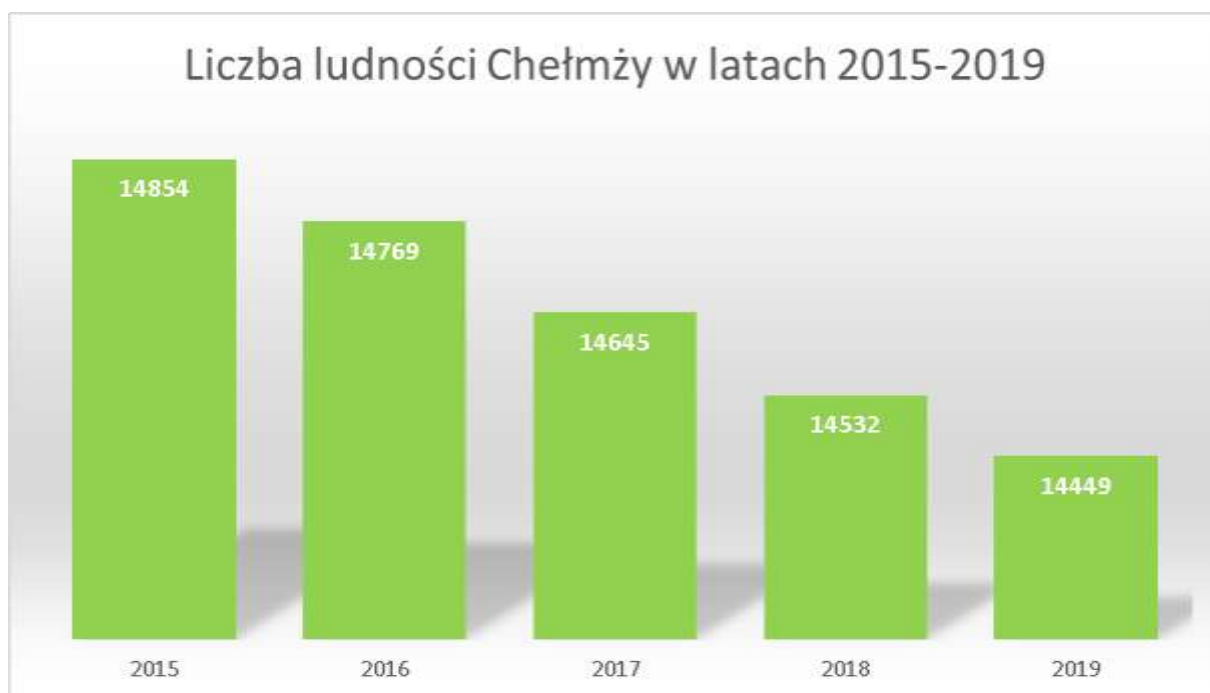
Gmina miasta Chełmży położona jest w powiecie toruńskim, w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego. Miasto w całości otoczone jest obszarem gminy wiejskiej Chełmża. Gmina miasta Chełmża jest jedną z 9 gmin wchodzących w skład powiatu toruńskiego i jedyną o statusie gminy miejskiej. Jednocześnie jest jedną ze 144 gmin województwa i jednym z 52 miast w województwie.

Miasto zajmuje powierzchnię 7,84 km², co stanowi 0,6% powierzchni powiatu toruńskiego oraz 0,04% powierzchni województwa. Strukturę użytkowania gruntów w minionym okresie nie uległa istotnym zmianom, a szczegółowy udział poszczególnych form użytkowania gruntów w mieście przedstawia poniższy rysunek:

Chełmża jest niewielkim miastem, które pełni funkcję lokalnego ośrodka o funkcji usługowo-administracyjnej dla najbliższego otoczenia. Posiada ciekawy układ urbanistyczny, w który wkomponowane są dwa jeziora. Na terenie miasta nie występują duże kompleksy terenów zielonych.

Liczba ludności wg ostatnich dostępnych danych GUS tj. na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 14.449 mieszkańców (ostatnie dostępne w GUS dane) i zmniejszyła się w ciągu roku o 83 osoby. Niestety nadal kontynuowany był trend spadkowy liczby mieszkańców naszego miasta, co obrazuje poniższy wykres.

Analiza podobnych danych dla porównywalnych z Chełmżą miast wskazuje, że podobny trend wyludniania się miast zauważalny jest we wszystkich z nich. Ze zjawiskiem tym borykają się m.in. Chełmno, Wąbrzeźno czy Golub- Dobrzyń. Na zjawisko to składa się kilka czynników, z których najważniejsze to przenoszenie się mieszkańców na tereny podmiejskie i wiejskie, migracje za granicę, zmniejszanie się dzietności oraz zauważalna szczególnie w minionym roku zwiększona śmiertelność, do czego przyczyniła się trwająca epidemia.

W minionym roku (dane dostępne jedynie za 2019 rok) w naszym mieście urodziło się 153 dzieci, co w porównaniu z 2018 roku, kiedy to urodziło się 142 nowych małych mieszkańców Chełmży, wskazuje na niewielki przyrost liczby dzieci. W 2019 roku zmarło 196 mieszkańców naszego miasta i jest to liczba wyższa od liczby zgonów zanotowanej w 2018 roku, kiedy to wyniosła 175 osób za cały rok. co w konsekwencji przełożyło się na ujemną wartość przyrostu naturalnego wynoszącą -43 osoby. Wskaźnik urodzeń żywych na 1000 mieszkańców kształtował się w naszym mieście na poziomie 10,55 i był wyższy w stosunku do ubiegłego roku o 0,81. Można więc sformułować wniosek o systematycznie rosnącej dynamice wskaźnika dzietności w naszym mieście. Z kolei wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców w naszym mieście wyniósł 13,51 i był znacznie wyższy w stosunku do poprzedniego roku, o 1,51. Tym samym przyrost naturalny osiągnął wartość ujemną, o czym była mowa wyżej, do czego przyczynił się rosnący wskaźnik zgonów.

Obok ujemnego przyrostu naturalnego, na zmniejszającą się liczbę ludności w naszym mieście wpływ ma również ujemne saldo migracji stałej. Niestety ostatnie dostępne dane dotyczą końca 2019 roku, kiedy saldo migracji stałej wyniosło -28 osoby. Przyjęło ono wartość korzystniejszą niż rok wcześniej, kiedy wyniosło -74, jednak nadal miało wartość ujemną. Podobną sytuację notują również

inne gminy miejskie, a także duże miasta jak Toruń, czy Bydgoszcz. Wszędzie tam saldo migracji stałej przyjmuje wartości ujemne. Dodatkowo saldo migracji stałej notują z kolei gminy wiejskie. Świadczy to ewidentnie o trwającym nadal procesie przenoszenia się mieszkańców miast na tereny podmiejskie. Wskaźnik salda migracji na 1000 mieszkańców wyniósł w naszym mieście – 1,9 i był niższy niż w porównywalnych wielkością miastach (Chełmno -7,5, Wąbrzeźno – 4,6, Golub- Dobrzyń – 11,0), co wskazuje, iż migracja poza Chełmę jest relatywnie mniejsza niż notują to inne małe miasta.

Obok sytuacji demograficznej, istotnym elementem wpływającym na sytuację społeczno-gospodarczą naszego miasta ma rynek pracy oraz aktywność mieszkańców w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej. Liczba bezrobotnych mieszkańców naszego miasta już od kilkunastu lat systematycznie spada, jednak miniony rok odbiegał od tej tendencji. Niewątpliwie wpływ na to miało ograniczenie działalności gospodarczej w wielu branżach wynikające z zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii. I tak na koniec 2020 roku liczba osób bezrobotnych wyniosła 789 osób (w ciągu roku wzrosła o 132 osoby). Z liczby tej 474 osoby, czyli 60,1 % bezrobotnych to kobiety, natomiast 315 osób (39,9 %) to mężczyźni. Wśród ogółu bezrobotnych 28,0 % stanowią osoby do 30 roku życia, natomiast 24,5 % osoby powyżej 50 roku życia. Prawie połowa bezrobotnych, 392 osoby, (49,7%) to osoby długotrwale bezrobotne. Stopa bezrobocia, czyli jeden z podstawowych wskaźników opisujących to zjawisko nie jest wyliczana na poziomie gmin, lecz jedynie na poziomie powiatów i województw. Na koniec 2020 roku stopa bezrobocia w naszym powiecie wyniosła 10,7 % (rok wcześniej – 9,4%), natomiast stopa bezrobocia dla całego województwa kujawsko- pomorskiego wyniosła 8,9 % (rok wcześniej – 7,8%). Z analizy powyższych danych wynika, iż w minionym roku przełamany został trend spadkowy w zakresie poziomu bezrobocia, zarówno w skali powiatu jak i kraju. Podobne zjawisko miało również w naszym mieście , co odzwierciedlały powyższe dane. Szerzej kwestia bezrobocia została omówiona w rozdziale VIII podrozdziale 6.

Aktywność gospodarczą w naszym mieście określa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. Wg danych GUS na koniec 2020 roku w w /w rejestrze znajdowało się 1221 podmioty gospodarcze z naszego miasta (o 38 więcej niż rok wcześniej). W liczbie tej przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Było ich zarejestrowanych 899 (rok wcześniej 862). Osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej prowadzących działalność gospodarczą było 322 (rok wcześniej 321). Spośród tych podmiotów dominują przedsiębiorcy prowadzący działalność w przemyśle i budownictwie oraz w handlu i usługach. Spośród łącznej liczby podmiotów gospodarczych jako nowo zarejestrowane figurowało 109 podmiotów (o 1 więcej niż rok wcześniej).

Kolejnym wskaźnikiem oddającym sytuację gospodarczą jest liczba mieszkań oddanych do użytku w danym roku. W minionym roku oddano w naszym mieście do użytku 13 mieszkań, z czego

wszystkie stanowiły indywidualne budownictwo mieszkaniowe (rok wcześniej liczba oddanych do użytku mieszkań wyniosła 18) . W podobnych nam wielkością miastach w regionie w tym samym okresie do użytku oddano: w Chełmnie 10 mieszkań (w tym wszystkie indywidualne), w Wąbrzeźnie 16 mieszkań (w tym wszystkie 13 indywidualnych i 3 w budynkach wielomieszkaniowych), a w Golubiu- Dobrzyniu 11 mieszkań (w tym wszystkie indywidualne). Z powyższego zestawienia można stwierdzić, iż przyrost liczby mieszkań w Chełmży, jest znacznie wyższy niż w sąsiadujących z nami miastach regionu, za wyjątkiem Wąbrzeźna , w którym w minionym roku zbudowano większą liczbę mieszkań. Zarówno w Chełmży, jak i w pozostałych zestawionych miastach prawie całość budownictwa mieszkaniowego dotyczy budownictwa indywidualnego jednorodzinne, co świadczy, iż budownictwo wielorodzinne przeżywa w małych miastach regres.

Na tym tle Chełmża w minionym roku prezentuje się nieźle, co świadczyć może o wzrastającym poziomie aktywności i zamożności naszych mieszkańców oraz atrakcyjności naszego miasta dla inwestorów indywidualnych.

Na podstawie dostępnych danych statystycznych można również stwierdzić, iż standard warunków mieszkaniowych w naszym mieście sukcesywnie się poprawia, a wyposażenie mieszkań w media jest coraz lepsze. Na koniec 2019 roku (tylko te dane są aktualnie dostępne) w instalację wodociągową wyposażonych było 98,4 % mieszkań, a w łazienkę 86,4 % mieszkań (dane te na przestrzeni roku nie uległy zmianie). Również znaczna liczba mieszkań dysponuje instalacją gazową – 78 % mieszkań oraz instalacją centralnego ogrzewania - 69,3 % mieszkań. Sukcesywnie zwiększa się również wielkość mieszkań i powierzchnia mieszkalna przypadająca na 1 mieszkańca. W ciągu minionych 6 lat przeciętna powierzchnia zwiększyła się z 56,6 m² na koniec 2014 roku do 57,35m² na koniec 2019 roku (przyrost w skali ostatniego roku o 0,2 m²). Powierzchnia mieszkalna przypadająca na 1 mieszkańca zwiększyła się w tym czasie z 20,3 m² do 21,6 m² na koniec 2019 roku (również roczny przyrost powierzchni o 0,3 m²). Wskaźnik liczby osób przypadających na 1 izbę zmniejszył się z wartości 0,85 w 2014 roku do 0,80 w 2019 roku.

Z powyższych danych można jednoznacznie zauważyć, iż sytuacja społeczno- gospodarcza w naszym mieście w minionym roku uległa pewnym zmianom. O ile sytuacja w sferze mieszkaniowej ulega dalszej poprawie, to w przypadku rynku pracy, sytuacja uległa pogorszeniu, na co niewątpliwie wpływ miały ograniczenia wynikające z sytuacji pandemicznej w kraju. Należy mieć nadzieje, iż jest to sytuacja przejściowa i w raz z luzowaniem obostrzeń i ograniczeń, powróci ona na ścieżkę dalszego ograniczenia bezrobocia i poprawy na rynku pracy.

W celu dalszego rozwoju niewątpliwie konieczne są kolejne impulsy i działania. Niewątpliwie takim narzędziem ułatwiającym dalszy rozwój mogą być środki pomocowe z Unii Europejskiej. Również w tym zakresie następuje znaczny progres. Poniżej przedstawiono dane GUS za lata 2017-2020 dotyczące wartości zakontraktowanych środków z Unii Europejskiej przez wszystkie podmioty z

terenu miasta. Dane zaprezentowano w sposób narastający zgodnie z metodologią zastosowaną przez GUS.

Tabela 1. Wartość zakontraktowanych środków finansowych (zawarte umowy i decyzje o przyznaniu środków) z Unii Europejskiej w latach 2017- 2020 w mieście Chelmża w zł (stan na 31 XII).

Wartość	2017	2018	2019	2020
Ogółem	6 485 633 zł	50 077 110 zł	89 949 052 zł	99 612 884 zł
Wydatki kwalifikowane	6 231 312 zł	38 440 133 zł	71 627 030 zł	80 662 293 zł
Środki wspólnotowe	4 608 149 zł	30 360 515 zł	56 683 941 zł	62 583 335 zł

(na podstawie danych GUS)

Wskazane dane dotyczą zarówno środków pozyskanych przez gminę, jak również przez inne podmioty, niewątpliwie jednak świadczą o wysokim poziomie aktywności podmiotów mających siedzibę na terenie miasta w zakresie pozyskiwania tej formy wsparcia finansowego, które będąc lokowane w mieście niewątpliwie przyczynia się do dalszego rozwoju miasta.

III. INFORMACJE FINANSOWE

1. Sytuacja finansowa gminy

Sytuację finansową gminy oraz zmiany w tym zakresie na przestrzeni minionego roku przedstawiono w oparciu o kilka wskaźników obrazujących najistotniejsze elementy stanu finansów publicznych naszego miasta.

Tabela 2. Wybrane wartości i wskaźniki finansowe dotyczące stanu finansów publicznych miasta w latach 2019- 2020

L.p.	Wskaźnik	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.
1.	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	Dochody własne wyniosły 30.214.954,86 zł i stanowiły 40,12 % dochodów ogółem wynoszących 75.313.095,22 zł. O poziomie dochodów własnych decydowały następujące źródła:	Dochody własne wyniosły 33.970.700,95 zł i stanowiły 40,55 % dochodów ogółem wynoszących 83.774.172,24 zł. O poziomie dochodów własnych decydowały następujące źródła:

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ udziały we wpływach z podatków dochodowych – 13,06 % dochodów ogółem, wykonanie planu 101,47 %, ▪ dochody z podatków i opłat pobieranych przez Miasto 17,50 % dochodów ogółem, wykonanie planu 99,70 %, ▪ dochody z majątku – 6,14% dochodów ogółem, wykonanie planu 99,43 %. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ udziały we wpływach z podatków dochodowych – 11,32 % dochodów ogółem, wykonanie planu 97,89 %, ▪ dochody z podatków i opłat pobieranych przez Miasto 17,13% dochodów ogółem, wykonanie planu 95,78 %, ▪ dochody z majątku – 6,38% dochodów ogółem, wykonanie planu 86,46%.
2.	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	Wykonane wydatki majątkowe w kwocie 19.799.743,94 zł stanowią 16,09 % wydatków ogółem wynoszących 77.809.444,59 zł	Wykonane wydatki majątkowe w kwocie 20.888.038,72 zł stanowią 24,75 % wydatków ogółem wynoszących 84.405.836,07 zł
3.	Zadłużenie ogółem	8.402.320,87 zł, w tym kredyty i pożyczki w kwocie 8.076.389,59 zł i zobowiązania wymagalne w kwocie 325.931,28 zł	11.910.142,40 zł, w tym kredyty i pożyczki w kwocie 11.910.142,40 zł i zobowiązania wymagalne w kwocie 0,00 zł
4.	Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia	6.549.836,13 zł (różnica pomiędzy wolnymi środkami w wysokości 7.415.435,31 zł a spłatą kredytów i pożyczek w kwocie 713.366,91 zł i spłatą odsetek w kwocie 152.232,27 zł)	5.913.869,69 zł (różnica pomiędzy wolnymi środkami w wysokości 6.948.013,65 zł a spłatą kredytów i pożyczek w kwocie 913.260,45 zł i spłatą odsetek w kwocie 120.883,51 zł)
5.	Wykonanie dochodów, w tym dynamika dochodów z PIT i podatku od nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> – Na plan dochodów wynoszący 78.924.427,52 zł, wykonanie dochodów wynosi 75.313.095,22 zł, czyli 95,42 % – W strukturze rodzajowej dochodów ogółem dominowały dochody bieżące 88,05 % dochodów, zaś dochody majątkowe stanowiły 11,95 % udziału w tych dochodach. – Dynamika dochodów z PIT – 110,28 % (2019 rok – 9.484.971,00 zł, 2018 rok- 8.523.861,00 	<ul style="list-style-type: none"> – Na plan dochodów wynoszący 87.928.178,58 zł, wykonanie dochodów wynosi 83.774.172,24 zł, czyli 95,28 % – W strukturze rodzajowej dochodów ogółem dominowały dochody bieżące 83,62 % dochodów, zaś dochody majątkowe stanowiły 16,38 % udziału w tych dochodach – Dynamika dochodów z PIT – 96,11 % (2020 rok – 9.115.566,00 zł, 2019 rok – 9.484.971,00 zł) – Dynamika dochodów z

		zł) – Dynamika dochodów z podatku od nieruchomości – 114,10% (2019 rok – 9.226.449,09 zł, 2018 rok – 8.086.924,45 zł)	podatku od nieruchomości – 102,83% (2020 rok – 9.487.153,76 zł, 2019 rok – 9.226.449,09 zł)
6.	Wykonanie wydatków	Na plan wydatków wynoszący 82.656.757,52 zł, wykonanie wydatków wynosi 77.809.444,59 zł, czyli 94,14%. W zakresie realizacji pozycji wydatkowych z budżetu miasta w 2019 r. dominowały wydatki bieżące z 74,55 % udziałem (w roku 2018 – 96,80%), zaś wydatki majątkowe stanowiły 25,45% (w roku 2018 – 3,20 %) budżetu tego roku.	Na plan wydatków wynoszący 95.952.967,76 zł, wykonanie wydatków wynosi 84.405.836,07 zł, czyli 87,97%. W zakresie realizacji pozycji wydatkowych z budżetu miasta w 2020 r. dominowały wydatki bieżące z 75,25 % udziałem (w roku 2019 – 74,55%), zaś wydatki majątkowe stanowiły 24,75% (w roku 2019 – 25,45%) budżetu tego roku.
7.	Wynik operacyjny	Budżet 2019 roku zamknął się nadwyżką operacyjną w wysokości 8.305.640,11 zł (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi w wysokości 66.315.340,76 zł a wydatkami bieżącymi w wysokości 58.009.700,65 zł)	Budżet 2020 roku zamknął się nadwyżką operacyjną w wysokości 6.532.875,80 zł (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi w wysokości 70.050.673,15 zł a wydatkami bieżącymi w wysokości 63.517.797,35 zł)
8.	Poziom dotacji pozyskanych ze źródeł zewnętrznych	29.831.448,36 zł, w tym dotacje UE 7.506.183,87 zł i dotacje celowe 22.325.264,49 zł	35.027.427,44 zł, w tym dotacje UE 10.044.358,72 zł i dotacje celowe 24.983.068,72 zł
9.	Dochody majątkowe	Na plan dochodów majątkowych wynoszący 12.023.218,34 zł, wykonanie dochodów majątkowych wynosi 8.997.754,46 zł, czyli 74,84%. Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem wyniósł 11,95 %.	Na plan dochodów majątkowych wynoszący 16.637.182,48 zł, wykonanie dochodów majątkowych wynosi 13.723.499,09 zł, czyli 82,49 %. Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem wyniósł 16,38 %.
10.	Wysokość wydatków majątkowych/inwestycyjnych w stosunku do planu	Na plan wydatków majątkowych w kwocie 21.877.237,97 zł wykonanie wynosi 19.799.743,94 zł,	Na plan wydatków majątkowych w kwocie 27.940.322,29 zł wykonanie wynosi 20.888.038,72 zł,

		<p>czyli 90,50 %.</p> <p>Z powyższych wydatków majątkowych wszystkie wydatki to wydatki inwestycyjne. Wydatki majątkowe miasta Chełmży w 2019 r. były większe od ubiegłorocznych o 9.752.916,54</p>	<p>czyli 74,76 %. Z powyższych wydatków majątkowych wydatki inwestycyjne to 20.553.038,72 zł, a 335.000,00 zł to zakup i objęcie akcji. Wydatki majątkowe miasta Chełmży w 2020 r. były większe od ubiegłorocznych o 1.088.294,78 zł.</p>
--	--	---	---

(na podstawie danych Urzędu Miasta)

2. Najważniejsze wydatki inwestycyjne

Najważniejsze zadania inwestycyjne, które na zasadzie kontynuacji realizowano w 2020 roku (uporządkowane wg wartości wydatkowanych w omawianym roku środków finansowych):

1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta Chełmży – wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 13.017.484 zł.
2. Utworzenie Środowiskowego Centrum Aktywności – wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 2.345.191 zł.
3. Budowa Sali wraz z łącznikiem dla Szkoły Podstawowej Nr 5 – wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 1.492.999 zł.
4. Wykonanie elewacji Ratusza Miejskiego w Chełmży – wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 896.675 zł.
5. Modernizacja przybudówki w Szkole Podstawowej nr 3 budynek B– wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 871.668 zł.
6. Termomodernizacja budynków Urzędu Miasta Chełmży – 750.719 zł.
7. Modernizacja Sali Chełmżyńskiego Ośrodka Kultury przy ul. Bydgoskiej 7 – 258.455 zł
8. Budowa sieci wodociągowej w ulicy Wrzosowej – 25.000 zł.
9. Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży – 12.424 zł.

Najważniejsze zadania inwestycyjne, których realizację rozpoczęto w 2020 roku (uporządkowane wg wartości wydatkowanych w omawianym roku środków finansowych):

1. Świat przedszkolaka - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 273.900,65 zł;

2. Budowa boiska sportowego do gry w kajak polo (ul. Bulwar 1000- lecia) – Budżet Obywatelski - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 99.043,77 zł;
3. Zaprojektowanie i budowa oświetlenia w ulicach Kraszewskiego, Fredry i Brzechwy – wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 82.704,00 zł.
4. Renowacja nawierzchni boiska wielofunkcyjnego – kort tenisowy (na „Orliku” przy ul. 3-ego Maja 16A) - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 59.901,00 zł;
5. Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży- budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych: etap II - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 54.400,00 zł;
6. Zaprojektowanie i budowa oświetlenia w ulicy Ładownia - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 51.561,00 zł;
7. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta Chełmży – ulice Mickiewicza, Bł. Juty, Hallera, Chełmińska - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 43.269,87 zł;
8. Modernizacja oświetlenia ulicznego w obrębie ulic Sienkiewicza, Wryczy, Groszkowskiego, Depczyńskiego, Malewskiego, Władysławskiego i Dorawy w Chełmży - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 26.000,00 zł;
9. Przebudowa drogi gminnej – ulica Polna - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 24.616,00 zł;
10. Wykonanie projektu przedłużenia sieci wodociągowej w ulicy Żeromskiego oraz przedłużenie sieci wodociągowej o ok. 40 metrów - wartość poniesionych wydatków w 2020 roku – 20.000,00 zł.

3. Wieloletnia prognoza finansowa

Zmiany w zakresie harmonogramu spłat i obsługi zadłużenia wg stanu na dzień 31.12.2020 r. w stosunku do 31.12.2019 r.:

W omawianym okresie nie zaciągnięto nowych kredytów i pożyczek, nie zakończono również całkowicie żadnej spłaty, natomiast w przypadku pożyczki z NFOŚiGW wypłacono kolejną transzę pożyczki, przez co wysokość zobowiązania w trakcie roku uległa zwiększeniu.

Tabela 3. Dane dotyczące spłat pożyczek i kredytów przez gminę miasta Chełmży w 2020 roku

Kredyty i pożyczki 2020 rok				
	BO	Splata	Saldo	Odsetki
Kredyty				
BGK	4.279.214,99	413.260,45	3.865.954,54	70.785,14
BOŚ	643.120,00	500.000,00	143.120,00	7.909,44
Razem	4.922.334,99	913.260,45	4.009.074,54	78.694,58
Pożyczki				
488/2019/Wn02/0W	2.723.304,60	0,00	7.470.317,86	29.228,62
PT18020/OA-weo	250.750,00	0,00	250 750,00	7.543,14
PT18036/OW-kk	180.000,00	0,00	180 000,00	5.414,81
Razem	3.154.054,60	0,00	7.901.067,86	42.186,57
SUMA	8.076.389,59	913.260,45	11.910.142,40	120.881,15

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

➤ **Prognoza limitu zadłużenia na najbliższe lata:**

Indywidualny wskaźnik zadłużenia samorządów (IWZ) stanowi, że w danym roku budżetowym wartość spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi do dochodów ogółem budżetu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu.

Tabela 4. Wartości wskaźników dopuszczalnej spłaty zobowiązań i łącznej kwoty zobowiązań budżetu miasta w latach 2020- 2034

ROK	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych wg stanu na 31.12.2020 r.	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów wg stanu na 31.12.2020 r.
2020	18,38 %	2,18 %
2021	14,93 %	3,22 %
2022	10,10 %	3,76 %
2023	8,96 %	3,65 %
2024	9,58 %	3,61 %
2025	10,77 %	3,48 %
2026	10,12 %	2,29 %
2027	10,32 %	2,23 %
2028	11,03 %	2,15 %
2029	11,82 %	1,99 %
2030	12,20 %	1,94 %
2031	12,30 %	1,88 %
2032	12,48 %	1,33 %
2033	12,60 %	1,27 %
2034	12,52 %	0,68 %

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

Jak widać z powyższej tabeli planowana relacja z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jest prawidłowa.

➤ **Prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata:**

Tabela 5. Prognoza nadwyżki operacyjnej w latach 2020 – 2034 (w złotych)

Prognoza nadwyżki operacyjnej na rok	Wg stanu na 31.12.2019 r.	Wg stanu na 31.12.2020 r.
2020	4.899.492,19	3.278.350,63
2021	3.513.000,00	2.767.915,00
2022	3.748.333,00	4.050.000,00
2023	3.418.000,00	4.846.060,00
2024	3.651.565,00	4.790.075,90
2025	3.402.198,54	5.420.753,88
2026	3.457.640,00	6.111.408,00
2027	3.300.687,96	6.224.054,00
2028	3.548.893,09	6.290.431,00
2029	3.746.892,00	6.286.660,00
2030	3.806.358,63	6.080.980,63
2031	4.041.350,00	6.374.324,60
2032	4.041.350,00	6.821.350,00
2033	4.041.344,00	6.811.344,00
2034	4.041.450,00	6.701.450,00

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

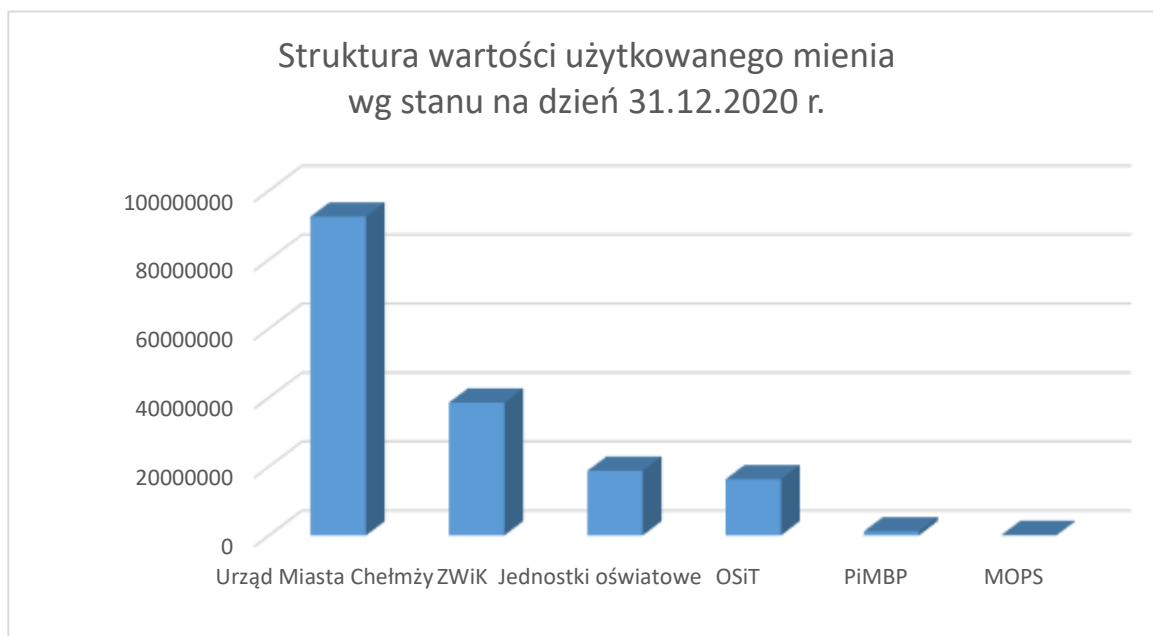
Nadwyżkę operacyjną stanowi dodatnia różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi budżetu. Różnice w planowanych poziomach według stanu na 31.12.2019 r. i na 31.12.2020 r. wynikają m.in. z planowania większych oszczędności w zakresie wydatków bieżących, tak aby zaplanowane inwestycje były w pełni zrealizowane.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA

Na całkowitą wartość mienia gminy miasta Chełmży składa się:

- mienie będące na wyposażeniu jednostek Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych gminy,
- udziały w odrębnych osobach prawnych, w tym. m.in. w spółkach prawa handlowego
- środki pieniężne pozostające na rachunkach bankowych.

Strukturę wartości użytkowanego mienia przez poszczególne jednostki organizacyjne gminy wg. stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższy rysunek:

Zestawienie mienia obejmującego środki trwałe będącego na wyposażeniu Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w podziale na grupy środków trwałych zawiera tabela zamieszczona na kolejnej stronie.

Analizując zmiany, jakie dokonały się w tym zakresie należy wskazać, iż w ciągu minionego roku wartość środków trwałych będących własnością gminy miasta Chełmży wzrosła z kwoty 140.162.753,99 zł (na koniec 2019 roku) do kwoty 167.318.999,47 zł (na koniec 2020 roku), a więc o ponad 27 mln złotych. Wspomniane kwoty stanowią wartość księgową środków trwałych, która oczywiście nie oddaje często ich rzeczywistej wartości

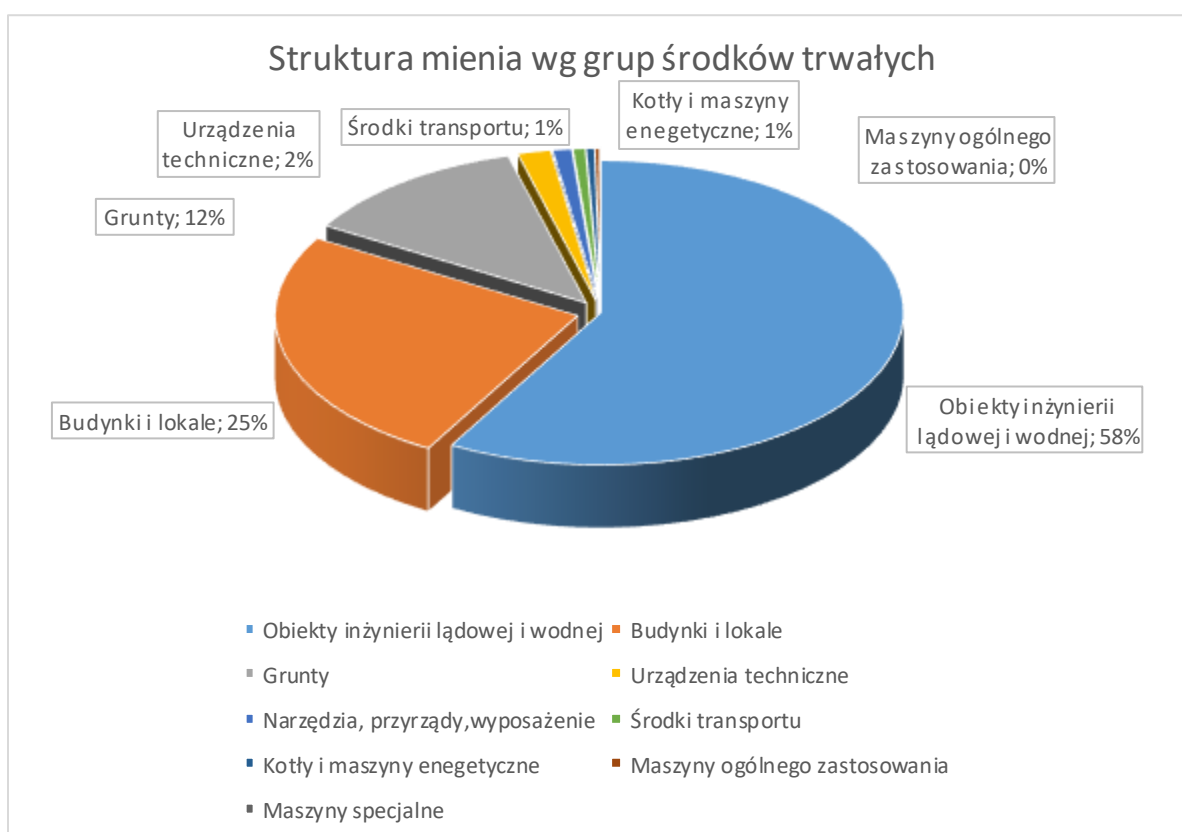
rynkowej, gdyż w przypadku gruntów oraz budynków wartości rynkowe są istotnie wyższe, natomiast w przypadku pozostałych środków trwałych takich jak maszyny, środki transportu czy wyposażenie, ich wartość rynkowa byłaby niższa, gdyż wartość księgową oddaje wartość początkową, nie uwzględniając wieku i stopnia zużycia danego środka trwałego. Analizując strukturę podmiotową posiadaczy majątku gminy, największym majątkiem gminy dysponuje i zarządza Urząd Miasta, gdyż majątek ten ma wartość księgową 92,4 mln zł, co stanowi blisko 55,25 % majątku gminy. Drugim z kolei podmiotem pod względem wartości zarządzanego majątku jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmży, którego zarządzany majątek ma wartość 38,52 mln zł, co stanowi 23 % ogólnej wartości. Na trzecim miejscu plasują się jednostki oświatowe, których wartość zarządzanego majątku wynosi 18,75 mln zł, co stanowi ponad 10 % ogólnej wartości majątku gminy.

Tabela 6. Zestawienie mienia komunalnego gminy miasta Chełmży według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku

Grupa	Grunty	Budynki i lokale	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Kotły i maszyny energetyczne	Maszyny ogólnego zastosowania	Maszyny specjalne	Urządzenia techniczne	Środki transportu	Narzędzia, przyrządy, wyposażenie	Ogółem	Udział %
Numer grupy środków trwałych	0	1	2	3	4	5	6	7	8		
Urząd Miasta	20 657 891,85	15 758 227,96	52 963 936,31	90 261,31	121 136,38	0,00	2 171 546,24	250 430,02	437 090,10	92 450 520,17	55,25
MOPS	0,00	0,00	0,00	0,00	76 136,37	0,00	4 626,58	0,00	34 060,85	114 823,80	0,07
ZGM Sp. z o.o.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CUW	0,00	0,00	0,00	0,00	4 440,29	0,00	0,00	0,00	0,00	4 440,29	0,00
SP - 2	0,00	3 150 509,20	577 993,43	293 374,87	0,00	0,00	8 083,67	0,00	8 982,57	4 038 943,74	2,41
SP - 3	0,00	3 562 482,42	167 266,00	0,00	0,00	0,00	19 861,29	0,00	0,00	3 749 609,71	2,24
SP - 5	0,00	2 623 329,61	841 863,00	0,00	0,00	0,00	13 081,89	0,00	16 109,97	3 494 384,47	2,09
Przedszkole nr 1	0,00	589 631,88	6 103,00	58 292,59	0,00	0,00	0,00	0,00	7 340,86	661 368,33	0,40
Przedszkole nr 2	0,00	6 623 488,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	177 670,39	6 801 159,37	4,06
ZWiK	0,00	1 983 706,48	34 011 391,51	235 244,61	170 615,67	125 390,32	549 153,72	810 780,54	637 223,56	38 523 506,41	23,02
OSiT	0,00	7 034 470,58	8 760 973,51	43 894,93	6 070,00	41 396,44	20 515,98	47 524,00	360 718,47	16 315 563,91	9,75
PiMBP	11 960,00	975 692,48	0,00	7 500,00	10 369,04	0,00	155 277,75	0,00	3 880,00	1 164 679,27	0,70
Ogółem	20 669 851,85	42 301 539,59	97 329 526,76	728 568,31	388 767,75	166 786,76	2 942 147,12	1 108 734,5	1 683 076,7	167 318 999,47	100,00

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

Strukturę rodzajową mienia komunalnego prezentuje poniższy rysunek. Spośród wszystkich kategorii środków trwałych, nadal dominującą kategorię stanowią obiekty inżynierii lądowej i wodnej, których udział wynosi 58 %. Są to głównie drogi oraz sieci uzbrojenia technicznego (wodociągi, kanalizacja itp.) . Drugą grupę pod względem wartości stanowią budynki i budowle z 25% udziałem, a trzecią kategorię środków trwałych pod względem wartości stanowią grunty z udziałem 12%.

Drugim elementem mienia komunalnego składającego się na majątek gminy miasta Chełmży jest wartość udziałów gminy w spółkach prawa handlowego i spółdzielniach. Dane na ten temat przedstawia poniższa tabela. Na przestrzeni minionego roku doszło do zamian w zakresie ilości udziałów, ich wartości nominalnej w przypadku jednej ze spółek tj. Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Chełmży. W przypadku pozostałych podmiotów ilość udziałów oraz ich wartość nie uległa zmianie

Tabela 7. Wartość nominalna oraz ilość udziałów posiadanych przez gminę miasto Chełmża w spółkach i spółdzielniach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

L.p	Nazwa spółki lub spółdzielni	Wartość nominalna udziałów	Ilość udziałów
1.	Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmży	422.000,00	844
2.	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Chełmży	439.000,00	878
3.	Szpital Powiatowy sp. z o.o. w Chełmży	1.178.500,00	2.357
4.	Kujawsko- Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Toruniu	3.000,00	3
5.	Spółdzielnia Socjalna Klub Artystyczny CUMA w Chełmży	100,00	2
Razem		2.042.600,00	4.084

(dane Urzędu Miasta Chełmży

Analizując zasób nieruchomości gminnych można wskazać, iż wg stanu na dzień 31.12.2020 r. grunty komunalne stanowiły 157,4315 ha, czyli 20 % ogólnej powierzchni Gminy i ich zasób zmniejszył się nieznacznie w stosunku do poprzedniego roku o 0,33 ha. Strukturę form władania gruntami stanowiącymi własność gminy miasta Chełmży przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Struktura własnościowa gruntów mienia komunalnego

Grunty komunalne	Stan na 31.12.2019 r. (ha)	Stan na 31.12.2020 r. (ha)	Różnica (ha)
W zasobie Gminy Miasta Chełmży	122,4327	122,3927	- 0,04
Przekazane w trwały zarząd	17,6870	17,6870	-
Oddane w wieczyste użytkowanie	17,6447	17,35	-0,29
SUMA:	157,7644	157,4315	-0,3329

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

Spośród zasobu nieruchomości gminnych, część zasobów wykorzystywana jest na cele statutowe poszczególnych jednostek, natomiast pozostała część zasobu gminnych budynków i lokali mieszkalnych zarządzana jest przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Chełmży. Szczegółowo wspomniany zasób opisany został w Rozdziale V.9.

V. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Strategia Rozwoju Miasta

Strategia Rozwoju Miasta Chełmży na lata 2016-2022 przyjęta została Uchwałą nr XII/91/16 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 lutego 2016 r. Wizję gminy miasta Chełmży sformułowano następująco:

Chełmża – miasto o ważnym znaczeniu w regionie, wysokiej jakości życia mieszkańców i bezpiecznego funkcjonowania rodziny.

Strategia wskazuje, iż rozwój Chełmży realizowany będzie w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, która zakłada równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, rozwojem społecznym i poszanowanie środowiska przyrodniczego. Podejmowane działania będą zmierzały do maksymalizacji zadowolenia mieszkańców miasta z jakości życia na jego terenie.

Cel strategiczny *Infrastruktura, Przestrzeń i Środowisko – Społeczeństwo – Konkurencyjna Gospodarka Lokalna* realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe, tj. *Infrastruktura, przestrzeń i środowisko, Konkurencyjna Gospodarka Lokalna* i *Społeczeństwo*.

W ramach poszczególnych celów szczegółowych wskazano priorytety umożliwiające realizację wizji rozwoju gminy.

➤ **CEL SZCZEGÓŁOWY 1. INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO**

- 1.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej oraz technicznej
- 1.2. Promowanie efektywności energetycznej i ochrona środowiska naturalnego
- 1.3. Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią miejską.

➤ **CEL SZCZEGÓŁOWY 2. SPOŁECZEŃSTWO**

- 2.1. Rozwój sektora usług społecznych świadczonych na terenie miasta
- 2.2. Rozwój nowoczesnej oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania
- 2.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- 2.4. Tworzenie warunków do rozwijania ponadlokalnych funkcji miasta
- 2.5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

➤ **CEL SZCZEGÓŁOWY 3. KONKURENCYJNA GOSPODARKA LOKALNA**

- 3.1. Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości
- 3.2. Wykorzystanie istniejących potencjałów przyrodniczo-kulturalnych do rozwoju lokalnej gospodarki

3.3. Wykorzystanie przynależności do Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego (BTOF) oraz LGD.

W odniesieniu do zdefiniowanych powyżej priorytetów, realizacja przypisanych im kierunków działań, w roku 2020 przedstawia się następująco:

Tabela 9. Realizacja kierunków działań Strategii Rozwoju Miasta Chełmży w 2020 r.

Priorytet	Kierunek działania	Realizacja w 2020 roku
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej oraz technicznej	Rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej	<ul style="list-style-type: none"> – Wykonano remonty nawierzchni bitumicznych ulic Frelichowskiego, Moniuszki, Słowackiego, Dworcowej, Hallera, Górnej i Polnej; – Przygotowanie dokumentacji technicznej dotyczącej modernizacji ulicy Polnej (na odcinku od ulicy Dworcowej do ulicy Hallera i na odcinku od ulicy Hallera do ulicy Chełmińskie Przedmieście); – Utwardzenie dróg o nawierzchni gruntowej i żuźlowej gruzem betonowym mielonym i kamieniem łamanym typu melafir w ulicach Ładownia, Szymborskiej i Brzechwy; – Zaprojektowanie i budowa oświetlenia ulicznego w ulicach Kraszewskiego, Fredry, Brzechwy i Ładownia; – Wykonanie dokumentacji technicznej oświetlenia drogowego w ulicy Popiełuszki.
	Rozwój gospodarki wodno-ściekowej	<ul style="list-style-type: none"> – Kontynuacja inwestycji pn. „Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta Chełmży”. Zadanie jest współfinansowane ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej. W roku 2020 zrealizowano prace w ulicach Kościuszki oraz na osiedlu domów jednorodzinnych przy ulicy Górnej. Inwestycja została całkowicie zrealizowana i zakończona zgodnie z harmonogramem. W ramach zadania wybudowano 5,79 km kanalizacji sanitarnej, oraz przebudowano kolejne 1,59 km. Zmodernizowano również 1,78 km sieci wodociągowej, głównie w ulicy Kościuszki; – Rozbudowa sieci wodociągowej w ulicach Wrzosowej, Popiełuszki; – Wykonano dokumentację techniczną

		rozbudowy sieci wodociągowej w ulicach Brzechwy, Żeromskiego i Kraszewskiego.
	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej oraz sportowej	<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoczęto budowę pełnowymiarowej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Chełmży. Na realizację inwestycji pozyskano środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; – Budowa boiska sportowego do gry w kajak polo (ul. Bulwar 1000-lecia) - Budżet Obywatelski; – Renowacja nawierzchni boiska wielofunkcyjnego - kort tenisowy - Boisko wielofunkcyjne przy „Orliku na ul.3-go Maja 16A);
	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury społecznej	<ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja dawnego budynku szkoły podstawowej nr 3 (budynek B) i jego adaptacja do potrzeb utworzenia nowych miejsc przedszkolnych; – Utworzenie nowych miejsca przedszkolnych w ramach przedsięwzięcia „Świat Przedszkolaka”; – Realizacja pierwszego etapu przedsięwzięcia związanego z utworzeniem Środowiskowego Centrum Aktywności. Na potrzeby ŚCA zaadaptowane zostały pomieszczenia budynku B dawnej szkoły podstawowej nr 3. Przedsięwzięcie realizowane jest w ramach działań rewitalizacyjnych. Kontynuację zadania obejmującą przebudowę terenów przedszkolnych przewidziano na rok 2021; – Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich budynków Małego i Dużego Ratusza w Chełmży. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków z EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020; – Modernizacja budynku Chełmżyńskiego Ośrodka Kultury. W ramach zadania przebudowano scenę i wyremontowano wnętrze sali widowiskowej.
Promowanie efektywności energetycznej i ochrona środowiska naturalnego	Termomodernizacja obiektów zlokalizowanych na terenie miasta, w tym budynków	<ul style="list-style-type: none"> – Termomodernizacja budynków Urzędu Miasta Chełmży. Zadanie współfinansowanie ze środków EFRR w ramach RPO WK-P. W ramach projektu wykonano prace termomodernizacyjne w budynkach Małego i

	użyteczności publicznej	<p>Dużego Ratusza przy ul. Gen. J. Hallera 2 oraz w obiekcie MOPS przy ul. Gen. J. Hallera 19;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przygotowano dokumentację realizacji projektu związanego z modernizacją oświetlenia ulicznego w ulicach Sienkiewicza, Wryczy, Groszkowskiego, Depczyńskiego, Malewskiego, Władysławskiego i Dorawy w Chełmży. Zadanie obejmować będzie wymianę istniejących lamp na energooszczędne wykonane w technologii LED;
	Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie realizacji drugiego etapu przedsięwzięcia związanego z montażem instalacji fotowoltaicznych pn. „Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży – budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych: etap II”. Przewiduje się, iż zadanie będzie współfinansowane ze środków EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią miejską	Poprawa jakości zagospodarowania przestrzeni publicznych, w tym terenów przyjeziornych	<ul style="list-style-type: none"> – brak działań w roku 2020.
	Ochrona terenów cennych przyrodniczo i zwiększenie ich dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – Rekultywacja terenów zielonych oraz realizacja nasadzeń sezonowych w ramach bieżącego utrzymania zieleni
Rozwój nowoczesnej oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania	Poprawa jakości kształcenia w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych	<ul style="list-style-type: none"> – Kontynuacja zadania związanego z podnoszeniem kompetencji kluczowych uczniów szkół prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe z terenu miasta Chełmży poprzez realizację zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zwiększenie dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego, staże zawodowe, nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i informatyki metodą projektu oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli. Powyższe działania realizowane są w ramach projektu „Eugeniusz w naukowym labiryncie” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. – Zwiększenie kompetencji matematyczno-

		<p>przyrodniczych 2000 uczniów poprzez zajęcia realizowane metodą eksperymentu, podniesienie kompetencji nauczycieli i doposażenie pracowni w sprzęt do nauczania eksperymentalnego. Działania realizowane są w ramach projektu „EU-geniusz w świecie 3D” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany w partnerstwie z gminami powiatu toruńskiego i Kowalewem Pomorskim.</p>
	<p>Podnoszenie dostępności i jakości oferty przedszkolnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoczęcie realizacji projektu „Świat Przedszkolaka”, w ramach którego utworzono nowe miejsca przedszkolne w nowych oddziałach zlokalizowanych w dawnym budynku szkoły podstawowej nr 3 (budynek B). Zadanie obejmuje również podnoszenie kwalifikacji nauczycieli oraz organizację zajęć dodatkowych dla dzieci zwiększające szanse edukacyjne, w tym logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej, wspierające zaburzenia rozwojowe, terapii ręki czy socjoterapeutyczne. – Przedsięwzięcie jest realizowane przy współudziale środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
<p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p>	<p>Wspieranie działań z zakresu profilaktyki wykluczenia społecznego wśród najmłodszej części społeczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja projektu „Klub młodzieżowy – Równe szanse”, którego celem jest zapewnienie wieloaspektowego wsparcia: edukacyjnego, integracyjnego, profilaktycznego i zdrowotnego. Grupę docelową stanowią dzieci i młodzież (od 6/7 lat do 18 roku życia) zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Miasta Chełmży oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności z obszaru Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Chełmży.
	<p>Rozwój systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja projektu pn. „Klub otwartych drzwi”, którego celem jest poprawa sytuacji 12 osób niesamodzielnych, które ze względu na stan zdrowia lub wiek (65+) albo niepełnosprawność wymagają opieki lub

		wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego poprzez stworzenie Klubu otwartych drzwi.
	Aktywizacja osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, niepełnosprawnych oraz nieporadnych życiowo	– Projekt grantowy „Klub rodzica – wychowanie bez porażek”, którego celem jest zwiększenie poziomu aktywizacji i integracji lokalnej społeczności oraz zmniejszenie poziomu ubóstwa oraz wykluczenia społecznego. Projekt kierowany jest do 8 rodzin wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem z terenu miasta Chełmży korzystających ze wsparcia z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
Tworzenie warunków do rozwijania ponadlokalnych funkcji miasta	Nawiązywanie współpracy międzysamorządowej przy realizowaniu projektów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, w tym w ramach w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca w zakresie wdrażania instrumentu ZIT w ramach realizacji projektu pn. „Wsparcie działań podmiotu realizującego ZIT” finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020; – Wspólna realizacja projektu pn. „EU-geniusz w naukowym labiryncie” oraz „EU-geniusz w świecie 3D” w ramach partnerstwa ZIT BTOF; – Współpraca z Powiatem Toruńskim przy realizacji inwestycji związanej z budową sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5. - Współpraca w zakresie wdrażania Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016-2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Gotyku”.
Poprawa warunków dorozwoju przedsiębiorczości	Kreowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości, w tym poprzez utworzenie inkubatora przedsiębiorczości	– Rozpoczęcie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na zaadaptowaniu budynku dawnego szpitala dziecięcego na potrzeby funkcjonowania lokalnego inkubatora przedsiębiorczości. Przedsięwzięcie będzie realizowane przy współudziale funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
	Tworzenie warunków sprzyjających inwestowaniu na terenie miasta	– Brak działań
Wykorzystanie przynależności do Bydgosko-Toruńskiego Obszaru	Zwiększenia efektywności pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania w	<ul style="list-style-type: none"> – W roku 2020 podpisano 3 umowy o dofinansowanie ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Wsparcie pochodzi z 2 funduszy, tj. EFRR i EFRROW; – Złożono 2 kolejne wnioski o dofinansowanie

Funkcjonalnego (BTOF) oraz LGD	perspektywie finansowej 2014-2020	ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
	Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego wchodzących w skład BTOF w zakresie zwiększania efektywności realizacji zadań publicznych	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja projektów partnerskich, współfinansowanych ze środków strukturalnych, takich jak <i>EU-geniusz w naukowym labiryncie</i>; – Wspólne szkolenia i wymiana doświadczeń w ramach ZIT BTOF, umożliwiające podniesienie kompetencji pracowników administracji samorządowej, w tym także zwiększania efektywności pozyskiwania i rozliczania projektów unijnych;

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W omawianym 2020 roku nadal obowiązującym podstawowym dokumentem planistycznym w mieście było Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzone w latach 1999-2000 i przyjęte uchwałą nr XXV/205/00 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 30 listopada 2000 r. Studium jest dokumentem planistycznym oceniającym wszechstronnie walory i uwarunkowania poszczególnych części miasta, wskazując jednocześnie predyspozycje do ich optymalnego zagospodarowania. Ocena ta dokonywana jest przy uwzględnieniu m.in. czynników fizjograficznych, przyrodniczych, historycznych, społecznych, komunikacyjnych, demograficznych i gospodarczych. Studium w swoim kształcie jest później podstawą do wyznaczania kierunków zagospodarowania w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Dokumenty planistyczne nie mają czasokresu obowiązywania, ani też horyzontu czasowego jednakże przepisy prawa nakładają obowiązek dokonywania oceny ich aktualności. W minionym roku nie dokonywano kompleksowej oceny aktualności studium, gdyż takową sporządza się raz w okresie kadencji., a ostatnią analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta sporządziła w 2018 roku Pracownia Urbanistyczna „URBANISTA” z Grudziądza w 2018 roku, który to dokument, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej został przedłożony Radzie Miejskiej Chełmży, celem uchwały w sprawie aktualności studium. Rada Miejska Chełmży zaakceptowała ustalenia dokonane w niniejszym opracowaniu i podjęła uchwałę nr XXXVIII/269/18 z dnia 04.10.2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego. Kolejna taka procedura oceny aktualności studium podjęta zostanie pod koniec bieżącej kadencji władz miasta.

Odnosząc się do drugiego spośród dokumentów planistycznych należy wskazać, iż wg stanu na koniec 2020 roku obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują obszar 625 ha, **co stanowi 80%** powierzchni miasta Chełmży. Powierzchnia ta na przestrzeni ostatniego roku nie uległa zmianie, gdyż pomimo iż uchwalona została jedna zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, to objęła one tereny, dla których obowiązywał miejscowy plan. Wartość wskaźnika pokrycia miasta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego miasta jest bardzo wysoka, jedna z wyższych w kraju, natomiast racjonalne względy decydują, iż dla niektórych terenów miasta nie ma potrzeby ich uchwalania. Terenami tymi są:

- teren Jeziora Chełmżyńskiego o powierzchni około 70 ha;
- tereny przemysłowe obejmujące cukrownię wraz z oczyszczalnią ścieków o powierzchni 74 ha;
- tereny zamknięte kolejowe o powierzchni ok. 14 ha.

W przypadku tych terenów właściwszym jest kreowanie zagospodarowania przestrzennego o indywidualne decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta zawiera załączona poniżej tabela.

Tabela 10. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Chełmży

Lp.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Uchwała Rady Miejskiej Chełmży	Publikacja	Pow. [ha]
1	obejmujący obszar pomiędzy ulicą Ks.Frelichowskiego, Bydgoską, Dąbrowskiego, Toruńską, a południową granicą administracyjną miasta	Nr XLIV/341/02 z dnia 30.08.2002r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2002r. Nr 117 poz. 2399;	34
2	obejmujący obszar pomiędzy ulicą Reja, Toruńską, a południowo-wschodnią granicą administracyjną miasta	Nr VII/69/03 z dnia 28.08.2003r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2003r. Nr 138 poz. 1897;	105
3	obejmujący obszar pomiędzy ulicą Górną, Chełmińskie Przedmieście, Trakt a północno-wschodnią granicą	Nr XXIII/191/05 z dnia 23.06.2005r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2005r. Nr 95 poz. 1727;	32

Lp.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Uchwała Rady Miejskiej Chełmży	Publikacja	Pow. [ha]
	administracyjną miasta			
4	dla terenu położonego pomiędzy ul. Dworcową, północną granicą administracyjną miasta, Chełmińskim Przedmieściem, i brzegiem Jeziora Chełmżyńskiego	Nr XXX/250/06 z dnia 13.06.2006r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2006r. Nr 113 poz. 1676;	156
5	zmiana planu „Kościuszki” obejmująca teren pomiędzy ul. Kościuszki, Konopnickiej oraz terenami o symbolu Kx15 i K7D1/2;	Nr XXX/251/06 z dnia 13.06.2006r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2006r. Nr 111 poz. 1670;	7
6	zmiana planu „Kościuszki” obejmująca tereny o symbolu AG2, K27D1/2 oraz część ZP3;	Nr V/42/07 z dnia 12.04.2007r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2007r. Nr 70 poz. 1144;	5
7	dla terenu położonego pomiędzy ul. Bydgoską, zachodnią granicą administracyjną miasta oraz granicami geodezyjnymi terenów przemysłowych;	Nr X/72/07 z dnia 15.11.2007r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2008r. Nr 25 poz. 341;	6
8	obejmujący obszar pomiędzy ulicą Bydgoską, Ks. Frelichowskiego, a południowo-zachodnią granicą administracyjną miasta	Nr XXII/130/08 z dnia 29.10.2008r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2008r. Nr 151 poz. 2312;	73
9	dla terenu położonego pomiędzy ul. Chełmińskie Przedmieście a północną granicą administracyjną miasta;	Nr XXII/131/08 z dnia 29.10.2008r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2008r. Nr 156 poz. 2427;	134
10	dla terenu położonego pomiędzy ulicą Rybaki, Górną, wschodnią granicą administracyjną miasta oraz brzegiem Jeziora Chełmżyńskiego (ul. 3 MAJA)	Nr XLIII/324/10 z dnia 28.10.2010r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2011r. Nr 52 poz. 354	85
11	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego w południowo – wschodniej części miasta przy ul. Kościuszki.	Nr X/71/11 z dnia 27.10.2011r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2011r. Nr 263 poz. 2609	14

Lp.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Uchwała Rady Miejskiej Chełmży	Publikacja	Pow. [ha]
12	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego pomiędzy ul. Chełmińskie Przedmieście oraz północnymi granicami miasta, polegającą na zmianie części ustaleń dla terenów oznaczonych symbolem planu 16 MN, 21 MN oraz 7Z	Nr XI/80/11 z dnia 01.12.2011r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2011r. Nr 303 poz. 3311	10
13	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego pomiędzy ul. Św. Jana i Gen. Władysława Sikorskiego	Nr XVII/122/12 z dnia 21.06.2012r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2012r. poz. 1458	0,7
14	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego pomiędzy ul. Polną i Gen.Józefa Hallera	Nr XVII/123/12 z dnia 21.06.2012r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2012r. poz. 1459	1,2
15	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego przy ul. Toruńskiej	Nr XX/148/12 z dnia 08.11.2012r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2012r. poz. 2746	0,2
16	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego pomiędzy ul. Turystyczną i Słoneczną	Nr XXIX/211/13 z dnia 28.11.2013r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2013r. poz. 3835	4,8
17	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża dla terenu położonego przy ul. Toruńskiej – tereny aktywizacji gospodarczej	Nr XXX/275/14 z dnia 30.10.2014r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2014r. poz. 3141	6,7
18	zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu komunikacji drogowej – ul. Spokojna	Nr X/78/15 z dnia 10.12.2015r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2015r. poz. 4730	3,3
19	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża dla terenu położonego pomiędzy ul. Dworcową, Polną i	Nr XXI/160/17 z dnia 25.05.2017r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2017r. poz. 2386	12,7

Lp.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Uchwała Rady Miejskiej Chełmży	Publikacja	Pow. [ha]
	centralną częścią miasta Chełmża			
20	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu położonego przy ul. Gen. J. Hallera o symbolu C.11.MW,MN	Nr XXII/167/17 z dnia 22.06.2017r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2017r. poz. 2705	1,3
21	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chełmża, dla terenu przy ul. Chełmińskiej	Nr XXIII/177/17 z dnia 17.08.2017r.	Dz.Urz.Woj.Kuj-Pom. z 2017r. poz. 3231	0,2
22	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w północno-wschodnim rejonie miasta – część ul. Trakt	Nr XXXI/231/18 z dnia 19.04.2018r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2018r. poz. 2402	3,3
23	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu przy ul. St.kard. Wyszyńskiego 15	Nr VI/50/19 z dnia 25.04.2019 r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2019r. poz. 2637	0,14
24	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy ul. Tadeusza Kościuszki i ul. Marii Konopnickiej	Nr X/94/19 z dnia 05.12.2019 r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2020r. poz. 466	0,83
25	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu przy ul. Antoniego Depczyńskiego i Chełmińskie Przedmieście	Nr VII/66/19 z dnia 13.06.2019 r.	Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2019r. poz. 3574	0,53
26	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Plażowej	Nr XX/163/20 z dnia 06.11.2020 r.	Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2020 r. poz. 5436	1,37

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

W ciągu 2020 roku uchwalono jedną zmianę obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta wskazanych w poz. 26 prezentowanej powyżej tabeli. Objęła one obszar 1,37 ha.

Burmistrz Miasta na bieżąco analizuje wpływające wnioski o dokonanie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wychodząc w ten sposób naprzeciw oczekiwaniom właścicieli nieruchomości. Na koniec 2020 roku brak było nie rozpatrzonych wniosków w zakresie zmian w aktualnych planach zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie w ubiegłym roku podjęto trzy inicjatywy w zakresie sporządzenia zmian obowiązujących planów zagospodarowania, z których jedna została uchwalona jeszcze w tym samym, 2020 roku, natomiast dwie pozostałe będą najprawdopodobniej uchwalone w roku bieżącym.

Ostatnim elementem obrazującym realizowanie polityki przestrzennej w mieście są wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego (dla terenów nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego) oraz wypisy i wyrisy wydawane na podstawie planów. Poniżej zaprezentowano liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz wypisów z planu w 2020 roku oraz dla zobrazowania tendencji również te same dane za pięć ostatnich lat.

Tabela 11. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz wypisów i wyrysów w latach 2016- 2020

Rok	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy	Liczba wydanych wypisów i wyrysów z planów
2016	3	73
2017	9	85
2018	2	67
2019	1	63
2020	4	79

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

Na podstawie ilości wydawanych decyzji oraz wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego można również ocenić aktywność inwestycyjną na terenie miasta, gdyż zarówno uzyskanie wypisu i wyrisu z planu bądź uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy rozpoczyna procedurę uzyskania pozwolenia na budowę i rozpoczęcie procesu inwestycyjnego. Analizując dane zawarte w prezentowanej powyżej tabeli można zauważyć, iż aktywność inwestycyjna na terenie naszego miasta w ostatnim roku istotnie

ożywiła się, co w głównej mierze dotyczy budownictwa mieszkaniowego oraz działalności inwestycyjnej podejmowanej na terenie cukrowni NORDZUCKER..

Jednocześnie należy zauważyć, iż niewielka liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy (wydawanych w przypadku braku miejscowego planu) wskazuje, iż nasze miasto jest w dużym i wystarczającym stopniu objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co niewątpliwie ułatwia i przyspiesza realizację procesów inwestycyjnych.

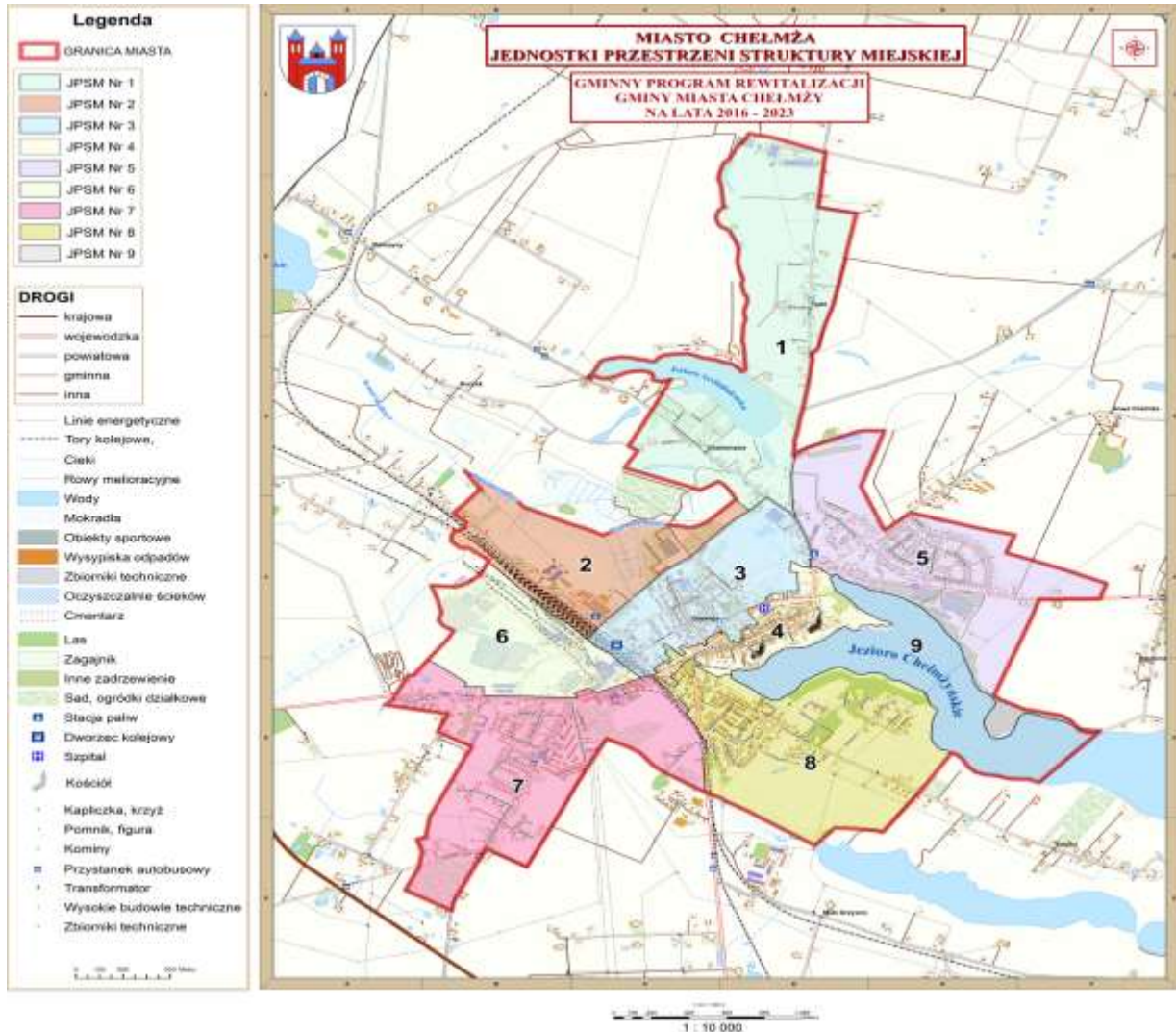
3. Gminny program rewitalizacji

Program rewitalizacji jest wieloaspektową odpowiedzią na zidentyfikowane problemy na obszarze gminy. Stanowi także podstawę prowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz zapewnia ich synchronizację w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej). Niniejszy *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Chełmży na lata 2016-2023* został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*. Proces powstawania programu rewitalizacji rozpoczęto w III kwartale 2016 roku. W tworzenie prezentowanego programu rewitalizacji zaangażowane były władze miasta i pracownicy tut. Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych m.in. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Juliana Preisa, dyrektorzy szkół i przedszkoli znajdujących się na terenie naszego miasta wraz z uczniami, przedstawiciele instytucji społecznych i środowiska gospodarczego, zewnętrzni eksperci oraz mieszkańcy miasta.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Chełmży na lata 2016-2023 przyjęty uchwałą nr XXXV/257/18 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 2 sierpnia 2018 r., uzyskał pozytywną opinię Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz został wpisany w sierpniu 2018 roku na listę „Wykazu programów rewitalizacji Województwa Kujawsko – Pomorskiego”.

Obszar zdegradowany na terenie Gminy Miasta Chełmży został wyznaczony w oparciu o metodę 1 opisaną w *Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020*. Zgodnie z zasadami wyznaczania obszaru zdegradowanego w małych miastach, opisanymi w w/w dokumencie, obszar miasta podzielono na tzw. jednostki przestrzeni struktury miejskiej, których nie zamieszkuje więcej

niż 30% ludności miasta, a powierzchnia nie przekracza 20% powierzchni miasta. Podział ten przedstawiony został na poniższej mapie.

Po podzieleniu miasta na jednostki przestrzeni struktury miejskiej, zgodnie z warunkami omawianymi powyżej, wybrano 4 wskaźniki z listy wskaźników dla małych miast służących do identyfikacji stanu kryzysowego na obszarze miasta. Dla wszystkich jednostek zastosowano ten sam zestaw wskaźników:

- udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze,
- udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze,
- udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze,

- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze.

Po przeprowadzeniu szczegółowych analiz, mających na celu wyznaczenie omawianego obszaru ustalono, iż na terenie Jednostki Przestrzeni Struktury Miejskiej Nr 3 wskaźniki, o których mowa powyżej, w największym stopniu odbiegają od średniej wartości ustalonej dla miasta. Stąd też działania rewitalizacyjne podejmowane będą na wyżej wskazanym terenie, obejmującym swym zasięgiem następujący obszar:

- ul. Dworcowa (od skrzyżowania z ul. gen. Wł. Sikorskiego do skrzyżowania z ul. Polną),
- ul. Polna (parzyste numery),
- ul. Chełmińskie Przedmieście (numery nieparzyste do skrzyżowania z ul. Polną),
- ul. A. Mickiewicza,
- ul. Gen. Wł. Sikorskiego (odcinek),
- ul. św. Jana,
- ul. ks. P. Skargi,
- ul. Targowa,
- ul. H. Sienkiewicza,
- ul. I. Paderewskiego,
- ul. Szewska (odcinek),
- ul. Gen. J. Hallera (odcinek).

Na skutek prowadzonych analiz, jak również licznych konsultacji społecznych, zdefiniowane zostały podstawowe problemy występujące na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W celu ich zniwelowania, bądź zminimalizowania sformułowano cele rewitalizacji, które odnoszą się do trzech sfer, a mianowicie: sfery społecznej, gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Przedstawione kierunki działań stanowią zestawienie najważniejszych przedsięwzięć, które pozwolą na uzyskanie założonych celów rewitalizacji oraz pożądaných efektów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, gospodarczych oraz przestrzenno-funkcjonalnych. W tabeli poniżej przedstawione zostały kierunki działań, których realizacja jest niezbędna, aby osiągnąć zamierzone cele założone w programie rewitalizacji.

Tabela 12. Kierunki działań realizacyjnych w ramach rewitalizacji strefy śródmiejskiej

CEL 1. Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców	Kierunek działań 1.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców	Przedsięwzięcie 1.1.1. Aktywna społeczność lokalna	Projekty na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji np. zajęcia sportowe rekreacyjne, prozdrowotne, zagospodarowania czasu wolnego
	Kierunek działań 1.2. Integracja i włączenie społeczne mieszkańców	Przedsięwzięcie 1.2.1. Zintegrowana społeczność lokalna	Projekty wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej
	Kierunek działań 1.3. Poprawa infrastruktury lokalnej służącej aktywności i integracji	Przedsięwzięcie 1.3.1. Centrum aktywności lokalnej	Projekty dotyczące zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół szkół oraz budynku z przeznaczeniem na Środowiskowego Centrum Aktywności
CEL 2. Wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców	Kierunek działań 2.1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców	Przedsięwzięcie 2.1.1. Aktywni na rynku pracy	Projekt dotyczący zaadaptowania przestrzeni zdegradowanej do celów rozwoju gospodarczego oraz projekty na poprawę konkurencyjności przedsiębiorstwa
	Kierunek działań 2.2. Wsparcie rozwoju lokalnych przedsiębiorstw	Przedsięwzięcie 2.2.1. Inkubator przedsiębiorczości	

Aby rozpocząć proces niwelowania negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji, a także osiągnąć zamierzone cele, zaplanowano realizację projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawione zostało zestawienie projektów, które realizowane będą w ramach programu rewitalizacji.

Tabela 13. Zestawienie projektów realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji

L.p.	Nazwa projektu	Termin realizacji zadania	Przedsięwzięcie	Kierunek działań	Cel
1.	Biblioteka - miejsce aktywizacji społecznej i kulturalnej mieszkańców	2020-2021	1.1.1. Aktywna społeczność lokalna	1.1 Aktywizacja społeczna mieszkańców	CEL 1. Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców
2.	W zdrowym ciele, zdrowy duch	2020-2021			
3.	Stare i nowe zabawy podwórkowe	2020-2021			
4.	Akademia Lidera	2023			
5.	Klub Młodzieżowy	2020- 2021			
6.	Klub rodzica – wychowanie bez porażek	2020- 2021	1.1.2. Integracja i włączenie społeczne mieszkańców		
7.	Klub otwartych drzwi	2020- 2021			
8.	Aktywne włączenie społeczne	2020-2023			
9.	Utworzenie Środowiskowego Centrum Aktywności	2018-2021	1.3.1. Poprawa infrastruktury		
10.	Remont i adaptacja pomieszczeń Szkoły Podstawowej nr 3 na potrzeby zwiększenia miejsc przedszkolnych	2017-2018			
11.	Remont i modernizacja wieży ciśnień	2016-2018			

12.	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Chełmży – etap I – budynki oświatowe	2017-2019	lokalnej służącej aktywności i integracji		
13.	Lokalne ośrodki włączenia społecznego	2021-2023	2.1.1. Aktywni na rynku pracy	2.1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców	CEL 2. Wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców
14.	Przedszkole oknem na świat	2018-2019			
15.	Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży	2019-2020	2.2.1 Inkubator przedsiębiorczości	2.2. Wsparcie rozwoju lokalnych przedsiębiorstw	
16.	Modernizacja odcinka ul. Szewskiej	2019			
17.	Chełmża ośrodkiem przedsiębiorczości lokalnej	2019-2021	2.2.2. Moja firma		

W porównaniu do zestawienia z roku ubiegłego, zaszły zmiany w terminach realizacji powyżej przedstawionych przedsięwzięć. Ze względu na zmianę terminu naboru wniosków przez Lokalną Grupę Działania „Ziemia Gotyku” o przyznanie grantów na realizację działań z zakresu szerokorozumianej aktywizacji społecznej, zmianie uległy także terminy realizacji działań zaplanowanych w ramach następujących przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- a) *Biblioteka - miejsce aktywizacji społecznej i kulturalnej mieszkańców;*
- b) *Stare i nowe zabawy podwórkowe;*
- c) *Klub Młodzieżowy;*
- d) *Klub rodzica – wychowanie bez porażek.*

Natomiast w związku z utrzymującym się stanem pandemii COVID – 19 na terenie całego kraju, zmianie uległy terminy realizacji działań zaplanowanych w ramach następujących przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- a) ***Klub otwartych drzwi;***
- b) ***Klub rodzica – wychowanie bez porażek.***

W związku z wprowadzeniem nowych zasad bezpieczeństwa dotyczących zagrożenia epidemiologicznego wywołanego COVID-19 dnia 04.11.2020 r. realizacja grantu pn. „Klub otwartych drzwi” oraz „Klub rodzica – wychowanie bez porażek” została zawieszona Ponadto, jak informowaliśmy w uprzednim zestawieniu, zrezygnowano z realizacji dwóch przedsięwzięć, a mianowicie:

- a) **Projekt nr 4 - Akademia lidera** – zadania zaplanowane w ramach przedmiotowego projektu zostaną zrealizowane w projekcie ***Klub Młodzieżowy*** oraz ***Stare i nowe zabawy podwórkowe;***
- b) **Projekt nr 17 – Chełmża ośrodkiem przedsiębiorczości lokalnej** - środki przeznaczone na dofinansowanie rzeczowego projektu zostały przesunięte i zasiliły budżet na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. ***Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży.***

Należy także wspomnieć, iż wszelkie zmiany w terminach realizacji przedsięwzięć, a także rezygnacji z ich realizowania zostały szczegółowo omówione z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, pracownikami Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Gotyku”, a także uzyskały ich akceptację.

Zgodnie z obowiązującym Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Chełmży na lata 2016-2023, w roku 2020 zrealizowane zostały następujące projekty:

1. ***Utworzenie Środowiskowego Centrum Aktywności – etap I*** - W dniu 5 maja 2020 r. Gmina Miasta Chełmża zawarła umowę z Wykonawcą – Firmą Handlową BŁAŻEX J. L. Kulczak Spółka Jawna z siedzibą w Toruniu (87-100) przy ul. Migdałowej 19 na realizację robót budowlanych dla zadania pn.: „Utworzenie Środowiskowego Centrum Aktywności”. Zakres rzeczowy inwestycji obejmował w szczególności: przebudowę i rozbudowę części budynku Szkoły Podstawowej nr 3 - Budynek „B” o zewnętrzną, klatkę schodową z szybem dźwigowym, wraz z adaptacją pomieszczeń znajdujących się na poziomie +2 dla potrzeb utworzenia Środowiskowego Centrum Aktywności

oraz dostawę wyposażenia dla poszczególnych pomieszczeń. Centrum dostosowane zostało do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pierwszy etap inwestycji zakładał także dostawę

i montaż urządzeń placu zabaw dla dzieci i siłowni zewnętrznej dla seniorów wraz z oświetleniem, nawierzchnią sportową/bezpieczną i obiektami małej architektury.

W ramach niniejszego projektu część Budynku „B” Szkoły Podstawowej Nr 3 na cele aktywizacji społecznej, w którym mieścić się będą pomieszczenia pełniące funkcje integracyjno-edukacyjne dla interesariuszy rewitalizacji wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia do pełnienia funkcji integracyjno - aktywizacyjnych dla lokalnej społeczności.

Zakończenie prac, o których mowa powyżej nastąpiła w dniu 5 października 2020 r., za które Wykonawca otrzymał wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 2 312 014,79 zł brutto.

Funkcje inspektora nadzoru inwestorskiego ze strony Gminy Miasta Chełmża pełniła firma MM Proj-Bud Marcin Młodziankiewicz, z siedzibą 87-100 Toruń, ul. Strzałowa 41. Za wykonane usługi firma otrzymała wynagrodzenie w kwocie 7 306,20 zł brutto. Ponadto nadmieniam, iż w dniu 19 lutego 2020 r., złożony został wniosek o dofinansowanie realizacji rzeczzonego projektu w ramach Poddziałania 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w Ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, zaś 26 lutego 2021 r., podpisana została umowa o dofinansowanie rzeczzonego projektu.

Całkowita wartość projektu wynosi 6.370.451,94 zł, natomiast kwota dofinansowania, o którą wnioskowano wynosi 5.059.932,74 zł, co stanowi 79,43%.

W roku 2021 r. zrealizowany zostanie II etap inwestycji: „Utworzenie Środowiskowego Centrum Aktywności”. Zakres rzeczowy inwestycji będzie obejmował w szczególności zagospodarowanie terenu boisk szkolnych przy ul. Hallera i Skargi. Przewidziane zmiany przestrzenne obszaru rewitalizacji dotyczą także remontu i przebudowy zewnętrznych ogrodzeń terenu zainwestowania, demontażu i budowy nowych wewnętrznych ogrodzeń na obszarze inwestycji, budowę obiektów sportowych, rozbiórkę istniejącej nawierzchni utwardzonych na terenie boisk szkolnych i montaż kostki brukowej, remont nawierzchni ulicy Hallera, W ramach zagospodarowania przyległego terenu zaplanowano utworzenie

ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, która stanie się miejscem organizacji różnorodnych form aktywności w przestrzeni publicznej.

2. **Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży** - w dniu **7 października 2019 r.** Gmina Miasta Chełmża podpisała umowę z Firmą Handlową BŁAŻEX J. L. Kulczak Sp. Jawna, z siedzibą w Toruniu przy ulicy Migdałowej 19, 87-100 Toruń na realizację robót budowlanych w ramach inwestycji pn.: „**Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży**”.

Wartość zamówienia ustalono na kwotę **3 116 110,40 zł brutto**, zaś planowany termin zakończenia prac **to 28 sierpnia 2020 r.**

Realizacja zadania inwestycyjnego nie rozpoczęła się, gdyż uzależniona była od pozyskania zewnętrznych źródeł w postaci środków pochodzących z Unii Europejskiej. Wykonawca miał przystąpić do realizacji robót po uzyskaniu akceptacji złożonego przez gminę wniosku o przyznaniu dofinansowania na realizację zadania (kolejny wniosek o dofinansowanie złożony został w dniu 2 grudnia 2019 r.).

W związku z faktem, iż gmina nie uzyskała rzeczono dofinansowania, umowa, o której mowa powyżej została rozwiązana, a wykonawca nie rozpoczął realizacji prac.

Natomiast w dniu 28 października 2020 r., ogłoszony został II przetarg nieograniczony na realizację zadania pn. „Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży”, złożonych zostało 5 ofert, najkorzystniejszą złożyła Firma Handlowa BŁAŻEX J. L. Kulczak Sp. Jawna, z siedzibą w Toruniu przy ulicy Migdałowej 19, 87-100 Toruń.

Zadanie realizowane jest przy współudziale środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 7 września 2020 r., a przyznane w ramach Działania 7.1. Rozwój regionalny kierowany przez społeczność, wsparcie opiewa na kwotę 2 678 043,00 zł.

Jednocześnie informuję, iż w dniu **16 lipca 2020 r.,** podpisane zostały umowy o dofinansowanie – powierzenie grantu (ze środków EFS) na realizację przedsięwzięć w ramach szerokorozumianej aktywizacji społecznej, tj. realizację projektów pn. „W zdrowy ciele, zdrowy duch”, „Stare i nowe zabawy podwórkowe” oraz „Klub otwartych drzwi”.

Natomiast w dniu **22 lipca 2019 r.**, podpisano umowę o dofinansowanie projektu pn. „Klub rodzica- wychowanie bez porażek”.

Ponadto w dniu 25 marca 2020 r., podpisany został także wniosek o przyznanie dofinansowania na realizację projektu pn. „Aktywne włączenie społeczne”, realizowane w ramach Działania 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

W tabeli poniżej przedstawiam zestawienie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego.

Tabela 14. Zestawienie efektów działań rewitalizacyjnych

Numer i nazwa projektu	Okres realizacji projektu	Nazwa wskaźnika produktu/ rezultatu	Założona wartość wskaźnika	Zrealizowana wartość wskaźnika	Pozostająca do osiągnięcia wartość wskaźnika
1. Biblioteka - miejsce aktywizacji społecznej i kulturalnej mieszkańców	2020-2021	Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	30 os.	0	30 os.
		Wskaźnik rezultatu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym, u których wzrosła aktywność społeczna	3 os.	0	3 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	50 os.	0	50 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych wsparciem	6 os.	0	6 os.

		w programie			
2. W zdrowym ciele, zdrowy duch	2020-2021	Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	30 os.	0	30 os.
		Wskaźnik rezultatu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym, u których wzrosła aktywność społeczna	3 os.	0	3 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	50 os.	0	50 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych wsparciem w programie	7 os.	0	7 os.
3. Stare i nowe zabawy podwórkowe	2020-2021	Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	30 os.	0	30 os.
		Wskaźnik produktu - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	50 os.	0	50 os.
4. Akademia Lidera	2023	Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła	6 os.	0	6 os.

		aktywność społeczna			
		Wskaźnik produktu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	10 os.	0	10 os.
5. Klub Młodzieżowy	2020	Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	11 os.	0	11 os.
		Wskaźnik rezultatu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym, u których wzrosła aktywność społeczna	9 os.	0	9 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem	20 os.	0	20 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych wsparciem	30 os.	0	30 os.
6. Klub rodzica – wychowanie bez porażek	2020	Wskaźnik rezultatu - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	26 os.	0	26 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	44 os.	0	44 os.

7. Klub otwartych drzwi	2020	Wskaźnik rezultatu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym, u których wzrosła aktywność społeczna	7 os.	0	7 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych wsparciem w programie	12 os.	0	12 os.
8. Aktywne włączenie społeczne	2020-2023	Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu	15 os.	0	15 os.
		Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	15 os.	0	15 os.
		Wskaźnik rezultatu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	20 os.	0	20 os.
		Wskaźnik produktu- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	45 os.	0	45 os.
		Wskaźnik rezultatu- liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultyw	239 os.	0	239 os.

9.Utworzenie Środowiskowego Centrum Aktywności	2018-2021	owanej przestrzeni w miastach			
		Wskaźnik rezultatu-liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym	1 szt.	0	1 szt.
		Wskaźnik produktu-liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.	0	1 szt.
		Wskaźnik produktu-powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	2,048 ha	0	2,048 ha
		Wskaźnik produktu-długość przebudowanych dróg gminnych	205 m	0	205 m
10.Remont i adaptacja pomieszczeń szkoły podstawowej nr 3 na potrzeby zwiększenia miejsc przedszkolnych	2017-2018	Wskaźnik rezultatu – potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjne	120 os.	120 os.	0
		Wskaźnik rezultatu - liczba miejsc w infrastrukturze przedszkolnej	120 osób	120 osób	0
		Wskaźnik rezultatu – liczba osób korzystających z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej	120 osób	120 osób	0
		Wskaźnik produktu – liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	1 szt.	1 szt.	0
		Wskaźnik rezultatu–liczba osób korzystających z obiektów z obiektów	240 os.	0	240 os.

11. Remont i modernizacja wieży ciśnień	2016-2018	zabytkowych objętych wsparciem			
		Wskaźnik rezultatu - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	240 odwiedzin na rok	0	240 odwiedzin na rok
		Wskaźnik produktu - liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	1 szt.	1	0
		Wskaźnik produktu - liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	1 szt.	1	0
12. Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Chełmży – etap I – budynki oświatowe	2017-2019	Wskaźnik rezultatu - ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	3418,47 GJ/ rok	0	3418,47 GJ/ rok
		Wskaźnik rezultatu - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	1187000,00 kWh/rok	0	1187000,00 kWh/rok
		Wskaźnik rezultatu - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych tony równoważnika CO2	221,03	0	221,03
13. Lokalne ośrodki włączenia społecznego	2021-2023	Wskaźnik rezultatu - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu	20 os.	0	20 os.
		Wskaźnik rezultatu - liczba osób zagrożonych ubóstwem pracujących po	10 os.	0	10 os.

		opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)			
		Wskaźnik rezultatu-liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	20 os.	0	20 os.
		Wskaźnik produktu-liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	30 os.	0	30 os.
14.Przedszkole oknem na świat	2018-2019	Wskaźnik rezultatu-liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	4	4	0
		Wskaźnik produktu-liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	60	60	0
		Wskaźnik produktu-liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	50	50	0
		Wskaźnik produktu-liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	4	4	0
		Wskaźnik rezultatu bezpośredniego –	12	0	12

15. Inkubator Przedsiębiorczości w Chełmży	2019-2020	liczba przedsiębiorstw korzystających z usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości			
		Wskaźnik rezultatu bezpośredniego – liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu	20	0	20
		Wskaźnik produktu-liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	30	0	30
		Wskaźnik produktu-liczba usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości	3	0	3
16. Modernizacja odcinka ul. Szewskiej	2019	Wskaźnik rezultatu-liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultywowanej przestrzeni w miastach	50 os.	50 os	0
		Wskaźnik produktu-długość przebudowanych dróg gminnych	200 m	200 m	0
17. Centrum przedsiębiorczości lokalnej	2019-2021	Wskaźnik rezultatu-liczba nowych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie	4	0	4
		Wskaźnik rezultatu-liczba udoskonalonych produktów/usług wprowadzonych w	4	0	4

		przedsiębiorstwie-			
		Wskaźnik produktu – liczba- przedsiębiorstw- otrzymujących- wsparcie-	7	0	7

4. Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Chełmża na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 został przyjęty uchwałą Nr VII/65/19 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 13 czerwca 2019 w sprawie zatwierdzenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Chełmża na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

Rodzaje zadań przewidzianych do realizacji zostały podzielone w Harmonogramie realizacji zadań, na następujące główne kierunki działań:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza tj.: kompleksowe modernizacje energetyczne obiektów, upowszechnianie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, budowa ścieżek rowerowych, modernizacja nawierzchni dróg, realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej;
- Ochrona przed hałasem tj.: tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego, sporządzenie lub aktualizacja źródeł uciążliwości akustycznej, kontrola emisji hałasu do środowisk;
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi tj.: gromadzenie danych dot. instalacji emitujących ponadnormatywne pola elektromagnetyczne;
- Ochrona wód i gospodarka wodno – ściekowa tj.: prowadzenie monitoringu wód, poprawa zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody poprzez działania edukacyjne, modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- Ochrona zasobów geologicznych oraz gleby tj.: uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni, rewitalizacja terenów zdegradowanych, prowadzenie monitoringu jakości gleb;__

- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów tj.: usuwanie wyrobów zawierających azbest, uszczelnienie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zwiększenie poziomu recyklingu;
- Ochrona zasobów przyrodniczych tj.: ochrona pomników przyrody, rewitalizacja, utrzymanie i kształtowanie terenów zieleni miejskiej, uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów pod zalesienie lub zieleni oraz uwzględnienia zapisów dotyczących ochrony zadrzewień;
- Edukacja ekologiczna tj.: działania edukacyjne w szkołach, spoty i uotki reklamowe dotyczące postaw ekologicznych.

W 2020 roku w celu realizacji zapisów postanowień Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Chełmża na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, zrealizowane zostały następujące działania i inwestycje:

Tabela 15. Zestawienie działań podejmowanych w 2020 roku w celu realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
1. Ochrona klimatu i jakości powietrza		
Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Chełmży	Zadanie zostało zrealizowane w latach wcześniejszych	Zakończone
Termomodernizacja budynków Urzędu Miasta Chełmży	Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem rzeczowo- finansowym. Zakres obejmował prace termomodernizacyjne w budynkach położonych przy ul. gen. J. Hallera 2 oraz gen. J. Hallera 19 w Chełmży. W ramach przedsięwzięcia wykonano docieplenie ścian od wewnątrz budynku, częściowo wymieniono stolarkę okienną, ocieplono stropodachy. W odniesieniu do budynku Dużego i Małego Ratusza wykonano również izolację ścian fundamentowych. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków z EFRR w ramach RPO WK-P. Koszt zadania to 799.407,38 zł.	Zrealizowane
Termomodernizacja budynków mieszkalnych na terenie miasta	Promowanie efektywności energetycznej oraz strategii niskoemisyjnej poprzez udzielenie wsparcia finansowego dla mieszkańców na działania związane z wymianą źródeł ciepła. W 2020 roku nie realizowano działań w tym zakresie.	Planowane do realizacji
Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży – budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych	W ramach zadania Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży – budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych w latach wcześniejszych wybudowano łącznie 1010 instalacji, w tym 14 solarnych i 87 fotowoltaicznych. Łączna moc zainstalowanych instalacji wynosi 298, 01 kW. W okresie sprawozdawczym przygotowano realizację drugiego etapu przedsięwzięcia obejmującego 83 instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 375,55 kWp. Opracowano dokumentację techniczną oraz złożono wnioski o dofinansowanie ze środków EFRR w ramach RPO WK-P na lata 2014- 2020. Rzeczową	Zakończone W trakcie realizacji

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
	<p>realizację zadania zaplanowano na rok 2021.</p> <p>Promowanie oraz doradztwo w zakresie korzyści wynikających z zastosowania OZE na budynkach mieszkalnych. Dzięki realizacji projektu pn. „Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży – budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych” wzrosła świadomość mieszkańców na temat korzyści płynących ze stosowania OZE, czego rezultatem jest wzrost zainteresowania mieszkańców tego rodzaju inwestycjami. Część mieszkańców przekonała się do tego rozwiązania i we własnym zakresie zamontowała instalacje na swoich budynkach. Duże zainteresowanie skłoniło gminę do podjęcia decyzji o realizacji drugiego etapu przedsięwzięcia . W trakcie przygotowań do realizacji prowadzono konsultacje z mieszkańcami i udzielano doradztwa w zakresie wykorzystania OZE.</p>	W trakcie realizacji
Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta.	Zadanie nie było realizowane	Planowane do realizacji
Wymiana nawierzchni dróg gminnych	<p>W 2020 roku prowadzono jedynie bieżącą naprawę dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej – koszt 80.778,09 zł.</p> <p>W dniu 26 stycznia 2021 r. gmina miasto Chełmża zawarła umowę z wykonawcą – firmą TRANSBRUK Barczyńscy sp z o.o. z Piąży na realizację robót budowlanych zadania pn. „Przebudowa ulic: Groszkowskiego, Kowalskiego, Tretkowskiego, Wryczy, Szydzyka i Piastowskiej”. Za realizację przedmiotu umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 3 849 581,39 zł brutto. Planowany termin zakończenia prac nastąpi w nieprzekraczalnym terminie 8 miesięcy od dnia zawarcia (podpisania) umowy, tj. ustalono do dnia 26 września 2021 r.</p>	<p>W trakcie realizacji</p> <p>W trakcie realizacji</p>
Realizacja założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla	Realizacja PGN została opisana w oddzielnym sprawozdaniu.	W trakcie realizacji

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
Miasta Chełmża		
2. Zagrożenia hałasem		
Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	Uwzględnianie w miarę możliwości w SIWZ zapisów dotyczących montowania dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni itp.	W trakcie realizacji
Aktualizacja inwentaryzacji źródeł uciążliwości akustycznej	Zadanie nie było realizowane.	Planowane do realizacji
3. Pola elektromagnetyczne		
Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Brak potrzeby realizacji.	Planowane do realizacji
Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy	W nowych planów miejscowych lub przy zmianach planów już obowiązujących, w sytuacji gdy plan tego wymaga, są w jego treści uwzględniane wymogi dotyczące ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	W trakcie realizacji
4. Gospodarowanie wodami		

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
<p>Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych)</p>	<p>Akcje edukacyjne prowadzone na bieżąco w szkołach i przedszkolach. W roku 2020 przedmiotowe działania ze względu na panującą na terenie kraju pandemię covid-19, były prowadzone w bardzo ograniczonym zakresie.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>5. Gospodarka wodno- ściekowa</p>		
<p>Bieżąca modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej</p>	<p>Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta Chełmży - ulice Mickiewicza, Bł. Juty, Hallera, Chełmińska. Zadanie obejmuje opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej dotyczącej Aktualizacji, przeprojektowania oraz uzupełnienia dokumentacji projektowej pt. Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Mickiewicza (od skrzyżowania z ul. gen. J. Hallera do skrzyżowania z ul. Chełmińską), ul. Bł. Juty (od skrzyżowania z ul. Mickiewicza do skrzyżowania z ul. Chełmińską) i w ul. Chełmińskiej (od skrzyżowania z ul. Mickiewicza do skrzyżowania z ul. Rybaki) w Chełmży wraz z przyłączeniami nieruchomości, przepięciami i likwidacją istniejącej sieci kanalizacyjnej. Pierwotnie termin realizacji przedmiotu umowy ustalono do dnia 30 kwietnia 2020 r. Jednakże ze względu na trwające negocjacje z właścicielem gruntu, na terenie którego będzie przebiegać część inwestycji, dotyczące wyrażenia zgody na jej realizację, przedłużono termin zakończenia prac projektowych na dzień 30.06.2021r. Koszt zadania 57 072,00 zł.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie Miasta	<p>1. Budowa sieci wodociągowej w ulicy Wrzosowej - wykonano wodociąg rur PVC Ø 160 PN 10 mm wraz z uzbrojeniem o długości 167,00 mb – koszt zadania 25.000,00 zł.</p> <p>2. Wykonano projekt budowlany oraz wybudowano wodociąg w ulicy Żeromskiego z rur PCV Ø 160 mb wraz z uzbrojeniem o długości 40,00 mb – koszt zadania 20.000,00 zł</p> <p>3. Budowa sieci wodociągowej w ulicy Popiełuszki - wykonano wodociąg z rur PVC Ø 160 wraz z uzbrojeniem o długości 60,00 mb – koszt zadania 8.000,00 zł.</p> <p>4. Wykonano projekt budowlany przedłużenia sieci wodociągowej w ulicy Brzechwy z rur PCV Ø 160 mb wraz z uzbrojeniem o długości 30,00 mb – koszt zadania 12.000,00 zł.</p> <p>5. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta Chełmży. <u>Inwestycja obejmowała następujący zakres:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie nr 1 – osiedle Górna (budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ulicy Dorawy, Depczyńskiego, Władysławskiego, Szczepańskiego, Górna, Malewskiego). W ramach zadania wybudowano 1622 mb sieci kanalizacyjnej sanitarnej, przebudowano 14 mb sieci wodociągowej oraz wybudowano 565 mb sieci kanalizacji deszczowej. • Zadanie nr 2 – osiedle Kościuszki (Zadanie 2.1 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej z siecią przyłączeniową nieruchomości w ulicy Toruńskiej, Kościuszki, Głowackiego, Plażowej, Turystycznej, Widokowej, Wczasowej, Pensjonatowej, Słonecznej, Spacerowej, Letniskowej, Cichej i Pogodnej w Chełmży wraz z odprowadzaniem ścieków opadowych i 	<p>Inwestycje zakończone w 2020 roku.</p> <p>Zadanie będzie kontynuowane również w latach kolejnych</p>

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
	<p>roztopowych do Jeziora Chełmżyńskiego i Jeziora Grażyna i Zadanie 2.2 Przebudowa sieci wodociągowej przesyłowo rozdzielczej z przyłączami w ulicy Toruńskiej i Kościuszki w Chełmży).</p> <p>W ramach zadania wybudowano 4163 mb sieci kanalizacyjnej sanitarnej, przebudowano 1333 mb sieci kanalizacyjnej sanitarnej, przebudowano 1674 mb sieci wodociągowej oraz wybudowano 1887 mb sieci kanalizacji deszczowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie nr 3 – Sikorskiego (budowa kanalizacji rozdzielczej sanitarnej i deszczowej z przyłączeniami nieruchomości, przepięciami wraz z likwidacją istniejącej sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej w ulicy Gen. W. Sikorskiego w Chełmży pomiędzy ulicą Dworcową a ulicą Dąbrowskiego). <p>W ramach zadania przebudowano 158 mb sieci kanalizacyjnej sanitarnej, przebudowano 87 mb sieci wodociągowej oraz wybudowano 40 mb sieci kanalizacji deszczowej.</p> <p>Całkowity koszt zadania 25.959.791,58 zł.</p>	
6. Zasoby geologiczne		
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	W nowych planów miejscowych lub przy zmianach planów już obowiązujących, w sytuacji gdy plan tego wymaga są w treści planu uwzględniane wymogi dotyczące ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.	W trakcie realizacji
7. Gleby		

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
Rewitalizacja terenów zdegradowanych	Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak potrzeb.	Planowane do realizacji
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
Usuwanie wyrobów azbestowych z terenu miasta	W 2020 roku zadanie nie było realizowane z uwagi na brak dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Gmina Miasto Chełmża wykorzystwała środki przewidziane dla miasta na lata 2019-2020 w 100 % w 2019 roku.	Planowane do realizacji
Uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązku złożenia deklaracji i wnoszenia opłat	W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Chełmża weryfikacja podmiotów zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzona jest w trybie ciągłym. Powyższe oznacza, iż w przypadku zbycia nieruchomości przez dotychczasowego właściciela, sprawdzane są dane w rejestrze ewidencji gruntów prowadzonym przez Starostwo Powiatowe w Toruniu i na podstawie informacji pozyskanych ze wskazanej bazy danych wysyłane jest do nowego właściciela wezwanie do złożenia deklaracji ze wskazaniem aktualnej ilości osób zamieszkałych w nieruchomości. Monitorowane są również nieruchomości, na których trwa budowa budynków mieszkalnych. W przypadku stwierdzenia zamieszkiwania osób na wskazanych posesjach, wówczas wysyłane jest do właściciela budynku wezwanie do złożenia stosownej deklaracji. Ponadto prowadzone są kontrole złożonych deklaracji w zakresie aktualizacji danych mających wpływ na wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Na podstawie danych z ewidencji ludności weryfikowane są również dane dotyczące urodzeń dzieci zameldowanych na terenie miasta	W trakcie realizacji

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
	Chełmża. W roku 2020 przedmiotowe kontrole nie były prowadzone ze względu na panującą na terenie kraju pandemię covid-19.	
<p>Zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, oraz innych niż niebezpieczne</p>	<p>Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.) właściciele nieruchomości zobowiązani są do zbierania w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych.</p> <p>Pracownicy podmiotu wykonującego na terenie miasta Chełmży usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych każdorazowo informowali Burmistrza Miasta Chełmży o stwierdzonych przypadkach niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ze wskazaniem frakcji odpadu, którego dotyczy uchybienie. Następnie podejmowane były czynności zmierzające do wyegzekwowania od właściciela nieruchomości prawidłowej segregacji odpadów komunalnych na przedmiotowej nieruchomości, zgodnie z obowiązującymi w omawianym zakresie przepisami prawa.</p> <p>Ponadto w trybie ciągłym prowadzone były działania edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji odpadów: dystrybucja wśród mieszkańców ulotki informacyjnej, wykonanie i udostępnienie właścicielom i zarządcom budynków wielolokalowych tablic informacyjnych na boksy śmietnikowe, publikacja artykułów w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta Chełmży w przedmiocie zasad prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.</p> <p>Wszystkie nieruchomości na terenie miasta Chełmży, w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyposażone zostały w komplet pięciu pojemników na odpady komunalne (w niektórych przypadkach sześciu – dodatkowy pojemnik na popiół).</p>	W trakcie realizacji

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
	Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy zobowiązani są dostarczać segregowane odpady komunalne, których nie można gromadzić w pojemnikach na odpady komunalne na nieruchomościach.	
9. Zasoby przyrodnicze		
Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Na terenie miasta zlokalizowany jest tylko jeden pomnik przyrody przy którym nie wykonywano zabiegów pielęgnacyjnych	Planowane od realizacji
Modernizacja i urządzenie terenów zielonych, parków, zieleńców skwerów, nowe nasadzenia drzew i krzewów	<p>W ramach bieżącego utrzymania terenów zieleni miejskiej realizowane były następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszenie terenów zielonych (centralne tereny miasta takie jak m.in. Bulwar 1000-lecia, czy Park Wilsona są koszone na bieżąco tj. miarę potrzeb, natomiast pozostałe tereny są koszone wg ustalonej w umowie krotności); - pielnie terenów zielonych; - bieżące oczyszczanie terenów zielonych; - cięcie sanitarne drzew i krzewów, - usuwanie sanitarne drzew i krzewów, - bieżąca konserwacja ławek i stołów, - zakup i posadzenie drzew i krzewów, - zakup i nasadzenie kwiatów jednorocznych, - wykonanie rekultywacji trawników, - wykonanie alejek wraz z ich utwardzeniem kostką typu pol-bruk, - zakup i rozstawienie 5 kompletów stołów z ławkami, - zakup i rozstawienie 6 sztuk ławek siatkowych. <p>Ponadto przeprowadzono zmianę szaty roślinnej na terenie przy ul. Gen. W. Sikorskiego (przed pocztą) oraz na Rynku (tereny pod jabłonkami). Zakres prac na poszczególnych terenach wyglądał</p>	W trakcie realizacji

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
	<p>następująco:</p> <p>a/ teren przy ul. Gen. W. Sikorskiego (przed pocztą):</p> <ul style="list-style-type: none"> - usunięcie krzewów oraz przygotowanie terenu do nasadzeń, - wysadzenie krzewów i bylin (róża „The fairy” – 226 szt., dereń „Ivory halo” – 24 szt., rozplenica „Ledy U” – 12 szt.), - pokrycie terenu korą. <p>b/ tereny na Rynku, pod jabłonkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie terenu pod nasadzenia, - ułożenie agrowłókniny, - wysadzenie krzewów i bylin (ilości łączne dla całego Rynku: imperata „red baron” – 88 szt., rozplenica „Ledy U” – 48 szt., miskant „Gracillimus” – 40 szt., dereń „Aurea” – 12 szt., rozchodnik ogrodowy „Matrona” – 160 szt., liliowiec ogrodowy „Crimson Pirate” – 80 szt., proso różgocate „Rehbraun” – 48 szt.), - pokrycie terenu kamieniem. <p>Ponadto na terenie miasta wysadzono łącznie 60 sztuk drzew.</p>	
Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V i VI klasy oraz wieloletnie odłogi).	W nowych planów miejscowych lub przy zmianach planów już obowiązujących, w sytuacji gdy jest to możliwe w treści planu uwzględniane są zapisy dotyczące przeznaczenia terenów pod zalesianie	W trakcie realizacji
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego	W nowych planów miejscowych lub przy zmianach planów już obowiązujących, w sytuacji gdy jest to możliwe w treści planu uwzględniane są zapisy dotyczące ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego.	W trakcie realizacji
Tworzenie nowych obszarów chronionych	Zadanie nie było realizowane	Planowane do realizacji

Działania kierunkowe	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
10. Edukacja ekologiczna		
Działania edukacyjne w szkołach na terenie Miasta	<p>W roku 2020 przedmiotowe działanie ze względu na panującą na terenie kraju pandemię covid-19, było prowadzone w bardzo ograniczonym zakresie.</p> <p>PiMBP organizowała konkursy plastyczne dla dzieci i młodzieży, które każdorazowo poprzedzały prelekcje dotyczące m.in. zagrożenia dla środowiska przyrodniczego płynącego ze strony człowieka tj. wypalania łąk i ściernisk, zatruwania powietrza np. poprzez spalanie odpadów w paleniskach domowych oraz jak należy segregować odpady. W bibliotece były również organizowane wystawy książek i ulotek.</p> <p>We wrześniu 2020 r. został zorganizowany konkurs plastyczny w ramach „Akcji Sprzątania Świata 2020 r.” Konkurs przeprowadziła Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna – Filia dla dzieci i młodzieży, dla potrzeb, którego zakupiono ze środków Gminy Miasta Chełmży nagrody rzeczowe - wręczono 40 kompletów nagród indywidualnych.</p> <p>Łączny koszt konkursu zamknął się kwotą 1.200,00 zł.</p>	W trakcie realizacji
Spoty reklamowe dotyczące postaw ekologicznych	Zadanie nie było realizowane	Planowane do realizacji

5. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Aktualny Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Chełmża na lata 2014 – 2020 przyjęty został Uchwałą Nr XXXIII/246/18 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 7 czerwca 2018 r.

Głównym założeniem przedmiotowego opracowania jest analiza zakresu możliwych do realizacji przedsięwzięć, które skutkować będą zmianą struktury używanych nośników energetycznych oraz zmniejszeniem zużycia energii, czego konsekwencją będzie stopniowe obniżanie emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy miasta Chełmży.

Długoterminowy cel główny określono jako *Poprawę stanu powietrza atmosferycznego na terenie Gminy Miasto Chełmża*.

Wskazany cel główny realizowany jest poprzez cele strategiczne:

1. Cel I – redukcja zużycia energii finalnej, wyrażona w MWh,
2. Cel II - redukcja emisji gazów cieplarnianych, wyrażona w Mg CO₂,
3. Cel III – wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu energii.

Głównie działania gminy miasta Chełmży w zakresie realizacji założeń Planu prowadzone będą w następujących kierunkach:

- ograniczenie i optymalizacja zużycia energii elektrycznej głównie poprzez wymianę źródeł światła w budynkach użyteczności publicznej i oświatowych,
- ograniczenie i optymalizacja zużycia energii cieplnej poprzez termomodernizację budynków,
- zastosowanie OZE w budynkach (pompy ciepła, fotowoltaika).

Osiągnięcie przyjętych założeń i rezultatów nastąpi w wyniku realizacji szeregu przedsięwzięć zaplanowanych w całym okresie objętym PGN.

W odniesieniu do zadań wskazanych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej w roku 2020 zrealizowano następujące działania:

Tabela 16. Zestawienie działań podejmowanych w 2020 roku w celu realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Lp.	Działanie (tytuł projektu)	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
1.	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Chelmży		
1.1	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 2	Zadanie zostało zrealizowane w roku 2019, zgodnie z przyjętymi założeniami. W ramach zadania wykonano docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu i częściową wymianę stolarki okiennej. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków z EFRR w ramach RPO WK-P.	Zakończone
1.2	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 - budynek A	Zadanie zostało zrealizowane w 2018 roku zgodnie z przyjętymi założeniami. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków z EFRR w ramach RPO WK-P.	Zakończone
1.3	Termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej Nr 3 - budynek B i budynek byłego gimnazjum	W odniesieniu do budynku B Szkoły Podstawowej Nr 3 zadanie zostało zrealizowane w całości w 2018 roku. Prace w budynku byłego Gimnazjum Nr 1 wykonano w 2019 roku. Zakres obejmował docieplenie ścian budynku, remont elewacji, częściową wymianę stolarki i remont instalacji centralnego ogrzewania. Realizacja obu etapów była współfinansowana ze środków EFRR w ramach RPO WK-P.	Zakończone
1.4	Termomodernizacja pływalni krytej przy ul. Bydgoskiej	Zadanie zostało zrealizowane w 2019 roku zgodnie z przyjętym harmonogramem rzeczowo-finansowym. W ramach projektu wykonano docieplenie ścian, dachu oraz zmodernizowano instalację do ogrzewania wody basenowej poprzez montaż systemu pomp ciepła powietrze woda. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków z EFRR w ramach RPO WK-P.	Zakończone
1.5	Termomodernizacja budynku Hali gimnastycznej Szkoły Podstawowej Nr 2	Zadanie zrealizowane w latach poprzednich.	Zakończone
1.6	Termomodernizacja budynku Hali widowiskowej	Zadanie nie realizowane w roku 2020.	Nie zrealizowane.

Lp.	Działanie (tytuł projektu)	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
1.7	Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego - Ratusza	Zadanie zostało realizowane, zgodnie z przyjętym harmonogramem rzeczowo- finansowym. Zakres obejmował prace termomodernizacyjne w budynkach położonych przy ul. gen. J. Hallera 2 oraz gen. J. Hallera 19 w Chełmży. W ramach przedsięwzięcia wykonano docieplenie ścian od wewnątrz budynków, częściowo wymieniono stolarkę okienną, ocieplono stropodachy. W odniesieniu do budynku Dużego i Małego Ratusza wykonano również izolację ścian fundamentowych. Przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków z EFRR w ramach RPO WK-P.	Zakończone
1.8	Modernizacja KS „Włókniarz w ramach budżetu obywatelskiego	Zadanie zrealizowane w latach poprzednich.	Zakończone
2.	Termomodernizacja innych budynków publicznych		
2.1	Termomodernizacja budynku Gminy Chełmża	Zadanie realizowane przez gminę Chełmża.	Na etapie przygotowania do realizacji.
3.	Modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Miasta Chełmża		
3.1	Modernizacja oświetlenia ulicznego w ulicach Bydgoskiej i Witosa	Zadanie zrealizowano, zgodnie z zakresem przyjętym w Programie w 2018 roku.	Zakończone
4.	Montaż źródeł niskoemisyjnych w sektorze społeczeństwa		
4.1	Wymiana istniejących kotłów węglowych	Promowanie efektywności energetycznej oraz strategii niskoemisyjnej poprzez udzielenie wsparcia finansowego dla mieszkańców na działania związane z wymianą źródeł ciepła. W ramach programu priorytetowego EkoPiec 2018 dofinansowano wymianę 13 kotłów grzewczych zasilanych paliwem stałym na nowe, ekologiczne źródła ciepła. W 2020 roku nie realizowano działań w tym zakresie.	W trakcie realizacji

Lp.	Działanie (tytuł projektu)	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
4.2	Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży – budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych	<p>W ramach zadania <i>Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży - budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych</i>, wybudowano łącznie 101 instalacji, w tym 14 solarnych i 87 fotowoltaicznych. Łączna moc zainstalowanych instalacji wynosi 298,01 kW.</p> <p>W okresie sprawozdawczym przygotowano realizację drugiego etapu przedsięwzięcia obejmującego 83 instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 375,55 kWp. Opracowano dokumentację techniczną oraz złożono wnioski o dofinansowanie ze środków EFRR w ramach RPO WK-P na lata 2014- 2020. Rzeczoową realizację zadania zaplanowano na 2021 rok.</p>	<p>Zakończone</p> <p>W trakcie realizacji</p>
5.	Działania nieinwestycyjne		
5.1	Niskoemisyjna gospodarka przestrzenna	Brak realizacji w roku 2020.	Na etapie przygotowania do realizacji.
5.2	Informacja i promocja działań Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	Promocja prowadzona w ramach przedsięwzięć realizowanych przez gminę miasto Chełmża, związanych z kompleksową termomodernizacją budynków użyteczności publicznej współfinansowanych ze środków budżetu gminy.	W trakcie realizacji
5.3	Usługi doradcze dla mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, ograniczania emisji GHG oraz zastosowania OZE	Promowanie oraz doradztwo w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania na działania związane z efektywnością energetyczną, w tym wymianą źródła ciepła oraz montażem instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.	W trakcie realizacji
5.4	Edukacja przedsiębiorców poprzez zielone zamówienia publiczne	Brak realizacji w roku 2020.	Na etapie przygotowania do realizacji.
5.5	Szkolenia w zakresie efektywności energetycznej, zmian klimatu i OZE	Brak realizacji w roku 2020.	Na etapie przygotowania do realizacji.

Lp.	Działanie (tytuł projektu)	Realizacja w roku 2020	Stan realizacji
5.6	Akcje informacyjne i promocyjne skierowane do mieszkańców, konferencje, działania promocyjne w ramach realizowanych projektów	Promowanie oraz doradztwo w zakresie korzyści wynikających z zastosowania Odnawialnych Źródeł Energii na budynkach mieszkalnych. Dzięki realizacji projektu pn. „Upowszechnianie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie miasta Chełmży – budowa instalacji OZE na budynkach mieszkalnych” wzrosła świadomość mieszkańców na temat korzyści płynących ze stosowania OZE, czego rezultatem jest wzrost zainteresowania mieszkańców tego rodzaju inwestycjami. Część mieszkańców przekonała się do takiego rozwiązania i we własnym zakresie zamontowała instalacje na swoich budynkach. Duże zainteresowanie skłoniło gminę do podjęcia decyzji o realizacji drugiego etapu w/w przedsięwzięcia. W trakcie przygotowań do realizacji prowadzono konsultacje z mieszkańcami i udzielano doradztwa w zakresie wykorzystania OZE.	W trakcie realizacji

(dane Urzędu Miasta Chełmży)

6. Program oczyszczania miasta z azbestu

Program Oczyszczania Miasta Chełmży z azbestu został przyjęty uchwałą Nr XIX/137/12 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 27 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Programu oczyszczania Miasta Chełmży z azbestu. Następnie w I kwartale 2019 roku opracowano jego aktualizację oraz dokonano nowej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie miasta. Aktualizacja Programu uzyskała pozytywne uzgodnienia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a następnie została przyjęta uchwałą nr VI/49/19 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 25 kwietnia 2019 roku.

Zgodnie ze zaktualizowaną wersją Programu oraz wykonaną wraz z nim inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest, na terenie miasta Chełmży zlokalizowanych jest łącznie około 874,89 Mg wyrobów zawierających azbest (o 16,5 Mg mniej niż w poprzedniej inwentaryzacji z 2012 roku), tj.:

1) płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa – 199,08 Mg (o 27,5 Mg mniej w stosunku do 2012 roku),

2) płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie – 50,04 Mg (o 11,2 Mg więcej w stosunku do 2012 roku),

3) rury i złącza azbestowo-cementowe – 626,08 Mg (ilość bez zmian w stosunku do 2012 roku).

W latach 2013 – 2019 usunięto łącznie 91,43 Mg wyrobów zawierających azbest tj.:

- 2013 rok – 11,34 Mg,

- 2014 rok – 41,59 Mg,

- 2015 rok – 21,03 Mg,

- 2016 rok – 2,88 Mg,

- 2017 rok – 1,85 Mg,

- 2018 rok – 2,89 Mg,

- 2019 rok – 9,85 Mg.

Łączny koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest w latach 2013-2019 to kwota 41.249,82 zł.

W 2019 roku wykorzystano całą pulę dotacji pozyskanej z WFOŚiGW przewidzianej na lata 2019- 2020, dlatego też w 2020 roku brak było możliwości skorzystania z dofinansowania ze środków WFOŚiGW, co znacznie ograniczyło skalę wykonanych prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. W minionym roku jedynie jedna osoba fizyczna poinformowała tut. Urząd o dokonaniu usunięcia pokrycia dachowego zawierającego azbest. Prace wykonano z własnych środków. Masa zutylizowanych odpadów wyniosła 1,00 Mg.

Na dzień 31.12.2020 r. na terenie miasta Chełmży pozostaje ok. 864,04 Mg wyrobów zawierających azbest.

Stopień usuwania wyrobów zawierający azbest jest przede wszystkim uzależniony od stopnia realizacji inwestycji przez osoby prywatne, gdyż wyroby te prawie w 100% znajdują się na obiektach budowlanych prywatnych. Te z kolei często uzależniają przeprowadzenie prac od możliwości pozyskania dofinansowania.

Wyjątkiem są tu rury i złącza azbestowo-cementowe (sieć wodociągowa) w ilości 626,08 Mg, które znajdują się na majątku Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Chełmży. Zgodnie z przepisami branżowymi rury azbestowo-cementowe mogą być pozostawione w ziemi w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych, a szczególnie, gdy rury te są położone poniżej użytkowanych instalacji. Pozostawienie w ziemi, w przypadku spełnienia

warunków określonych wyżej, rur azbestowo-cementowych wymaga oczyszczenia z wyrobów zawierających azbest miejsc usytuowania studzienek rewizyjnych i innych elementów infrastruktury, gdzie jest możliwy kontakt człowieka z wyrobami zawierającymi azbest.

7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Chełmży w 2020 roku przyjęty został uchwałą nr XIV/123/20 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 15 kwietnia 2020 roku. Stosownie do art. 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt na gminy został nałożony obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz wyłapywania ich. Realizacja tego obowiązku odbywa się w oparciu o corocznie przyjmowany Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie naszej gminy. W Programie wskazano następujące cele:

- Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom;
- Ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt;
- Odławianie bezdomnych zwierząt;
- Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- Edukacja mieszkańców miasta Chełmży w zakresie opieki nad zwierzętami.

Na realizację Programu przewidziano w budżecie miasta kwotę 92 tysięcy złotych. Program, przed jego uchwaleniem, został przesłany do zaopiniowania przez Powiatowego Inspektora Weterynarii w Toruniu, 3 kół łowieckich oraz 3 organizacji działających na rzecz ochrony zwierząt oraz w zakresie łowiectwa. Cztery podmioty wyraziły opinie pozytywne, a trzy nie zajęły stanowiska, co jest rozumiane jako uzgodnienie Programu.

W realizację Programu w 2020 roku zaangażowane były następujące podmioty: Urząd Miasta Chełmży – Wydział Gospodarki Miejskiej, Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Toruniu, Straż Miejska w Chełmży, Komisariat Policji oraz Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Chełmży i placówki oświatowe z terenu miasta.

W ramach realizacji Programu w 2020 roku kolejny już raz zawarto umowę ze Schroniskiem dla Zwierząt w Toruniu, na mocy której Schronisko zobowiązało się do

przyjmowania bezpańskich zwierząt domowych dostarczanych z terenu naszego miasta. W ciągu całego 2020 roku do schroniska z terenu miasta dowieziono łącznie 19 bezpańskich psów (rok wcześniej 26) i 17 kotów (rok wcześniej 31). Odłowienie i dowieszenie do schroniska bezdomnych zwierząt realizowane było w głównej mierze przez Straż Miejską oraz służby ze Schroniska dla zwierząt, które podejmowały czynności realizując zgłoszenia Komisariatu Policji. Zauważalny jest więc znaczny spadek liczby odłowionych i dostarczonych do Schroniska zwierząt, co może świadczyć o poprawie sytuacji w zakresie ilości bezpańskich zwierząt na terenie naszego miasta oraz o zwiększonej dyscyplinie właścicieli i opiekunów czworonogów. Łączny koszt umowy ze Schroniskiem wyniósł 61.771 zł (10 % mniej niż w 2019 roku).

Kolejnym działaniem związanym z realizacją Programu była współpraca z Chełmżyńskim Centrum Zdrowia Zwierząt w zakresie udzielania opieki zwierzętom poszkodowanym w wypadkach drogowych oraz zwierząt dziko żyjących dowiezionych z terenów publicznych miasta Chełmży. W ciągu 2019 roku na terenie miasta podjęto 9 interwencji związanych z takimi przypadkami, w wyniku czego do Centrum dowieziono i udzielono pomocy 9 zwierzętom (gołębie, łabędź, psy i koty). Ponadto w ramach współpracy z Centrum wykonano zabiegi sterylizacji 26 sztuk kotów i kotek. Rok wcześniej podobnym zabiegom poddano 35 zwierzęta. Było to działanie związane z ograniczaniem populacji bezdomnych zwierząt. Łącznie na współpracę z Chełmżyńskim Centrum Zdrowia Zwierząt wydatkowano kwotę 7.878,60 zł.

Ostatnim z realizowanych zadań były szeroko rozumiane działania edukacyjne, mające na celu zwiększenie świadomości i wiedzy z zakresu humanitarnego postępowania ze zwierzętami domowymi i dziko żyjącymi. Działania te obejmowały w głównej mierze włączanie tego typu treści w programach nauczania w placówkach oświatowych.

Oceniając realizację Programu w 2020 roku można stwierdzić, iż wszystkie zaplanowane w nim działania były na bieżąco realizowane, co przyczyniło się do poprawy w zakresie opieki nad zwierzętami, zmniejszenia zagrożenia ze strony bezpańskich zwierząt na terenach publicznych oraz ich systematycznego ograniczania liczebności. Wypracowany system pozwalał również na szybkie i skuteczne podejmowanie interwencji i udzielanie pomocy w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

8. Program opieki nad zabytkami miasta Chelmży

Obowiązujący aktualnie Gminny Program opieki nad zabytkami przyjęty został na początku omawianego roku uchwałą nr XIII/114/20 z dnia 30 stycznia 2020 roku i swoim horyzontem czasowym objął, zgodnie z wymogami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, okres 4- letni tj. lata 2020- 2023. Stanowi on podstawę podejmowania zaplanowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania badań i prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. W Programie wskazano działania skierowane na poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Wskazane w nim priorytety szczegółowo opisują zakres oraz cel danego zamierzenia. Wspomnianymi w Programie priorytetami są:

- **Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego miasta, jako element rozwoju gospodarczo – społecznego miasta Chelmża**
- **Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców miasta Chelmża**

Na przestrzeni minionego roku nie uległa zmianie liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu. Stanowi je 12 zabytków nieruchomych oraz 3 zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków.

Tabela 17. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków w mieście Chelmży

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytków	Data wpisu do rejestru
1.	Kościół pokatedralny pw. Św. Trójcy	ul. Tumska 14	A/381	17.10.1929 r. 29.12.1952 r.
2.	Grodzisko wczesnośredniowieczne Archidiakonka	Stanowisko przy ul. Chełm. Przedm.	C/31	16.09.1965 r.
3.	Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja	ul. Kopernika 9	A/407	02.05.1966 r.
4.	Cmentarz Parafialny rzymsko-katolicki tzw. „stary”	ul. Chełmińska	A/213	03.10.1991 r.
5.	Mauzoleum Zawiszów Czarnych na cmentarzu parafialnym	ul. Chełmińska	A/213	03.10.1991 r.
6.	Mauzoleum Rodziny Kalkstein na cmentarzu parafialnym	ul. Chełmińska	A/213	03.10.1991 r.
7.	Dom mieszkalny	ul. Chełmińska 8	A/157	25.02.1992 r.

8.	Dom mieszkalny	ul. Chełmińska 2	A/152	24.09.1992 r.
9.	Budynek z oficynami	ul. Sikorskiego 28	A/151	21.10.1992 r.
10.	Willa	ul. Sikorskiego 36	A/899	17.11.2005 r.
11.	Wodociągowa wieża ciśnień	ul. Paderewskiego	A/1329	20.08.2007 r.
12.	Zespół zabudowy magistratu miasta Chełmży z lat 1897-1900 (Ratusz)	ul. gen. Hallera 2	A/1706	18.10.2016 r.

Ponadto oprócz zabytków nieruchomości do rejestru zabytków wpisane są następujące zabytki ruchome:

Tabela 18. Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków w mieście Chełmży

L.p.	Lokalizacja zabytków	Obiekt	Nr rejestru zabytków	Data wpisu do rejestru
1.	Kościół pokatedralny pw. Św. Trójcy	Wyposażenie wnętrza	A/381	29.12.1952 r.
2.	Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja	Ołtarz główny	B/65	20.12.1982 r.
3.	Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja	Obraz Pokłon Trzech Króli	B/150	02.03.1970 r.

Oprócz zabytków wpisanych do rejestru zabytków, na terenie miasta znajduje się szereg obiektów o walorach zabytkowych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to w głównej mierze budynki mieszkalne, również przemysłowe, częściowo też budowle, zespół budynków kolejowych oraz też układ urbanistyczny śródmieścia. Pochodzą one głównie z końca XIX i początku XX wieku. Łącznie do wojewódzkiej ewidencji wpisanych jest 395 obiektów

Ponadto w ewidencji zabytków ujęto 24 stanowiska archeologiczne zlokalizowane na terenie miasta.

Działania podejmowane w 2020 roku w zakresie ochrony zabytków.

1) Kompleksowa dokumentacji remontu elewacji budynków Ratusza i tzw. „Małego” Ratusza oraz dokumentacji obejmującej termomodernizację budynków Ratusza i tzw.

„Małego” Ratusza podjęto działania zmierzające do pozyskania dofinansowania zewnętrznego dla obu zadań. Przygotowano więc w tym celu wnioski aplikacyjne, które przekazano celem dofinansowania w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Oba wnioski uzyskały akceptację dzięki czemu dla obu zadań pozyskano dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. W dniu 23 maja 2019 roku podpisano umowę o dofinansowanie **Remontu elewacji Ratusza Miejskiego w Chełmży**, a dofinansowanie projektu ze środków UE wyniesie 239 805,58 PLN. W dniu 29 sierpnia 2019 roku podpisano umowę na dofinansowanie **Termomodernizacji budynków Urzędu Miasta Chełmży**, dofinansowanie projektu ze środków UE wyniesie 484 111,93 PLN. Zakres prac przewidzianych w dokumentacji w ramach obu projektów obejmował oczyszczenie murów, osolenie i spoinowanie, uzupełnienie ubytków, wzmocnienie detali ozdobnych, uzupełnienie tynków, renowacja parapetów, wymiana stopni wejściowych do budynków, wykonanie nowych bram, a w przypadku termomodernizacji docieplenie części ścian zewnętrznych od środka, docieplenie dachów i częściowo stropów oraz częściową wymianę stolarki. Ponadto wykonana zostanie pionowa izolacja fundamentów. Zadanie powierzono w drodze udzielenia zamówienia publicznego firmie ARS RENOWACJE sp. z o.o. z Torunia. W okresie sprawozdawczym wykonano wszystkie planowane prace remontowe i konserwatorskie. Zadanie prowadzone było pod nadzorem Kujawsko- Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz inspektora nadzoru inwestorskiego. We wrześniu 2020 roku wszystkie prace zostały zakończone i odebrane zgodnie z zakresem umownym. Łączne wydatki poniesione na oba zadania wyniosły w 2020 roku 1.647.395,13 zł.

2) Dofinansowanie przedsięwzięcia związanego z remontem konserwatorskim elewacji wieży kościoła filialnego p.w. św. Mikołaja w Chełmży – II etap. W 2020 roku wysokość dotacji przyznanej uchwałą nr XVII/144/20 Rady Miejskiej z dnia 16 lipca 2020 roku wyniosła 60 tys. zł. W dniu 21 lipca 2020 roku zawarto z Parafią Rzymskokatolicką w Chełmży umowę dotacji na zakres prac i na kwotę określone powyżej. Parafia w dniu 16 grudnia 2020 r. rozliczając dotację przedłożyła zestawienie obejmujące sprawozdanie z wykorzystania dotacji, fakturę dotyczącą remontu dachu konkatedry na kwotę kilkakrotnie przewyższającą kwotę dotacji (285.674,67 zł), protokół odbioru robót oraz kosztorys powykonawczy. W ramach przedmiotowego zadania zrealizowano następujący zakres prac:

- wykonano wstępną dezynfekcję elewacji,
- oczyszczono powierzchnię elewacji,

- usunięto wtórnie użyte materiały,
- wykonano wzmocnienie strukturalne osłabionej cegły i tynków,
- uzupełniono ubytki w murze ceglanym, licówkami cegieł i kitami mineralnymi,
- wykonano stabilizację spękań muru wieży systemem Helfix,
- uzupełniono ubytki tynków i spoin,
- wykonano scalenie kolorystyczne powierzchni elewacji,
- wykonano hydrofobizację wybranych partii muru.

Na zadanie Parafia pozyskała również dotację z Urzędu Marszałkowskiego na kwotę 199.972,27 zł.

Ponadto, oprócz działań inwestycyjnych, realizowana była na bieżąco działalność promocyjna, popularyzująca zasoby kulturalne, w tym zabytki, z terenu miasta. Informacje na ich temat zamieszczane były na stronach internetowych miasta oraz wielokrotnie informacje o nich zamieszczano w prasie lokalnej.

9. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

I. Informacje wstępne.

Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.), zwanej dalej *u.o.g.n.* do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Zasobem nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Chełmży zarządza Burmistrz Miasta.

Gminny zasób nieruchomości w 2020 r. wykorzystywany był zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy gminy ustaleniami zawartymi w uchwale budżetowej Rady Miejskiej Chełmży na 2020 r. oraz ustaleniami zawartymi w uchwale Rady Miejskiej nr IV/33/07 z dnia 14 lutego 2007 r. w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2007 r. Nr 29, poz. 424 i Nr 121, poz. 1804 oraz z 2008 r. Nr 148 poz. 2266).

Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości odbywa się w oparciu o *Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości*, który opracowuje się na okres 3 lat.

Obowiązujący w opisywanym okresie Plan przyjęty został na lata 2018 -2020 i aktualnie trwają prace związane z opracowaniem Planu na kolejny 3- letni okres.

Przedmiotowy *Plan* zawiera w szczególności:

- 1) zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste;
- 2) prognozę dotyczącą:
 - a) udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu;
 - b) poziomu wydatków związanych z udostępnianiem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu;
 - c) wpływów osiągniętych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Gminy Miasto Chełmża oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości Gminy Miasto Chełmża;
 - d) aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Gminy Miasto Chełmża oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu.
- 3) program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

Plan wykorzystania zasobu nakreśla główne kierunki działań Burmistrza Miasta w zakresie gospodarowania nieruchomościami gminnymi. Rozstrzygnięcia o sposobie i formie zagospodarowania poszczególnych nieruchomości są podejmowane indywidualnie.

II. Kierunki działań w zakresie gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości:

1) Dzierżawy

W 2020 roku zawarto 21 umów dzierżawy na grunty stanowiące własność komunalną. Umowy zostały zawarte w zależności od przedmiotu wydzierżawienia na różny czasookres i tak:

- na okres do 2 dni - 1 umowa;
- na 1 rok - 1 umowa;
- na 2,5 roku - 5 umów;
- na okres 3 lat - 12 umów;
- na czas nieokreślony - 2 umowy.

W stosunku do poprzedniego roku znacznie spadła liczba umów dzierżawy krótkoterminowych, co jest związane ze znacznym ograniczeniem funkcjonowania obiektów objazdowych m.in. cyrki, karuzele itp., w następstwie sytuacji epidemicznej w kraju.

Umowy zostały zawarte w następujących grupach:

- ogródek działkowy - 9 umów;
- grunt rolny - 3 umowy;
- teren pod garażem - 5 umów;
- teren pod cyrk - 1 umowa;
- teren pod kontener na odzież - 1 umowa;
- użyczenia - 2 umowy.

Wysokość wpływów z tytułu dzierżawy nieruchomości wyniosła wg stanu na dzień 31.12.2020 r. 30.749,83 zł.

2) Najem lokali

Dochody z tytułu najmu składników majątkowych gminy Miasta Chełmży to dochody z tytułu wydzierżawiania lokali mieszkalnych i użytkowych, stanowiących własność komunalną oraz przekazanych gminie w zarząd jako prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia. Nieruchomościami komunalnymi, wskazanymi powyżej, zabudowanymi budynkami mieszkalnymi i niektórymi terenami administruje Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Chełmży na podstawie zawartej umowy Nr 274/U/19 z dnia 31 grudnia 2019 r., w oparciu o art. 4 pkt 13 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych na *„Sprawowanie zarządu komunalnym zasobem budynków mieszkalnych, administrowanie mieszkaniowym zasobem gminnym oraz komunalnym zasobem lokali użytkowych wraz z terenami gminnymi, wykonywanie: napraw bieżących, prac porządkowych oraz usuwanie awarii w mieszkaniowym zasobie gminy w latach 2020–2023”*. Przedmiotowa umowa zawarta została na okres 4 lat. Zasób gminnych budynków i lokali mieszkalnych, na podstawie danych dostarczonych przez zarządcę tj. ZGM sp. z o.o. w Chełmży wg stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia się następująco:

- **84 budynki** stanowiące własność wspólnot mieszkaniowych, w których procentowy udział posiada gmina;

- **13 budynków** ze 100% udziałem gminy, niektóre z przedmiotowych budynków posiadają nieuregulowane stany prawne gruntu;
- **16 budynków** socjalnych;
- **11 budynków** prowadzonych jako tzw. przymusowe zarządy – prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia;

co daje łącznie **124 budynki**. W minionym roku nie doszło do zmian w zakresie liczby budynków w stosunku do stanu na koniec 2019 roku.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku lokale mieszkalne (w tym lokale w standardzie socjalnym) oraz lokale użytkowe, którymi zarządza ZGM sp. z o.o. stanowią łącznie **786** sztuk, z czego **762** to lokale mieszkalne, zaś **24** to lokale użytkowe.

Na 762 lokali mieszkalnych składa się:

- **474** lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach wspólnot mieszkaniowych;
- **288** lokali mieszkalnych i lokali socjalnych znajdujących się w budynkach przekazanych w zarząd jako prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia oraz posiadających nieuregulowany stan prawny gruntu (w tym 66 lokali w standardzie socjalnym).

Zasób lokali użytkowych będących własnością gminy miasta Chełmży w ilości 24 lokali stanowią:

- 12 lokali użytkowych znajdujących się w budynkach wspólnot mieszkaniowych;
- 9 lokali użytkowych znajdujących się w nieruchomości niemieszkalnej tj. w budynku położonym przy ul. Bydgoskiej 7;
- 2 lokale użytkowe znajdujące się w budynku przekazanym w zarząd, jako prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia oraz posiadających nieuregulowany stan prawny gruntu;
- 1 lokal użytkowy, tj. kotłownia położony w budynku położonym przy ul. Toruńskiej 7a.

Nieruchomości komunalne podlegają ewidencjonowaniu, które prowadzone jest w formie elektronicznej przy wykorzystaniu programu komputerowego. Ewidencja zasobu uwzględnia oznaczenie nieruchomości według: numeru ewidencyjnego obrębu, numeru działki, oznaczenia księgi wieczystej i innych dokumentów potwierdzających prawo

własności. Prowadzona ewidencja określa położenie nieruchomości, powierzchnię, rodzaj użytków, informację o budynkach i wskazuje inne istotne informacje. Ewidencja zasobu nieruchomości jest na bieżąco aktualizowana. Dane dotyczące nieruchomości wchodzących do zasobu, które utraciły aktualność np. w wyniku sprzedaży -podlegają archiwizacji.

3) Użytkowanie wieczyste

W związku z wejściem w życie nowych przepisów dotyczących przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi i wielorodzinnymi, z dniem 1 stycznia 2019 r. przekształciło się w prawo własności tych nieruchomości.

Z tytułu przekształcenia, właściciele nieruchomości gruntowych są zobowiązani do wnoszenia rocznej opłaty przekształceniowej, w wysokości ustalonej na podstawie opłaty wnoszonej do tut. Urzędu w dniu 1 stycznia 2019 r. z tytułu użytkowania wieczystego gruntu, przez 20 kolejnych lat tj. do 2038 r.

Większość osób zainteresowanych przedmiotowym przekształceniem zadeklarowała chęć wniesienia opłaty jednorazowej z tego tytułu i skorzystała z bonifikaty w wysokości 80 % (opłata wniesiona w 2019 r.). Stosowna bonifikata została ustalona na mocy uchwały Nr IV/27/10 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym od jednorazowej opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z dnia 30 stycznia 2019 r. poz. 5941).

W wyniku zmiany w/w ustawy, w 2020 roku opłatę jednorazową, przekształceniową wniesiono za przekształcenie użytkowania gruntów następujących nieruchomości:

- 1) z budynków jednorodzinnych – 3 osoby;
- 2) z budynków wielorodzinnych (wspólnoty, spółdzielnie) – właściciele 8 lokali mieszkalnych.

Wszystkie osoby skorzystały z bonifikaty, która w 2020 roku wynosiła 70%.

4) Zbywanie i nabywanie nieruchomości do zasobu gminnego.

Sprzedaż nieruchomości w 2020 r. odbywała się na zasadach określonych w dziale II rozdziale 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami i prowadzona była na bieżąco, w kolejności składanych wniosków. W 2020 roku sprzedano:

- *w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców zbyto **9 lokali mieszkalnych** (rok wcześniej 11 lokali mieszkalnych) o łącznej powierzchni użytkowej **435,44 m²** za cenę łącznie **417.695 zł**;*

Nabywcy wnieśli kwoty należne za ich wykup jednorazowo i skorzystali z 50 % bonifikaty, na podstawie uchwały Nr IV/20/10 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie udzielenia bonifikaty oraz określenia warunków jej stosowania przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy miasta Chełmży (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 8, poz. 79 z dnia 19 stycznia 2011 r. ze zm.).

- *w trybie przetargu ustnego nieograniczonego **4 lokale mieszkalne** o powierzchni **102,03 m²** za cenę **221.900 zł**.*
- *w trybie bezprzetargowym zostały sprzedane na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko- Własnościowej nieruchomości gruntowe, niezabudowane o powierzchni **260 m²** za cenę **12.500 zł**,*
- *w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy dzierżawiącego **1 nieruchomość gruntową** o powierzchni **25,00 m²** pod garażem murowanym za cenę **5.000 zł**;*

W minionym roku gmina również nabywała do zasobu nieruchomości gminnych nieruchomości przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego na cele publiczne. Były to w zasadzie jedynie nieruchomości przeznaczone pod drogi publiczne, które nabywane były z mocy prawa w wyniku dokonywania podziałów geodezyjnych. W 2020 roku przejęto w ten sposób za odszkodowaniem **3 nieruchomości** o łącznej powierzchni **5.159 m²** z przeznaczeniem pod drogi publiczne. Łączna wysokość odszkodowań za przejęte nieruchomości wyniosła **152.510 zł**, z czego 120.000 zł wypłacono w 2020 roku, natomiast [pozostała kwota zostanie wypłacona w 2021 roku.

Zakłada się, iż w 2021 roku Gmina Miasto Chełmża będzie kontynuowała nabywanie nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości, a w szczególności :

a) pod budowę dróg i pod przebudowę dróg istniejących z mocy prawa w wyniku zatwierdzenia podziałów nieruchomości dokonywanych na wnioski właścicieli grunty przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod drogi publiczne;

b) w trybie art. 18 ust.1 w związku z art. 17 a ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.) mienia Skarbu Państwa.

10 . Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Nieruchomościami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy administruje Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Chełmży na podstawie zawartej umowy Nr 274/U/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. na „*Sprawowanie zarządu komunalnym zasobem budynków mieszkalnych, administrowanie mieszkaniowym zasobem gminnym oraz komunalnym zasobem lokali użytkowych wraz z terenami gminnymi, wykonywanie: napraw bieżących, prac porządkowych oraz usuwanie awarii w mieszkaniowym zasobie gminy w latach 2020–2023*”. Przedmiotowa umowa zawarta została na okres 4 lat, okres ważności umowy upłynął z dniem 31 grudnia 2023 r.

Zasób gminnych budynków i lokali mieszkalnych zarządzanych przez ZGM sp. z o.o. wg stanu na dzień **31.12.2020 r.**, przedstawia się następująco:

- **84** budynki stanowiące własność wspólnot mieszkaniowych, w których procentowy udział posiada gmina (bez zmian w stosunku do 2019 roku);
- **13** budynków ze 100 % udziałem gminy, niektóre z przedmiotowych budynków posiadają nieuregulowane stany prawne gruntu (bez zmian w stosunku do 2019 roku);
- **16** budynków socjalnych (bez zmian w stosunku do 2019 roku);
- **11** budynków prowadzonych jako tzw. przymusowe zarządy – prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (bez zmian w stosunku do 2019 roku) ,

co daje łącznie **124** budynki.

Wg. stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w powyższych budynkach znajdują się **762** lokali mieszkalnych (o 14 lokali mniej niż w 2019 roku) oraz **24** lokale użytkowe (bez zmian w stosunku do 2019 roku) stanowiące własność gminy lub pozostające w zarządzie gminy, którymi zarządza wspomniany zarządca.

Spośród **762** lokali mieszkalnych:

- **474** lokali mieszkalnych znajduje się w budynkach wspólnot mieszkaniowych, łączna powierzchnia lokali wynosi **19.964,15 m²**;
- **288** lokali mieszkalnych i lokali socjalnych znajduje się w budynkach przekazanych w zarząd jako prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia oraz posiadających nieuregulowany stan prawny gruntu (w tym **66** lokali w standardzie socjalnym) o łącznej powierzchni **10.039,46 m²**.

Zasób lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Miasto Chełmża obejmuje **24** lokale, w tym:

- **12** lokali użytkowych znajduje się w budynkach wspólnot mieszkaniowych o pow. **751,25 m²**;
- **9** lokali użytkowych znajduje się w nieruchomości niemieszkalnej tj. w budynku położonym przy ul. Bydgoskiej 7 o pow. **1.316,59 m²**;
- **2** lokale użytkowe znajdują się w budynku przekazanym w zarząd, jako prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia oraz posiadającym nieuregulowany stan prawny gruntu (budynek przy ul. I. Paderewskiego 8 o pow. **97,22 m²**);
- **1** lokal użytkowy stanowiący kotłownię w budynku położonym w Chełmży przy ul. Toruńskiej 7a o powierzchni **11,80 m²**.

Spośród wymienionych lokali użytkowych:

- 12 lokali użytkowych wykorzystywanych jest jako lokale handlowe usytuowane w większości przy głównej ulicy w Chełmży tj. ul. Gen. Wł. Sikorskiego;
- 9 lokali użytkowych znajdujących się w budynku usytuowanym przy ul. Bydgoskiej 7 wykorzystywanych jest na pomieszczenia wynajmowane przez Studio Językowe FOCUS, użytkowanych przez Hufiec ZHP w Chełmży, Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Juliana Prejsa w Chełmży, Kujawsko – Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie oraz pomieszczenie położone w piwnicy budynku przy ul. Bydgoskiej 7, w którym obecnie swoją siedzibę posiada Spółdzielnia Socjalna „CUMA”.
- pomieszczenia kotłowni w budynkach wspólnot mieszkaniowych w ilości 5 sztuk oraz 1 kotłownia w budynku stanowiącym własność komunalną przy ul. Toruńskiej 7a;

W obiekcie położonym przy ul. Bydgoskiej 7 swoją siedzibę posiada również Ośrodek Sportu i Turystyki w Chełmży, który zarządza pomieszczeniami położonymi w sąsiedztwie basenu.

- Zasób lokali socjalnych wg stanu na 31 grudnia 2020 roku obejmuje **66** mieszkań o łącznej powierzchni **2.224,09 m²** znajdujących się w **16** budynkach położonych przy ulicach Buczek, Chełmińskie Przedmieście, Wyszyńskiego i Owocowej. W tym zakresie nie doszło do zmian ilościowych i powierzchniowych na przestrzeni 2020 roku.
- Zasób budynków w tzw. „przymusowym zarządzie” na dzień 31 grudnia 2020 roku obejmuje **11** budynków, w skład których wchodzi **126** lokali mieszkalnych o powierzchni **4.066,09 m²** i **2** lokale użytkowe o powierzchni **97,22 m²**. Również w tym zakresie w ubiegłym roku nie doszło do zmian ilościowych i powierzchniowych w porównaniu z 2019 rokiem.
- W 2020 roku sprzedano 9 lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców o łącznej powierzchni 435,44 m² za kwotę 417.695,03 zł. Jednocześnie najemcy skorzystali z bonifikaty z tytułu jednorazowej zapłaty należności za wykup lokalu. Ponadto lokale mieszkalne o powierzchni 102,03 m² zostały sprzedane w trybie przetargu nieograniczonego za kwotę 221.190 zł.

❖ **Realizacja remontów komunalnego zasobu mieszkaniowego w 2020 roku**

W 2020 roku środki w wysokości 388.126,79 zł. (o 25% więcej niż w 2019 roku) zostały wydatkowane na realizację robót remontowo- budowlanych w zasobach komunalnych miasta Chełmży, na podstawie zawartej z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. umowy. Zakresem robót objęte zostały m.in. prace związane z remontem pieców kaflowych (12 szt.), wymianą lub naprawą instalacji wod.-kan. (4 szt.), wymianą inst. elektrycznej (1 lokal mieszkalny) i gazowej (5 lokali mieszkalnych), remontem lokali mieszkalnych (4 lokale mieszkalne), wymianą rynien i rur spustowych (2 budynki), remontem kominów na budynkach mieszkalnych – 7 szt. , remonty kompleksowe dachów z kominami – 3 budynki mieszkalne, montaż kotłów c.o. – 2 szt., remont schodów zewnętrznych – 2 budynki, remont

drzwi wejściowych – 1 szt. , remont podłogi – 1 szt., remonty dachu na budynkach gospodarczych – 2 szt., remont boksów śmietnikowych dla dwóch budynków.

❖ **Przydziały lokali komunalnych**

Procedury zawierania umów najmu z mieszkańcami miasta zostały uregulowane w uchwale nr VIII/64/15 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 29 października 2015 r. w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy miasta Chełmży. W formule przewidzianej w zapisie powyżej cytowanej uchwały Rady Miejskiej, prowadzone są w tut. Urzędzie listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu mieszkalnego i socjalnego z mieszkaniowego zasobu gminy miasta Chełmża. O umieszczeniu danej osoby lub rodziny na przedmiotowej liście decyduje sytuacja mieszkaniowa i finansowa ubiegających się o zawarcie z nimi umowy najmu lokalu komunalnego.

Gospodarstwa domowe oczekujące na przydział lokali komunalnych – stan na 31.12.2020 r.

- **112** gospodarstw domowych uprawnionych do otrzymania lokalu socjalnego z mieszkaniowego zasobu gminy miasta Chełmży (wzrost o 9 gospodarstwa w stosunku do 2019 r.),
- **39** gospodarstw domowych uprawnionych do otrzymania lokalu mieszkalnego z mieszkaniowego zasobu gminy miasta Chełmży (bez zmian w stosunku do 2019 r.),
- **6** gospodarstw domowych oczekujących na wykwaterowanie z budynków przeznaczonych do rozbiórki (spadek o 2 gospodarstwa domowe w stosunku do 2019 roku).

W 2020 roku przyznano **14** lokali mieszkalnych (wzrost o 6 lokali w stosunku do 2019 r.) i **2** lokale socjalne (spadek o 1 lokal w stosunku do 2019 roku).

❖ **Zamiany lokali**

W 2020 roku do tut. Urzędu wpłynęło **13** wniosków w sprawie zamiany zajmowanego lokalu komunalnego na inny lokal, ze względu na zły stan techniczny lokalu, występujące zagęszczenie lub konflikty sąsiedzkie. Wnioski o zamianę realizowane są w miarę posiadanej substancji mieszkaniowej. W 2020 roku zrealizowano **5** zamian.

❖ **Postępowania eksmisyjne**

Liczba toczących się w 2020 roku w Sądzie Rejonowym w Toruniu postępowań eksmisyjnych z powodu zaległości czynszowych z mieszkań komunalnych wyniosła **1**.

❖ **Polityka czynszowa**

Polityka czynszowa gminy powinna zmierzać do takiego kształtowania stawek czynszu, które zapewniają samowystarczalność finansową gospodarki mieszkaniowej. Należy dążyć do takiego stanu aby zminimalizować dopłaty z budżetu gminy do utrzymania zasobu

mieszkaniowego. Wpływy z czynszu powinny pokrywać nie tylko koszty bieżącego utrzymania budynków, ale zapewnić również pozyskanie środków na remonty. Stawkę bazową czynszu ustalono w drodze Zarządzenia Burmistrza Miasta nr 147/MOPS/15 z dnia 1 grudnia 2015 r. Stawka bazowa dla potrzeb ustalenia wysokości czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego stanowiącego mieszkaniowy zasób gminy wynosi 3,10 zł za 1 m², zaś lokalu socjalnego 1,40 zł. Maksymalna stawka czynszu w mieszkaniowym zasobie gminy wynosi 6,82 zł za m².

Zadłużenie czynszowe na dzień 31.12.2020 roku wynosiło **1.742.149,52 zł** (wzrost o 301.350,98 zł w stosunku do 2019 roku), zaś na rozszczeniach sądowych figuruje kwota **4.149.095,14 zł** (spadek o 68.764,83 zł w stosunku do 2019 roku), co daje łączną kwotę **5.891.244,66 zł**.

Chcąc wyjść naprzeciw mieszkańcom posiadającym m.in. zadłużenia czynszowe Rada Miejska Chełmży w dniu 28.10.2010 r. podjęła uchwałę nr XLIII/317/10 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania osoby uprawnionej do udzielania tych ulg. Ponadto w dniu 8.02.2018r. podjęta została przez Radę Miejską kolejna uchwała Nr XXIX/217/18 w sprawie szczególnego trybu umarzania należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym za lokale mieszkalne stanowiące własność lub pozostające w posiadaniu gminy miasto Chełmża zarządzane przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.

W 2019 roku porozumienia w sprawie zapłaty zadłużenia czynszowego zawarły **32** rodziny.

❖ **Dodatki mieszkaniowe i energetyczne**

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych.

Porównanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych wypłacanych w 2019 r. i 2020 r.

Kwota wypłacanych dodatków mieszkaniowych w 2019 r. wyniosła **1.003.293 zł**.

Kwota wypłacanych dodatków mieszkaniowych w 2020 r. wyniosła **951.716 zł**.

Porównując obie kwoty można zauważyć dalszy spadek wartości wypłacanych dodatków mieszkaniowych, zapoczątkowany już we wcześniejszych latach, o kwotę **51.577 zł** na przestrzeni ostatniego roku.

Kwota wypłaconych dodatków energetycznych w 2019 r. wyniosła **10.700,06 zł**.

Kwota wypłaconych dodatków energetycznych w 2020 r. wyniosła **10.141,66 zł**.

Porównując obie kwoty, również w tym przypadku, można zauważyć spadek wartości wypłaconych dodatków energetycznych na przestrzeni ostatniego roku o kwotę **558,40 zł**.

Tabela 19. Dodatki mieszkaniowe wypłacone od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

Wyszczególnienie	Lp.	Liczba wypłaconych dodatków	Kwota wypłaconych dodatków
Ogółem	1	5482	951.716,74
Zasób Gminny	2	970	194.647,74
Zasób spółdzielczy	3	769	136.172,55
Zasób inny	4	3743	620.869,46

11. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Aktualnie jeszcze obowiązująca Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Miasta Chełmża na lata 2015 – 2020 została przyjęta na podstawie uchwały Nr V/40/15 z dnia 21 maja 2015 r. Miniony rok jest ostatnim w 6- letnim horyzoncie czasowym, który obejmuje dotychczasowa strategia. W grudniu ubiegłego roku została na mocy uchwały nr XXI/171/20 z dnia 7 grudnia 2020 roku przyjęta nowa strategia o horyzoncie czasowym 2020 – 2025, jednakże z uwagi na czas jej przyjęcia faktycznie realizowana była jej starsza wersja i do niej odnosi się poniższe opracowanie. Celem głównym strategii jest ***Poprawa warunków życia i aktywizacja mieszkańców gminy miasto Chełmża zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich integracja z pozostałymi mieszkańcami miasta.***

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Miasto Chełmża na lata 2015-2020 stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w

konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej. W Strategii zostały zawarte najważniejsze cele strategiczne i kierunek działań niezbędnych do zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych występujących na terenie Gminy Miasto Chełmża.

W oparciu o analizę SWOT oraz rzeczywiste potrzeby społeczne, sformułowano priorytetowe obszary:

- I. Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
- II. Osoby niepełnosprawne.
- III. Rodzina.
- IV. Osoby uzależnione i przemoc w rodzinie.
- V. Osoby bezrobotne.
- VI. Osoby starsze.

Dla każdego z w/w obszarów został wyznaczony cel strategiczny. Cele strategiczne ułatwiają realizację celu głównego.

- **Cel strategiczny 1.** *Pobudzenie do działania i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Miasto Chełmża.*
- **Cel strategiczny 2.** *Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz poprawa jakości ich życia.*
- **Cel strategiczny 3.** *Tworzenie systemu wsparcia rodzin z terenu Chełmży, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży*
- **Cel strategiczny 4.** *Zahamowanie zjawiska uzależnienia i przemocy w rodzinie oraz łagodzenie ich skutków.*
- **Cel strategiczny 5.** *Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Miasto Chełmża.*
- **Cel strategiczny 6.** *Zapewnienie wsparcia osobom starszym oraz ich aktywizacja.*

Cel strategiczny 1. *Pobudzanie do działania i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Miasto Chełmża.*

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2020 roku zatrudnionych było 7 pracowników socjalnych (liczba ta na przestrzeni ostatniego roku nie uległa zmianie). Oprócz przeprowadzania wywiadów środowiskowych na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży, jak i innych instytucji, dodatkowo osoby te pomagały w kompletowaniu dokumentów oraz załatwianiu spraw urzędowych. Pomimo wprowadzonych z

racji pandemii COVID-19 zasad bezpieczeństwa, pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną, która nakierowana była przede wszystkim na wsparcie w zakresie aktywizowania osób bezrobotnych, prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie lokalnym, prawidłowego sprawowania władzy rodzicielskiej, a także załatwiania spraw alimentacyjnych i leczenia odwykowego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży współpracuje w tym zakresie z Policją, szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu i kuratorami społecznymi.

W 2020 roku udzielono pomocy **541 rodzinom** (spadek w stosunku do 2019 roku o 100 rodzin) obejmującym łącznie **1200 osób** (o 227 osób mniej niż rok wcześniej). Kryteriami wsparcia były ubóstwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, wielodzietność oraz potrzeby ochrony macierzyństwa. Pomoc udzielono w postaci:

Tabela 20 . Liczba osób i rodzin objętych formami wsparcia z pomocy społecznej

Zasiłki stałe:

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe - ogółem	98	126
W tym przyznanych dla osoby:		
- samotnie gospodarującej	78	78
- pozostającej w rodzinie	20	48

Zasiłki okresowe:

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe – ogółem	321	791
W tym przyznanych z powodu:		
- bezdomności	12	12
- bezrobocia	144	403
- niepełnosprawności	16	46
- długotrwałej lub ciężkiej choroby	39	96
- alkoholizmu	24	26

- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	3	8
- wielodzietności	30	166
- potrzeba ochrony macierzyństwa	28	111
- ubóstwa	170	460

Zasiłki celowe:

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe – ogółem	15	20
W tym przyznanych dla osoby:		
- samotnie gospodarującej	9	9
- pozostającej w rodzinie	6	11
Specjalny zasiłek celowy - ogółem	1	2
W tym przyznanych dla osoby:		
- samotnie gospodarującej	0	0
- pozostającej w rodzinie	1	2

W 2020 roku w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży przyznał dzieciom oraz osobom dorosłym pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie – obiad w stołówce szkolnej oraz w Restauracji Mistral w Chełmży. Z tej formy wsparcia w 2020 roku skorzystało **209 osób**, w tym **173 dzieci i młodzieży oraz 36 osób dorosłych**.

W związku z czasowym ograniczeniem od 16 marca 2020 roku, a następnie od listopada 2020 roku w funkcjonowaniu placówek oświatowych z powodu rozprzestrzeniania się koronawirusa , a co za tym idzie brakiem możliwości skorzystania przez dzieci uczęszczające do szkół, z posiłku w stołówkach szkolnych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży przyznał na ten okres pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w kwotach:

- marzec – 50, 00 zł/dziecko;
- kwiecień – 70 zł,00/ dziecko;
- maj - 70,00 zł/dziecko;

- czerwiec – 60,00 zł/dziecko;
- listopad – 100,00 zł/dziecko;
- grudzień – 200,00 zł/dziecko.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współpracuje z Toruńskim Centrum Caritas w Toruniu. Współpraca polega na wydawaniu skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej. W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży wydał **324** skierowania dla **850** mieszkańców miasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży, osobom zagrożonym bezdomnością, bądź bezdomnym, udziela pomoc w formie schronienia oraz wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek) Schronienie osobom bezdomnym Ośrodek zapewnia poprzez umieszczenie w schroniskach. W trybie zamówień publicznych na usługi społeczne pn. „Świadczenie schronienia osobom bezdomnym – klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży zostało wyłonione Brodnickie Centrum Caritas. Umowa została podpisana na kwotę 297.000 zł. W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży wydał decyzję przyznającą schronienie dla **30 osób**. Osoby kierowane były na podstawie decyzji do niżej wymienionych Schronisk:

Tabela 21. Zestawienie schronisk, do których byli kierowani podopieczni MOPS w 2020 roku.

Formy pomocy	Liczba osób skierowanych
Schronienia – ogółem	30*
Brodnickie Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka w Brodnicy	15
Schronisko dla Osób Bezdomnych im. Bł. ks. St. W. Frelichowskiego w Chełmży	18

* Różnica jest wynikiem tego, iż te same 3 osoby były najpierw w Brodnicy, a następnie w Chełmży

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz poprawa jakości ich życia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży kieruje osoby wymagające całodobowej opieki do Domów Pomocy Społecznej. W 2020 roku w w/w Ośrodkach przebywały **22 osoby**. Osoby niepełnosprawne korzystają z pomocy finansowej jak i rzeczowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pomoc udzielana jest w postaci zasiłków stałych, posiłków, zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności.

Na terenie miasta w 2020 roku prowadzone były usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży w minionym roku zatrudnionych było **10 opiekunek**. Realizacja usług opiekuńczych odbywa się w miejscu zamieszkania osoby i w jej najbliższym otoczeniu. Opiekunki zatrudnione w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży zapewniają opiekę i pomoc przy zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w zakresie podstawowej opieki higienicznej oraz w zakresie podtrzymywania kontaktów z otoczeniem. Ponadto pracownicy socjalni tut. Ośrodka, pomagali w uzupełnianiu osobom niepełnosprawnym druków do PFRON, w celu nabycia refundacji do przystosowania pomieszczeń w mieszkaniu czy też nabycia wózka inwalidzkiego. Ponadto Klienci zwracali się o pomoc w wypisaniu wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które świadczone są w miejscu zamieszkania osoby, która tej pomocy potrzebuje. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 14 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi w wieku od 3 do 48 lat, z tego w większości upośledzonych umysłowo z mózgowym porażeniem dziecięcym, w tym 2 osoby z autyzmem dziecięcym, 1 osoba z autyzmem atypowym, 1 osoba z zespołem Downa. Realizatorem usług była Pracownia Wspierania Rozwoju „AIM” sp. z o.o. z Torunia oferująca kadrę ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, posiadającą kwalifikacje do wykonywania zawodu psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty, z którą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży podpisał umowę na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi są odpłatne w zależności od dochodu na osobę w rodzinie, w 2020 roku jedna osoba z uwagi na niski dochód zwolniona została z odpłatności. Liczba świadczeń jaka została zrealizowana w 2020 roku to 1593 godzin. W ramach usług udzielana była pomoc neurologiczna, logopedyczna, pedagogiczna, rehabilitacja ruchowa, psychoterapia, terapia integracji sensorycznej.

Cel strategiczny 3. Tworzenie systemu wsparcia rodzin z terenu Chełmży, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży

W 2020 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży zatrudnionych było **2 asystentów rodziny**. Asystenci rodzin współpracowali z **22 rodzinami**, w których było **70 dzieci**. Asystent rodziny współpracuje z rodzinami, które przeżywają trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży współpracował z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu. W ramach współpracy osoby przeżywające trudności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych mogły skorzystać ze specjalistycznego rodzinnego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego oraz mediacji rodzinnych. W ramach ww. projektu z pomocy skorzystały **21 rodzin**.

W 2020 roku w pomieszczeniach Urzędu Miasta Chełmży przy ul. Tumskiej 12 odbywały się bezpłatne porady prawne, w szczególności z zakresu prawa rodzinnego, spadkowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, postępowań odszkodowawczych oraz dochodzenia zadośćuczynienia. Bezpłatne porady prawne odbywały się minimum raz w miesiącu.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliana Prejsa – Filia dla Dzieci i Młodzieży do marca 2020 roku prowadziła program „Bajkowe Poranki”. Zajęcia prowadzone w ramach akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom” miały na celu zapoznanie dzieci z literaturą polską i zagraniczną, pobudzać i kreować wyobraźnię. Z uwagi na obostrzenia związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa „Bajkowe Poranki” zostały zawieszono.

W szkołach podstawowych i Zespole Szkół im. Unii Europejskiej funkcjonują świetlice szkolne. Godziny pracy świetlic zostały dostosowane do potrzeb dzieci i rodziców. Ponadto w szkołach prowadzone są zajęcia dodatkowe. W szkołach realizowane były programy profilaktyczne z tematyki dopalaczy, antynikotynowej, antynarkotykowej, przeciwdziałaniu przemocy oraz zasad bezpieczeństwa. Przy współpracy z policją przeprowadzane były „pogadanki” na temat bezpieczeństwa oraz niebezpiecznych używek i ich szkodliwości. W związku z wprowadzonym w kraju stanem epidemii zostały zawieszono czasowo zajęcia w jednostkach systemu oświaty w formie stacjonarnej. Uczniowie klas podstawowych oraz ponadpodstawowych pobierali naukę zdalną z wyjątkiem uczniów Zespołu Szkół im. Unii Europejskiej.

Pomoc rodzinom przeżywającym trudności przyznawana była w formie materialnej - zasiłków okresowych, celowych oraz pomocy w naturze:

- **2381 dzieciom** - na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851, z późn.zm.) wypłacono świadczenia wychowawcze „500 +”,
- **820 rodzinom** – na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1952, z późn.zm.) wypłacono świadczenia typu: zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania, dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania w rodzinie wielodzietnej, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – dojazdy do szkoły, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się szkoła, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, dodatek z tytułu urodzenia dziecka, specjalny zasiłek opiekuńczy, **75 rodzinom** wypłacono świadczenie rodzicielskie, **4 rodzinom** zasiłek dla opiekuna, a ponadto wypłacano **3 rodzinom** jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka niepełnosprawnego z programu „Za Życiem”),
- **110 rodzinom** – na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz.489, z późn. zm.) wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- **1602 świadczeniobiorcom** przyznano od 1 lipca 2018 r. do 30 listopada 2018 r. świadczenie dobry start, który został sfinansowany z dotacji celowej budżetu państwa.
- **Karta Dużej Rodziny** - w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832, z późn. zm.) zostało wydanych **100 Kart**. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom mającym co najmniej 3 dzieci. Wydawana jest dla każdego członka rodziny: dla rodziców bezterminowo, dla dzieci do 18 roku życia lub do zakończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, nie dłużej niż do 25 roku życia oraz bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności

Cel strategiczny 4. Zahamowanie zjawiska uzależnienia i przemocy w rodzinie oraz łagodzenie ich skutków.

W Gminie Miasto Chełmża jest opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto na terenie Miasta funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja ta kieruje osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania terapii odwykowej. Ponadto prowadzone są z osobami uzależnionymi rozmowy motywujące. Pracownicy socjalni tut. Ośrodka również prowadzili rozmowy nakierowana na wyjście z nałogu oraz udzielali porad związanych z terapią odwykową. Osoby uzależnione najczęściej kierowane były do :

- Ośrodka Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni "PLUS" EKO "Szkoła Życia" w Wandzinie,
- Oddziału Całodobowego Odwykowego w Czerniewicach,
- Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu.

Ponadto osobom przejawiającym agresywne zachowania jak i osobom doświadczającym agresji, proponowana była pomoc psychologa, mediatora oraz grup wsparcia, terapii korekcyjnych. Na terenie Miasta funkcjonuje również grupa AA „Dobra Wola” oraz grupa wsparcia AL-Anon „Qvo Vadis”. W Przychodni Chełmżyńskiej, przy ul. Kościuszki funkcjonuje Poradnia Terapii Uzależnienia Od Alkoholu i Współuzależnienia, w której przyjmują terapeuci w dogodnych godzinach porannych jak i popołudniowych.

W Chełmży funkcjonuje również Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który działa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży i stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi specjaliści z różnych instytucji. Zadaniem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego było i jest niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Miasta. Działania skierowane są do rodzin, które znajdują się w kryzysie, mają problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Jednym z narzędzi Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego jest procedura „Niebieskiej Karty”. Osoby, u których został założony „Niebieskie Karty” uzyskały pomoc ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży oraz skorzystały z pomocy specjalistów takich jak: psycholog, radca prawny, mediator. Ponadto prowadzone były pogadanki z osobami nadużywającymi środków psychoaktywnych na temat szkodliwości tych substancji i

negatywnych skutków dla organizmu. Szerzej działania w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego opisano w części V.13.

Cel strategiczny 5. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Miasto Chełmża.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej aktywnie współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmży. Współpraca nakierowana była przede wszystkim na oferty pracy, staże, prace interwencyjne oraz prace społecznie – użyteczne, które były organizowane na terenie Miasta. W 2020 roku w ramach pracach społecznie – użytecznych udział wzięło **16 osób**. Ponadto pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży na bieżąco informowali osoby bezrobotne o ofertach pracy. W Ośrodku również na bieżąco są aktualizowane plakaty oraz ogłoszenia dotyczące pracy zarobkowej.

Cel strategiczny 6. Zapewnienie wsparcia osobom starszym oraz ich aktywizacja.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży informują osoby starsze o dostępnych formach pomocy, a ponadto podejmują działania zwiększające zaangażowanie rodzin w sprawowaniu opieki na starszą osobą w rodzinie. Osoby starsze korzystają z pomocy finansowej jak i rzeczowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży w 2020 roku współpracowali z wolontariuszami Szlachetnej Paczki. Wskazywali osoby najbardziej potrzebujące, gdzie najpilniejszą potrzebą w okresie zimowym był opał i ciepłe ubrania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w grudniu 2020 roku wydał **10 paczek** żywnościowych najbardziej ubogim i potrzebującym osobom. Z powodu coraz większej liczby zarażeń spowodowanej koronawirusem, a tym samym wprowadzeniem obostrzeń na terenie kraju, w 2020 roku nie doszło do organizacji Wigilii dla Osób Samotnych. .

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży w 2020 roku podejmował współpracę również ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Chełmży oraz organizacjami pozarządowymi m.in. Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń w Chełmży oraz z Kościołem.

Na terenie Miasta funkcjonuje również Uniwersytet III Wieku, w którym udział bierze ok. 50 słuchaczy. Uniwersytet III Wieku pobudza osoby starsze do aktywności, do wyjścia z domu, pozwala na nawiązanie nowych znajomości. Jednakże z powodu rozprzestrzeniania się koronawirusa zajęcia w formie stacjonarnej na Uniwersytecie III Wieku zostały zawieszane do odwołania. W większości słuchacze Uniwersytetu korzystają z wykładów on-line. Ponadto

sluchacze czerpią informacje dotyczące środowiska Uniwersytetu III Wieku ze stron internetowych m.in. poprzez profil na Facebooku.

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju powstał program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. Wspieraj Seniora Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniora. Założeniem programu była pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osobom starszym na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo.

W okresie zimowym, w związku z obostrzeniami pandemii, z inicjatywy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu realizowane było na terenie gminy miasto Chełmża w 2020 roku nieodpłatne wsparcie, w formie dostarczenia posiłków (obiad) dla seniorów, osób niepełnosprawnych, osób samotnych lub nie mających wsparcia w najbliższym otoczeniu. Z w/w formy pomocy skorzystało 40 osób.

Podsumowując, przez pandemię koronawirusa miniony rok był rokiem trudnym w obszarze działań z zakresu pomocy społecznej, a jednak mimo tego bardzo intensywnym. Pomimo obostrzeń i nakładanych zasad bezpieczeństwa, wszystkie cele określone Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych, o czym była mowa powyżej, zostały w 2020 roku w pełni realizowane, a działania z racji obszaru interwencji mają charakter ciągły. Stosowane narzędzia w dalszym ciągu sukcesywnie doskonalono, starając się w coraz bardziej optymalny sposób dostosowywać je do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

12. Gminny program wspierania rodziny

Rok 2020 był trzecim rokiem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny przyjętego uchwałą nr XXXIX/270/18 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 16 października 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020. Stosownie do zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wspomniany Program uchwała się na okresy 3-letnie. Realizatorami Programu są Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży, który jednocześnie koordynatorem działań, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, Sąd i Zespół Kuratorski, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chełmży, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Chełmży, placówki oświatowe z terenu miasta oraz Szpital Powiatowy w Chełmży.

Jako cel główny realizowanego Programu wskazano:

Budowę zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności.

W Programie zdefiniowano trzy cele szczegółowe:

- Podnoszenie, kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności wychowawcze;
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz odpowiednich warunków do życia i rozwoju dziecka;
- Zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez zwiększenie bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

Wskazane cele winny być realizowane poprzez działania zawarte w Programie, których zestawienie zaprezentowano poniżej:

Tabela 22. Cele i działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

<i>Cel szczegółowy: Podnoszenie , kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców przeżywających trudności wychowawcze.</i>				
Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator, Partnerzy	Źródło finansowania
1.	Świadczenie szeroko pojętej pomocy społecznej rodzinom, z problemami wychowawczymi	2018 - 2020	Gmina, MOPS, Placówka Wsparcia Dziennego – Świetlica na Tumskiej, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	środki własne realizatorów, dotacje
2.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych	2018 - 2020	Gmina, MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
3.	Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	2018 - 2020	Gmina, MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4.	Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla	2018 -	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Policja,	środki własne realizatorów, środki

	rodziców	2020	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny	zewnętrzne
5.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawnicze, zawodowe	2018 - 2020	Policja, MOPS, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, PUP	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
6.	Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze	2018 - 2020	Placówki oświatowe, MOPS, Gminny Zespół Interdyscyplinarny	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
7.	Rozwój wolontariatu na rzecz rodziny	2018 - 2020	Szkoły, fundacje, stowarzyszenia, szkoły, MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8.	Kursy i szkolenia dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	2018 - 2020	Gmina, MOPS, Placówki oświatowe, Gmina, MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
<i>Cel szczegółowy: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz odpowiednich warunków do życia i rozwoju dzieciom.</i>				
1.	Monitoring sytuacji rodzin z dziećmi, w których występują uzależnienia, dysfunkcje	2018 - 2020	MOPS, służba zdrowia, Policja, MKRPA, placówki oświatowe	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
2.	Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji	2018 - 2020	MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
	Udzielenie pomocy w formie: stypendiów, wyprawki szkolnej uczniom	2018 - 2020	MOPS Gmina	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4.	Objęcie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych programem „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	2018 - 2020	MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5.	Zapewnienie pomocy dzieciom i rodzinom w których występuje	2018 - 2020	MOPS, Policja, Gminny Zespół Interdyscyplinarny,	środki własne realizatorów, środki

	przemoc		placówki oświatowe,	zewnętrzne
6.	Zapewnienie bezpłatnego dostępu młodzieży i dzieciom do bazy rekreacyjno – sportowej	2018 - 2020	Gmina, placówki oświatowe, OSiT	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
7.	Zapewnienie dzieciom dostępu do świetlic szkolnych i zajęć pozalekcyjnych	2018 - 2020	Gmina, placówki oświatowe	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8.	Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom z dziećmi	2018 - 2020	Gmina, MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
9.	Zapewnienie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej	2018 - 2020	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
<i>Cel szczegółowy: Zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez zwiększenie bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży</i>				
1.	Monitorowanie środowisk, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	2018 - 2020	Gmina, MOPS, Policja, placówki oświatowe	środki własne realizatorów
2.	Zapewnienie opieki asystenta rodziny oraz rodziny wspierającej rodzinom z trudnościami	2018 - 2020	Gmina, MOPS	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
3.	Monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniem i motywowanie do podjęcia stosownej terapii	2018 - 2020	Gmina, MOPS, MKRPA, Policja, służba zdrowia	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4.	Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, rodzin z dziećmi	2018 - 2020	Gmina, MOPS, placówki oświatowe, OSiT, instytucje kulturalne	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

5.	Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu Miasta w zakresie monitorowania i analizowania sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	2018 – 2020	Gmina, MOPS, Policja, PCPR, Sąd, Kuratorzy społeczni, zawodowi, placówki oświatowe, służby zdrowia	środki własne realizatorów
6.	Skierowanie i finansowanie pobytu dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia i przeznaczonych do tego placówkach (hostele, domy samotnych matek itp.)	2018 - 2020	Gmina, MOPS	środki własne realizatorów
7.	Utworzenie Zespołu Interwencji Kryzysowej	2018 - 2020	Gmina, MOPS, Policja, placówki oświatowe	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

Realizacja Programu w 2020 roku

Cel szczegółowy nr 1

1) *Świadczenie szeroko pojętej pomocy społecznej rodzinom z problemami wychowawczymi:*

Na terenie miasta działają świetlice przyszkolne i przyparafialna zatrudniająca po godzinach nauczycieli lub nauczycieli emerytów. Placówka wsparcia dziennego działająca pod nazwą “Uśmiech dziecka- Świetlica na Tumskiej” ma swoją siedzibę w Chełmży przy ul. Tumskiej 14. Placówka działa w formie połączonej – opiekuńczej i specjalistycznej. Monitoruje ona m.in. postępy w nauce u dzieci i młodzieży oraz wspiera rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Ze świetlicy korzystają nie tylko dzieci, które wymagają opieki i pomocy w lekcjach, ale także dzieci sprawiające problemy wychowawcze. Rodzice w sytuacjach kryzysowych mają zapewnioną nieodpłatną pomoc psychologa, pedagoga i prawnika.

Pandemia wywołana przez koronawirusa SARS-CoV-2 spowodowała w 2020 roku określone utrudnienia w codziennym funkcjonowaniu instytucji użyteczności publicznej, w tym świetlic środowiskowych. W związku z wprowadzonymi w kraju administracyjnymi

obostrzeniami, od marca 2020 roku zajęcia w świetlicy zostały czasowo zawieszane.

2) Wspieranie rodzin i dzieci przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych:

W 2020 roku do października w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny. Od 1 listopada 2020 roku w ośrodku pracę asystenta rodziny świadczyła jedna osoba. Asystenci rodzin udzielili wsparcia **22 rodzinom**, w których było **70 dzieci**. Wydatki związane z zatrudnieniem asystentów wyniosły **74.434,89 zł** i w całości pochodziły z budżetu miasta.

Praca asystenta realizowana jest w oparciu o zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i zaczyna się od wprowadzenia przez pracownika socjalnego do danej rodziny. Działania podejmowane przez asystentów mają umożliwić zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub przygotować powrót dzieci do biologicznej rodziny. Praca z rodzinami jest zróżnicowana i dostosowana indywidualnie. Asystent rodziny po dokonanej diagnozie i zapoznaniu się z rodziną stara się wpłynąć na zmianę w funkcjonowaniu rodziny w środowisku i podążać z rodziną do określonych celów. Asystenci współpracują w tym zakresie z pedagogami szkolnymi, pracownikami służb zdrowia, Policji, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają bezpośredni kontakt z rodziny.

3) Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej:

Asystenci rodziny pracowali z 3 rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej. Działania podejmowane przez asystentów w ramach reintegracji rodziny dotyczyły różnych sfer jej funkcjonowania lecz wprowadzone zmiany wymagają czasu na ich utrwalenie, gdyż jest to proces długotrwały. Reintegracja odwołuje się do kompetencji całej rodziny, wykorzystując jej potencjał i siły, a korzyści, które z niej wynikają odczuwalne są dla każdego z jej członków. Wszyscy członkowie rodziny powinni być aktywnymi uczestnikami procesu, a osoby znaczące dla rodziny traktowane jako partnerzy w procesie pomagania. Szansa na zmianę i reintegrację rodziny jest największa, gdy kryzys w rodzinie, będący powodem umieszczenia dziecka w placówce, nie przyjął postaci trwałej zmiany, a rodzina nie zdążyła pogodzić się ze stratą dziecka. Im czas pomiędzy objęciem dziecka opieką zastępczą, a rozpoczęciem reintegracji jest krótszy, tym większe są szanse na jej pozytywny przebieg.

4) Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla rodziców:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu przystąpiło do realizacji projektu partnerskiego pn. „Rodzina w Centrum 2”. Projekt miał być realizowany w okresie od dnia 01.07.2018 r. do dnia 30.06.2020 r., jednakże ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju skończył się dopiero 31.10.2020 roku. Jego realizatorami są Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, 19 powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz 3 ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Celem projektu było zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla rodzin naturalnych i zastępczych poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży realizuje projekt pt. „**Klub rodzica – wychowanie bez porażek**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu grantowego „Lokalne Ośrodki Włączenia Społecznego Ziemi Gotyku” w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020. Projekt realizowany jest od dnia 01.09.2020 r. do dnia 31.03.2023 r. (z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, na dzień dzisiejszy realizacja projektu zawieszona jest od miesiąca listopada 2020 roku). Uczestnikami projektu jest 8 rodzin (łącznie 30 osób) z gminy miasta Chełmża. Celem projektu jest zwiększenie poziomu aktywizacji i integracji lokalnej społeczności oraz zmniejszenie poziomu ubóstwa oraz wykluczenia społecznego. W ramach projektu uczestnicy mogą skorzystać z porad psychologa bądź pedagoga, porad dietetyka, warsztatów z pielęgniarką, warsztatów zwiększających kompetencje rodzicielskie, zajęć tanecznych bądź survivalu, zajęć animacyjno- aktywizacyjnych oraz wyjazdu integracyjnego.

5) Indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawnicze, zawodowe:

W ramach realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu projektu „Rodzina w Centrum 2” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 21 osób z miasta Chełmży skorzystało ze specjalistycznego rodzinnego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego oraz mediacji rodzinnych. W ramach ww. projektu 12 osób skorzystało z poradnictwa psychologicznego, 7 osób z poradnictwa pedagogicznego, 2 osoby z porad prawnych, 4 osoby z mediacji rodzinnych, 1 osoba z terapii rodzinnej oraz 1 osoba skorzystała z warsztatów dla wychowanków przebywających i opuszczających pieczę zastępczą. Mieszkańcy mogli

również otrzymać porady związane z wykonywaniem władzy rodzicielskiej, ustalaniem osobistych kontaktów z dzieckiem, alimentacją i zaspokajaniem potrzeb rodziny, egzekucjami komorniczymi i wypadkami komunikacyjnymi. W ramach porozumienia zawartego z Fundacją DIES MEI oferowano szerokie wsparcie ofiarom przestępstw oraz ich rodzinom w zakresie pomocy prawnej, pomocy socjalnej, oferowano bony żywnościowe.

6) Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze:

Wspieranie powinno traktować rodzinę jako integralną całość, jednak z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych jej członków. Formy pomocy zależne są od konkretnej sytuacji rodziny i udzielane w postaci świadczeń pieniężnych, w naturze, usługach, pracy socjalnej. Podstawowe potrzeby rodzin zabezpieczane są w formie materialnej – zasiłków okresowych, celowych, dożywiania w szkole, pomocy w naturze.

7) Rozwój wolontariatu na rzecz rodziny:

Przy Zespole Szkół im. Unii Europejskiej w Chełmży działa Międzyszkolny Klub Wolontariatu. Klub prowadzony jest przez 2 opiekunów – nauczycieli ZS, zrzesza on 20 wolontariuszy, głównie młodzież ze szkoły podstawowej i zawodowej z wyżej wymienionej placówki szkolnej oraz uczniów liceum, szkoły zawodowej i technikum z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Chełmży. Młodzież niesie pomoc najbardziej potrzebującym mieszkańcom naszego Miasta, w zależności od potrzeb. Opiekują się osobami starszymi i niepełnosprawnymi, pomagają słabszym uczniom odrabiać lekcje. Wspierają kolejne edycje akcji „Szlachetna Paczka”.

8) Kursy i szkolenia dla pracowników instytucji wspierających rodzinę:

W 2020 roku Kierownik Ośrodka i pracownicy uczestniczyli w konferencjach i spotkaniach resortowych mających na celu poszerzanie wiedzy oraz wymianę doświadczeń. Konferencje odbywały się w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim i Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu. Ponadto szkolenia odbyli pracownicy zatrudnieni na stanowiskach: ds. świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych 500+ , jak i pracownicy socjalni – 6 osób. Łączny koszt szkoleń w 2020 r. wyniósł 2.888,00 zł.

Cel szczegółowy nr 2

1) Monitoring sytuacji rodzin z dziećmi, w których występują uzależnienia, dysfunkcje.

W soboty w punkcie przy ul. Tumskiej 12 przyjmuje wykwalifikowany terapeuta do spraw uzależnień alkoholowych i narkotykowych oraz socjoterapeuta, który prowadził mediacje dla osób borykających się z problemami uzależnień. W 2020 roku z powodu uzależnień i innych dysfunkcji udzielono pomocy 50 rodzinom (47 – z powodu alkoholu, 2 - z powodu narkomanii, 1 – z powodu uzależnienia od gier i internetu).

Pracownicy socjalni MOPS w Chełmży we współpracy z asystentami rodziny na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Współpracowali w tym zakresie z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają bezpośredni kontakt z rodziną.

2) Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji:

Wspieranie powinno traktować rodzinę jako integralną całość, jednak z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych jej członków. Formy pomocy zależne są od konkretnej sytuacji rodziny i udzielane w postaci świadczeń pieniężnych, w naturze, usługach, pracy socjalnej. Podstawowe potrzeby rodzin zabezpieczane są w formie materialnej - zasiłków okresowych, celowych oraz pomocy w naturze. W 2020 roku z pomocy finansowej Ośrodka skorzystało **541 rodzin** (o 75 mniej niż w 2019 roku), gdzie głównym powodem przyznania pomocy było ubóstwo i bezrobocie. Łączna kwota wsparcia w ramach wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej wyniosła **1.386.923,09 zł**, w tym m.in.:

- zasiłki okresowe : **928.281,54 zł**,

- zasiłki celowe : **294.742,00 zł**,

- posiłki : **163.899,55 zł**.

Ponadto w ramach innych ustaw wypłacono następujące kwoty świadczeń:

- świadczenia wychowawcze 500 + : na rzecz **2381** dzieci wypłacono łącznie **14.515.108,09 zł**,

- świadczenia rodzinne : 820 rodzinom wypłacono łącznie **5.169.369,70 zł**,

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego: **110** rodzinom wypłacono łącznie **707.108,90 zł**.

Ponadto świadczeniem finansowym – wyprawką szkolną w ramach Programu „Dobry Start”

objęto łącznie **1602** osoby, a łączna wartość wypłaconych świadczeń wyniosła **480.300,00 zł**. Kolejną formą wsparcia rodzin będących w trudnej sytuacji była pomoc żywnościowa przekazywana we współpracy z Toruńskim Centrum Caritas w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014- 2020 Podprogram 2020. Pracownicy socjalni kwalifikowali osoby do uczestnictwa w Programie. Z pomocy skorzystało 324 rodziny, w których było 850 osób.

3) Udzielenie pomocy w formie stypendiów, wyprawki szkolnej.

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1997 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2018 r. poz. 1457, z późn.zm.) **201 uczniów** zakwalifikowano do wsparcia w zakresie pomocy materialnej. Dla **190 uczniów** wypłacono stypendia szkolne. Wydatkowano na ten cel **253.800,91 zł**, z czego dotacja to: **228.420,82 zł**, a wkład własny wyniósł **25.380,09 zł**.

Natomiast na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2019 r. dotyczącego programu „Wyprawka szkolna” udzielano pomocy materialnej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych. Wyprawkę szkolną otrzymało **45 uczniów** na łączną kwotę **11.670,64 zł** oraz na podstawie rozporządzenia MEN z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, podręczniki szkolne zakupiono dla **1087 uczniów** za kwotę **119.680,33 zł**.

4) Objęcie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

Od stycznia 2019 roku MOPS realizuje rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019- 2023. W 2020 roku pomocy udzielono **901 osobom**. Na dożywianie wydatkowano łącznie **460.649,55 zł**, z czego dotacja z budżetu Państwa wyniosła **368.519,64 zł**.

Strategicznym celem Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

W ramach programu **173 dzieci** skorzystało z posiłków w stołówkach szkolnych, na co wydatkowano kwotę **33.611,00 zł**.

W okresie czasowego zawieszenia działalności placówek oświatowych, dzieciom otrzymującym obiady w stołówkach szkolnych, przyznano zasiłki celowe na zakup posiłku.

5) Zapewnienie pomocy dzieciom i rodzinom w których występuje przemoc:

Pracownicy MOPS regularnie współpracowali również z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Chełmży, aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych w ramach Zespołu, w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W 2020 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Chełmży prowadził **23 postępowania** w ramach procedury **“Niebieskie Karty”**. Z uprawnień ustawowych do ich wdrażania skorzystał jeden podmiot wymieniony w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), tj. Policja, która założyła **23** Niebieskie Karty.

Dane te nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie gminy miasta Chełmży. Zjawisko to nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie przemocy. W ostatnim czasie zauważalna jest tendencja wzrostowa osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie wpływają na zmianę świadomości społecznej, co powoduje zwiększenie gotowości osób doznających przemocy do ujawniania takich spraw. Zwiększa się również profesjonalizm przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa rodzinom doznającym przemocy podejmowano wiele działań interdyscyplinarnych:

- zapewniono pomoc specjalistów: psychologa, socjoterapeuty, mediatora rodzinnego,
- wzmożono częstotliwość wizyt pracowników socjalnych w tych rodzinach,
- wzmożono częstotliwość wizyt dzielnicowych w tych rodzinach,
- monitorowano sytuację dzieci z tych rodzin w szkołach.

W 2020 roku gmina miasto Chełmża zawarła porozumienie dotyczące wspólnej realizacji zadania o nazwie Kujawsko- Pomorska Niebieska Linia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Na mocy porozumienia mieszkańcy Chełmży potrzebujący pomocy w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, sytuacji konfliktowych oraz zagrożenia przemocą byli przejmowani:

- w dni robocze, w godzinach pracy Biura Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy,
- codziennie przez Telefoniczne Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,

- za pośrednictwem poczty elektronicznej.

W ramach współpracy oferowana była pomoc prawników, psychologów, terapeutów. Natomiast w sprawach trudnych, rozstrzyganych na wokandach sądowych, klienci mogli korzystać z zastępstwa procesowego.

6) Zapewnienie bezpłatnego dostępu młodzieży i dzieciom do bazy rekreacyjno – sportowej:

Na terenie miasta Chełmży są dwa kompleksy sportowo-rekreacyjne „Moje Boisko Orlik 2012”, jeden przy ul. 3 Maja 16A, drugi zaś przy ul. Frelichowskiego. Tereny tych obiektów są monitorowane, dostęp do nich jest bezpłatny. Z myślą o mieszkańcach, a w szczególności o młodzieży powstała przy ul. Łaziennej siłownia na powietrzu, skatepark, stół betonowy do gry w szachy. Poza tym na terenie miasta są jeszcze trzy siłownie na powietrzu. Obiekty te udostępnione są całorocznie, a dostęp do nich również jest bezpłatny. Ponadto dla najmłodszych mieszkańców Miasta udostępnionych jest pięć placów zabaw : przy ulicy Łaziennej, Głowackiego, Bulwarze 1000 – lecia, Frelichowskiego oraz w Parku Miejskim przy ulicy 3-go Maja.

7) Zapewnienie dzieciom dostępu do świetlic szkolnych i zajęć pozalekcyjnych:

W szkołach podstawowych i Zespole Szkół im. Unii Europejskiej funkcjonują świetlice szkolne. Godziny pracy świetlic zostały dostosowane do potrzeb dzieci i rodziców, w związku z czym w Szkole Podstawowej Nr 2 świetlica czynna jest od godz. 7.30, w Szkole Podstawowej Nr 3 od godz. 6.30, natomiast w Szkole Podstawowej Nr 5 od 7.00. Zajęcia w świetlicach kończą się – w Szkole Podstawowej Nr 2 o godz. 15.30, w Szkole Podstawowej Nr 3 o godz. 16.30, a w Szkole Podstawowej Nr 5 o godz. 16.00.

Ponadto we wszystkich szkołach podstawowych odbywały się różnego rodzaju zajęcia dodatkowe, w tym m.in. zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, szereg kół zainteresowań przedmiotowych, artystycznych i sportowych.

Tabela 23. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach dodatkowych

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach dodatkowych
1.	Szkoła Podstawowa Nr 2	328
2.	Szkoła Podstawowa Nr 3	500
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5	560
4.	Ogółem	1388

źródło : CUW w Chełmży

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach dodatkowych wahała się w trakcie roku szkolnego z uwagi na konieczność objęcia części osób pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz z uwagi na charakter zajęć. Ogółem w różnych formach zajęć uczestniczyło około 1388 uczniów (niektórzy w wielu zajęciach równoległe).

8) Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom z dziećmi.

W celu poprawienia warunków mieszkalnych, w 2020 roku **1 rodzina** wymagająca wsparcia otrzymała lokal mieszkalny z mieszkaniowego zasobu gminy miasta Chełmży. W ramach działań wspierających rodziny, dokonane zostały również dwie zamiany zajmowanych przez wielodzietne rodziny lokali o mniejszej powierzchni na większą.

Ponadto, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej nadal funkcjonował „Bank Rzeczy Używanych”. Mieszkańcy Chełmży przekazywali do Ośrodka sprzęt gospodarstwa domowego, meble, ubrania i zabawki, itp., celem dalszego rozdysponowania wśród potrzebujących. Dzięki takim działaniom wiele rodzin nie musiało wydawać pieniędzy na nowe rzeczy. Mieli również możliwość w prosty sposób, bez nakładu finansowego urządzić mieszkanie.

9) Zapewnienie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

Zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina miasta Chełmży jest zobowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W 2020 roku z terenu Miasta Chełmży przebywało w pieczy zastępczej **34 dzieci** (tyle samo, co rok wcześniej). Wydatkowana kwota na ten cel wynosiła: **138.725,84 zł**. Asystenci rodziny wspierali rodziny, zgodnie z opracowanymi indywidualnie planami pracy.

Cel szczegółowy nr 3

1) Monitorowanie środowisk, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.

W 2020 roku monitorowane były 22 rodziny. Rodzinom tym zapewniono wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa. Praca z rodzinami odbywała się przez następujące działania:

- częste wizytowanie,
- współpracę z instytucjami wdrożonymi (szkoły, policja, kuratorzy, sąd) w życie danej rodziny,
- realizowanie profilaktyki oraz prowadzenie konsultacji ze specjalistami - mediacje rodzinne, porady psychologiczne i prawne,
- uczestnictwo w grupie wsparcia.

Powyższe działania wpłynęły na zachowanie i utrzymanie dzieci w większości rodzin biologicznych oraz wzmocnienie więzi rodzinnych w tych rodzinach.

2) Zapewnienie opieki asystenta rodziny oraz rodziny wspierającej rodziny z trudnościami.

W celu ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach i zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w tych rodzinach podejmowano wiele działań interdyscyplinarnych. Pracownicy socjalni, asystenci rodziny wraz z pedagogami szkolnymi i dzielnicowymi systematycznie monitorowali sytuacje małoletnich w 22 rodzinach. Zastosowane zostały instrumenty aktywnej integracji edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej. Oddziaływaniom poddano także dzieci. Tak skonstruowana oferta wsparcia realizowana przez terapeutów, psychologa, pracowników socjalnych i asystentów rodziny gwarantowała zwiększenie świadomości rodziców w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych oraz zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

3) Monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniem i motywowanie do pojęcia stosownej terapii.

W 2020 roku z powodu uzależnień udzielono pomocy 15 rodzinom (spadek o 14 rodzin). Pracownicy socjalni MOPS oraz funkcjonariusze Policji monitorowali środowiska dotknięte uzależnieniami. W celu monitorowania sytuacji nieletnich, pracownicy socjalni ściśle

współpracowali ze szkołami, przedszkolami, Policją i członkami MKRPA, ustalane były interdyscyplinarne plany pracy z rodziną.

Jednocześnie, w obawie przed marnotrawieniem środków finansowych z pomocy społecznej i w celu zapewnienia podstawowych potrzeb dzieci w rodzinach, pracownicy socjalni i asystenci rodziny nadzorowali wydatkowanie świadczeń pieniężnych.

4) Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, rodzin z dziećmi.

Czas wolny jest istotną kategorią w życiu człowieka na każdym etapie jego rozwoju, także w przypadku dzieci i młodzieży. Obok czasu przeznaczonego na naukę musi istnieć określona ilość czasu wolnego. Czas wolny dzieci i młodzieży jest, co oczywiste, przeznaczony do ich dyspozycji, jednak podlega też pewnym rygorom wychowawczym oraz kontroli i interwencji ze strony dorosłych. Nauczyciele miejscowych szkół zachęcają i propagują wśród dzieci zdrowy styl życia wolnego od używek w czasie zajęć wychowania fizycznego, przyrody, wychowania do życia w rodzinie i na godzinach wychowawczych. Szkoła stwarza także warunki do ciekawego i pożytecznego spędzania czasu wolnego. Dzieci korzystały z bogatej oferty kół zainteresowań, zajęć świetlicowych, sportowych i artystycznych.

W dniach od 1 do 10 sierpnia 2020 roku 16 dzieci udało się na wypoczynek letni do Ostrowa w województwie pomorskim. Wyjazd był całkowicie bezpłatny, sfinansowany ze środków Kujawsko- Pomorskiego Kuratora Oświaty. Uczestnikami kolonii były dzieci z chełmińskich rodzin o niskich dochodach.

5) Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny spoza terenu miasta w zakresie monitorowania i analizowania sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując założenia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 systematycznie współpracował z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, Sądem Rejonowym w Toruniu Wydział III Rodzinny i Nieletnich, kuratorami zawodowymi i społecznymi. Współpraca ta polegała na wymianie informacji oraz podejmowaniu działań naprawczych w stosunku do rodzin tego wymagających. Ponadto, pracownicy socjalni i asystenci rodziny wizytowali środowiska rodzin w sytuacjach tego wymagających wspólnie z kuratorami pracownikami PCPR i

dzielnicowymi.

6) *Funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej.*

W sytuacjach kryzysowych oraz wymagających interwencji pracownika socjalnego lub asystenta rodziny, pracownicy Ośrodka interweniowali także poza urzędowymi godzinami pracy.

13. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez edukację i kształtowanie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy mieszkańców Gminy Miasta Chełmży

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 w Gminie Miasto Chełmży został przyjęty Uchwałą Nr XV/112/16 z dnia 25 sierpnia 2016 roku i zakłada osiągnięcie następującego celu głównego: ***Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc jak i zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez realizację celów:***

- Cel. 1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Chełmżyńskiej
- Cel. 2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
- Cel. 3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 w Gminie Miasto Chełmży, są:

- Ofiary i sprawcy przemocy

- Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy
- Mieszkańcy Miasta Chełmża

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 w Gminie Miasto Chełmży, są:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży,
2. Powiatowa Komenda Policji
3. Kuratorska Służba Sądowa
4. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chełmży
5. Służba zdrowia,
6. Placówki oświatowe,
7. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizowane zadania mają na celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie. W 2020 roku kontynuowana była praca socjalna z rodzinami dotkniętymi przemocą. Środowiska były monitorowane przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przez dzielnicowych Komisariatu Policji w Chełmży.

Funkcjonujący przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chełmży Gminny Zespół Interdyscyplinarny koordynuje działania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Na posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub grup roboczych zapraszane są osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Niestawiennictwo osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą nie wstrzymuje pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Następnie dokonywana jest pogłębiona analiza sytuacji rodziny, ustalany jest indywidualny plan pomocy

oraz wypełniany jest formularz „Niebieska Karta – C”. Indywidualny plan pomocy obejmuje ogół działań podejmowanych przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz przez podmioty realizujące procedurę „Niebieskiej Karty”. Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, wypełniają formularz „Niebieska Karta – D”. Gminny Zespół lub grupa robocza podejmuje decyzje, jak będą składane systematyczne wizyty funkcjonariusza Policji, sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Wszystkie działania podejmowane w związku z realizacją procedury „Niebieskiej Karty” są dokumentowane. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dokumenty są przekazywane organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego.

W ramach działań Zespołu odbywały się spotkania grup roboczych, zajmujących się opracowaniem planu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. W okresie sprawozdawczym odbyły się **2 posiedzenia** Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań omawiano sprawy związane z bieżącym funkcjonowaniem Zespołu i grup roboczych, dokonano weryfikacji i modyfikacji dokumentów grup roboczych, omawiano nowe instrumenty i narzędzia przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każda osoba, co do której istniało podejrzenie, iż doznaje przemocy była kierowana do Fundacji Dies Mei, która współpracuje z prawnikami, psychiatrami, psychologami i innymi specjalistami. Ofiary skorzystały z bezpłatnej pomocy psychologicznej, prawnej oraz socjalnej w formie bonów żywnościowych. Udzielono pomocy socjalnej - opłacenie tzw. "kaucji" oraz pierwszego czynszu, co pozwoliło na wynajęcie mieszkania. W związku z występującymi ograniczeniami wynikającymi z sytuacji epidemiologicznej ofiary przemocy otrzymywały niezbędną pomoc w formie zdalnej. Każda osoba, co do której istniało podejrzenie, iż doznaje przemocy miała możliwość skorzystania z bezpłatnej porady prawnej. Ofiary najczęściej korzystały z pomocy w sprawach dotyczących alimentów oraz rozwodu.

W systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie niezwykle ważne jest obok działań edukacji społecznej nt. zjawiska przemocy i informacji o miejscach udzielania pomocy oraz ochrony i wsparcia osobom doświadczającym przemocy. Na każdym posiedzeniu grupy roboczej, gdzie była obecna osoba, co do której istniało podejrzenie, iż stosują przemoc w rodzinie przekazano informacje o programie oraz prowadzono rozmowy motywujące do

skorzystania z w/w programu. Pięciu sprawców podpisało deklaracje uczestnictwa w zajęciach.

Tabela 24 Ilość „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Chełmży i zakończonych w latach 2019- 2020.

ROK	Ilość „Niebieskich Kart” które wpłynęły do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Ilość „Niebieskich Kart”, których procedura została zakończona
2019	28	23
2020	22	17

Źródło: dane własne Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Chełmży

Tabela 25 . Dane dotyczące przemocy w rodzinie od stycznia do grudnia 2020 roku na podstawie „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sprawcy przemocy	Ilość
Kobiety	0
Mężczyźni	22
Nieletni	0
Ofiary przemocy	
- dzieci	0
- kobiety	22
- mężczyźni	0

Źródło: dane własne Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Chełmży

W omawianym okresie procedurę „Niebieskiej Karty” we wszystkich 22 przypadkach zastosowano z inicjatywy Policji.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizował zadania:

- wszczynął postępowanie, w ciągu 3 dni informował daną grupę roboczą, która zaznajamiała się z aktami sprawy i przygotowywała działania w ramach swoich kompetencji;

- przypadek każdej rodziny był omawiany i analizowany na spotkaniu Zespołu i grup roboczych, gdzie opracowywano wytyczne do dalszych prac z rodziną, określając zadania dla poszczególnych służb zgodnie z możliwościami i kompetencjami, w celu rozwiązania problemu przemocy w rodzinie Gminny Zespół Interdyscyplinarny dla każdej rodziny powoływał grupę roboczą minimum raz w miesiącu;;
- kontaktowano się i zapraszano na rozmowę osoby, co do których istniało podejrzenie, że są ofiarami przemocy. Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią koronawirusa wizyty pracownika socjalnego oraz policjanta dzielnicowego w środowisku zastąpiono kontaktem telefonicznym z czego zostały sporządzone notatki służbowe.
- z osobami, co do których istniało podejrzenie, że są sprawcami przemocy w rodzinie przeprowadzano rozmowę, celem omówienia sytuacji i dalszych planów pomocy ze wskazaniem udziału w programach korekcyjnych i terapeutycznych (głównie terapii uzależnień);
- prowadzono bieżące konsultacje, podejmowano wspólne działania celem sprawniejszego pomagania i monitorowania prowadzonych działań, potrzebnych do ewaluacji założonych planów pomocy.

Wnioski końcowe

Działania podejmowane w 2020 roku w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 były spójne z celami wyznaczonymi w tym Programie. Stanowiły odpowiedź na lokalne potrzeby, które były zdiagnozowane m.in. w trakcie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”. Na terenie Chełmży funkcjonują instytucje zapewniające pierwszą pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Z uwagi na interdyscyplinarność problemu przemocy w rodzinie , bez wątpienia istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem tego zjawiska jest, obok doskonalenia kadr, właściwe współdziałanie lokalnych instytucji. Reasumując, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Chełmży były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach.

14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy gminy miasta Chełmży z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok, obejmował roczny horyzont czasowy. Program na 2020 rok przyjęty został uchwałą nr IX/84/19 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 24 października 2019 roku. Realizowany w 2020 roku Program przed jego uchwaleniem skonsultowany został na spotkaniu w dniu 17 września 2019 roku z przedstawicielami 10 organizacji pozarządowych.

Program w swoich założeniach zakłada zastosowanie dwóch form współpracy samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi tj. formę współpracy finansowej i formę współpracy pozafinansowej. Pierwsza z form ma podstawowe znaczenie dla funkcjonowania organizacji pozarządowych, gdyż jest ona najczęściej podstawowym źródłem finansowania bieżącej działalności organizacji pozarządowych. Drugi z rodzajów form wsparcia – współpraca pozafinansowa ma znaczenie uzupełniające, wspierając organizacje w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych, organizacyjnych oraz w zakresie technicznym. Program na 2020 r. w zakresie rzeczowym nie uległ zmianie i obejmował następujące zadania:

- **ochronę i promocję zdrowia**, w ramach którego to zadania wspierane były działania związane z propagowaniem zdrowego stylu życia, funkcjonowaniem punktów profilaktycznych, prowadzeniem akcji profilaktycznych, organizacją olimpiad, konkursów, honorowe krwiodawstwo oraz działalność oświatowo-zdrowotną wśród dzieci i młodzieży;
- **działania na rzecz osób niepełnosprawnych**, w ramach których wspierano integrację ze środowiskiem ludzi zdrowych poprzez organizację imprez integracyjno – rekreacyjnych;
- **działalność w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży**, w ramach którego wspierano organizację rajdów, obozów, imprez dla dzieci i młodzieży;
- **kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego**, w ramach których wspierano organizowanie festiwali, konkursów, przeglądów, imprez miejskich, w tym o charakterze rocznicowym, informowanie społeczności lokalnej o wydarzeniach związanych z miastem w prasie wydawanej na terenie miasta Chełmży oraz wydawanie książek i wydawnictw promujących miasto;

- **wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu**, w ramach którego wspierano szkolenie dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej w różnych dziedzinach sportu oraz udział poszczególnych dyscyplin sportowych w rozgrywkach ligowych na różnych szczeblach,
- **ekologię i ochronę zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego** poprzez wspieranie działań dotyczących prowadzenia kontroli w zakresie zapobiegania niszczenia środowiska naturalnego i przyrody,
- **ratownictwo i ochronę ludności**, w ramach którego wspierano działania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa wypoczywającym nad wodą,
- **działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym**, w ramach którego wspierano działania na rzecz osób starszych.

W celu realizacji Programu, szczególnie w aspekcie współpracy finansowej, Burmistrz Miasta w dniu 24 grudnia 2019 roku ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań własnych gminy. W ramach ogłoszonego konkursu określono dwie jego tury, z możliwością składania ofert do 16 stycznia 2020 roku oraz do 29 maja 2020 roku. Następnie w dniu 30 grudnia 2019 Burmistrz Miasta powołał 6 osobową komisję złożoną z pracowników Urzędu Miasta i przedstawicieli organizacji pozarządowych. Komisja na dwóch posiedzeniach w styczniu i czerwcu 2020 roku dokonała oceny 22 ofert złożonych w otwartych konkursach na realizację zadań własnych gminy przez organizacje pozarządowe. Ocena ofert dotyczyła spełnienia wymogów formalnych oraz oceny zawartości merytorycznej w kontekście przyjętych w Programie i ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie kryteriów. Wszystkie 22 oferty złożone w obu turach konkursu spełniały wymogi formalne i po zawarciu stosownych umów, uzyskały dofinansowanie ze środków budżetu miasta na 2020 rok. Łączna wartość zawartych umów wyniosła 271 tys. złotych (o 18 tys. zł więcej niż rok wcześniej), a dofinansowaniem objęto 21 organizacji działających na terenie miasta Chełmży. Poniżej przedstawiono wykaz zadań objętych dofinansowaniem w 2020 roku.

Tabela 26. Wykaz zadań objętych dofinansowaniem w ramach konkursów dla organizacji pozarządowych

Lp	Nazwa zadania	Wysokość środków z budżetu	Nazwa organizacji
1.	Rozpowszechnianie sportów motorowych wśród młodzieży. Współorganizowanie imprez miejskich	2.000	Chełmżyńska Grupa Motocyklowa „Łoza”
2.	Honorowe krwiodawstwo	7.000	Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Chełmży
3.	Rozgrywki 2020	70.000	Klub Sportowy „Legia Chełmża”
4.	Turnieje „Baški”	5.000	Chełmżyński Klub Sportowych Gier Karcianych „AS PIK”
5.	Stwarzanie warunków do szkolenia sportowego oraz udziału w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży w zakresie karate kyokushin	8.000	Klub Sportów i Sztuk Walki „Samurai Spirit Dojo”
6.	Szkolenie dzieci i młodzieży w sezonie 2020	10.000	Uczniowski Klub Sportowy Włóknierz Chełmża
7.	„Graj o marzenia – celnie strzelaj” – szkolenie dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć sportowych oraz organizację turniejów w 2020 r.	8.000	Akademia Piłkarska „Gol” Chełmża
8.	Chełmżyńska Kobięca Piłka Nożna 2020	10.000	Kobięcy Klub Piłkarski Chełmża
9.	Szkolenie dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć przez stowarzyszenia kultury fizycznej w różnych dyscyplinach sportowych	13.000	Chełmżyńskie Towarzystwo Wioślarskie 1927

10.	Współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży uzdolnionej wędkarsko.	5.000	Polski Związek Wędkarski
11.	„Śladami pamięci” Festiwal piosenki i konkurs plastyczny ku czci bł. ks. St. W. Frelichowskiego	10.000	Komenda Hufca ZHP im. Antoniego Depczyńskiego
12.	Radość niepełnosprawnych naszą radością	25.000	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń”
13.	Ochrona Przyrody i Środowiska Naturalnego Nadrzędnym Zadaniem Społeczeństwa	4.000	Liga Ochrony Przyrody
14.	Szkolenie dzieci i młodzieży, organizacja zawodów i pokazów sportowych	18.000	Międzyszkolny Klub Sportowy
15.	Chełmża w książce – promocja miasta i regionu	20.000	Towarzystwo Przyjaciół Chełmży
16.	Współorganizowanie miejskich imprez kulturalnych o charakterze ponadlokalnym	15.000	Stowarzyszenie Muzyczne „Kamerton”
17.	Bezpieczeństwo na wodach	5.000	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Zarząd Rejonowy
18.	Organizowanie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży przez KST „Włókniarz” Chełmża	20.000	Klub Sportowo – Turystyczny „Włókniarz”
19.	XII Długodystansowe Regaty Rodzinne Chełmża – Zalesie - Chełmża	3.000	Stowarzyszenie Białe Żagle Chełmża
20.	Czy wiesz że: jakość życia = stan	5.000	Chełmżyńskie Stowarzyszenie

	zdrowia = poziom bezpieczeństwa?		Amazonek Łozanki
21.	Rozgrywki sportowe 2020 (beach soccer i futsal)	2.000	Futsal Team
22.	Nieobozowa Akcja Letnia	6.000	Komenda Hufca ZHP im. Antoniego Depczyńskiego

Wszystkie organizacje, po zrealizowaniu zadań objętych umowami dotacji, terminowo rozliczyły się z przyznanych dofinansowań. Poszczególne organizacje wydatkowały środki na:

- Chełmżyńska Grupa Motocyklowa Łoza: koszty współorganizacji imprez kulturalnych, i ich zabezpieczenia, zakup paliwa, zakupy nagród;
- Oddział Rejonowy PCK w Chełmży: wynajem autokaru, zakup koszulek dla HDK, utrzymanie pomieszczeń HDK, usługa gastronomiczna, zakup czekolad i kubków;
- Klub Sportowy Legia Chełmża: organizacja wyjazdów piłkarzy sekcji piłki nożnej na zawody, szkolenia, zakup sprzętu sportowego;
- Chełmżyński Klub Sportowych Gier Karcianych AS PIK: wyjazdy na turnieje sportowe i zakup nagród;
- Klub Sportów i Sztuk Walki Samurai Spirit Dojo: na działalność statutową stowarzyszenia;
- UKS Włókniarz Chełmża: zakup sprzętu sportowego, paliwa do motorówki;
- Akademia Piłkarska Gol Chełmża: na działalność statutową stowarzyszenia;
- Kobięcy Klub Piłkarski Chełmża: wyjazdy zawodniczek sekcji piłki nożnej kobiet na zawody sportowe, szkolenia, zakup sprzętu;
- Chełmżyńskie Towarzystwo Wioślarskie 1927: wyjazdy na zawody wioślarskie, zakup paliwa do motorówek, zakup wiosł i wynajem przyczepy;
- Polski Związek Wędkarski: zakup nagród na zawody wędkarskie, zakup sprzętu sportowego oraz koszty organizacji zawodów dla dzieci;
- Komenda Hufca ZHP: zakup nagród, opłacenie koncertu, wyżywienie, organizacja obozu harcerskiego, wyżywienie, transport;

- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń”: działalność statutową stowarzyszenia;
- Liga Ochrony Przyrody: na działalność statutową stowarzyszenia;
- Międzyszkolny Klub Sportowy: koszty przejazdów i zakup sprzętu sportowego dla sekcji karate oraz opłaty dla trenera sekcji karate;
- Towarzystwo Przyjaciół Chełmży: działalność statutową stowarzyszenia;
- Stowarzyszenie Muzyczne „Kamerton”: usługi transportowe, zakup akcesoriów, remonty instrumentów, usługi telekomunikacyjne;
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Zarząd Rejonowy w Chełmży: zakup paliwa do motorówek;
- Klub Sportowo- Turystyczny „Włóknarz” : utrzymanie obiektów sportowych, organizacja zawodów sportowych, szkolenie zawodników;
- Chełmżyńskie Stowarzyszenie Amazonek Łozanki: na działalność statutową stowarzyszenia;
- Stowarzyszenie Białe Żagle: na organizację imprezy sportowo- rekreacyjnej;
- Futsal Team: działalność statutową stowarzyszenia.

Wszystkie organizacje przedłożyły sprawozdania z realizacji zadań objętych umowami dotacji. Podsumowując realizację Programu można stwierdzić, iż cel główny Programu tj. dążenie do partnerskiej współpracy z organizacjami w realizacji zadań publicznych dla jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy, został zrealizowany. Z oceny liczby ofert konkursowych oraz z efektów działań zrealizowanych z wykorzystaniem środków z budżetu miasta przeznaczonych na rzecz organizacji pozarządowych wynika również, iż także cele szczegółowe Programu zostały w pełni zrealizowane. Były to m.in.:

- upowszechnienie modelu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi;
- rozwój partnerstwa pomiędzy samorządem, a organizacjami pozarządowymi;
- budowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnej.

W ten sposób główne założenia Programu współpracy gminy miasta Chełmży z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 zostały zrealizowane.

15. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 przyjęty został uchwałą nr X/95/19 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020, a następnie zmieniony uchwałą nr XIV/124/20 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 15 kwietnia 2020 roku. Każdorazowo przyjmowany Program ma roczny horyzont czasowy. Głównym realizatorem Programu była Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podstawowym celem Programu było podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia oraz zapobieganie powstaniu nowych problemów wynikających z nadużywania alkoholu. Ponadto działania nakierowane były na zwiększenie zdolności radzenia sobie z istniejącymi problemami. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez swoją działalność zajmowała się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomagała rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja w 2020 roku działała w składzie 6 osobowym. W celu realizacji stojących przed Komisją zadań w jej strukturze utworzono 3 zespoły problemowe tj.:

- zespół ds. motywowania leczenia i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zespół ds. profilaktyki szkolnej,
- zespół ds. kontroli rynku napojów alkoholowych.

W 2020 roku odbyło się 12 spotkań członków MKRPA, co miesiąc w każdą pierwszą środę miesiąca. Ze względu na panującą pandemię 8 spotkań odbyło się w warunkach niestacjonarnych.

W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok realizowane były następujące zadania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez wspieranie placówek leczenia odwykowego w realizacji podstawowych programów terapeutycznych, dofinansowanie szkoleń oraz wspieranie osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;

- kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

Realizując poszczególne zadania Komisja podejmowała następujące działania:

1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez wspieranie placówek leczenia odwykowego w realizacji podstawowych programów terapeutycznych, dofinansowanie szkoleń oraz wspieranie osób uzależnionych od alkoholu:

- kierowanie osób uzależnionych i nadmiernie pijących do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego, dofinansowanie kosztów przejazdów, opłata sądowa – w 2020 roku Komisja skierowała 1 wniosek do Sądu Rejonowego o skierowanie na przymusowe leczenie;
- wspieranie i organizowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych – w każdy poniedziałek odbywają się w świetlicy przy ul. Tumskiej spotkania grupy Al.- Anon, członków rodzin osoby uzależnionej;
- w soboty w godzinach przedpołudniowych w siedzibie MKRPA przy ul. Tumskiej dyżur i poradnictwo prowadzi terapeuta do spraw uzależnień oraz socjoterapeuta prowadzący poradnictwo rodzinne; w okresie od marca do maja ubiegłego roku porady ze względu na pandemię były zawieszane, w sytuacjach kryzysowych udzielano wsparcia telefonicznie, od czerwca do grudnia specjaliści przyjmowali osoby zainteresowane z zachowaniem reżimu sanitarnego co tydzień, z wcześniejszym kontaktem telefonicznym;
- uczestnictwo w szkoleniach i kursach dla członków MKRPA i innych osób realizujących zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości – z uwagi na pandemię nie uczestniczono w szkoleniach;
- prelekcje i odczyty specjalistów dla różnych grup ludności z zakresu uzależnień – w minionym roku odbyło się jedynie 2 prelekcje dla młodzieży i dorosłych, co wynikało z panującej sytuacji epidemiologicznej. Prelekcje miały na celu wzbogacenie wiedzy młodzieży i dorosłych na temat zagrożeń związanych z alkoholem i narkotykami.
- współpraca z całodobowymi ośrodkami odwykowymi w Czerniewicach i Świeciu oraz Ośrodkiem Diennej Terapii Uzależnień w Toruniu.
- wspieranie imprez okolicznościowych organizowanych przez ośrodki leczenia odwykowego tj. Dzień Dziecka, Gwiazdka – w minionym roku w grudniu MKRPA

przekazała słodycze dla dzieci, których rodzice przebywają w Czerniewicach na terapii, z okazji Bożego Narodzenia.

- współpraca z Policją w zakresie prewencji i profilaktyki ograniczenia dostępności alkoholu- MKRPA otrzymuje z Komisariatu Policji informacje o osobach wykazujących oznaki uzależnienia alkoholowego (informacje uzyskane w oparciu o interwencje w mieszkaniach, na ulicy oraz przypadki wywiezienia mieszkańców naszego miasta do Izby Wyrzeźwień); osoby te MKRPA zaprasza na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego oraz zmiany sposobu życia na trzeźwiejący; członkowie MKRPA są w stałym kontakcie z dzielnicowymi.

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- rozpowszechnianie informacji o możliwości korzystania z ochrony przed przemocą, informacje upowszechniane są poprzez stronę internetową MKRPA, poprzez współpracę z Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną, z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną oraz pedagogami szkolnymi.
- wspieranie i dofinansowanie działań mających na celu promowanie trzeźwego stylu życia – MKRPA dofinansowała grupę zainteresowanych problemem alkoholowym w ramach Parafialnego Dnia Trzeźwości w sierpniu 2020 rok. Niestety w związku z pandemią nie odbyły się zjazdy trzeźwościowe w Częstochowie i Licheniu.
- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin – punkt konsultacyjno- informacyjny czynny jest w każdą środę od godz. 17 do 19 w świetlicy przy ul. Tumskiej 12, w ramach punktu przekazywane są informacje o możliwości podjęcia leczenia dla osób uzależnionych, udzielane jest wsparcie osobom po zakończonym leczeniu odwykowym oraz udzielana jest pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej. Ponadto kompletowana jest dokumentacja i udzielana pomoc w zakresie przygotowania wniosków do Sądu Rodzinnego o poddaniu się leczeniu odwykowemu. Od marca do sierpnia 2020 r. udzielano porad telefonicznie. Od sierpnia do grudnia 2020 roku przyjmowali członkowie MKRPA w punkcie motywacyjno- konsultacyjnym z zachowaniem reżimu sanitarnego. W trakcie 2020 roku do Punktu zgłosiło się 16 osób uzależnionych po raz pierwszy (rok wcześniej 32 osób), 12 osób uzależnionych

ponownie szukających pomocy i wsparcia (rok wcześniej 29 osób), 16 osób współzależnionych kontaktujących się po raz pierwszy (rok wcześniej 17 osób) oraz 5 osób współzależnionych zgłaszających się kolejny raz do Punktu (rok wcześniej 24 osób).

3) *prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności wśród dzieci i młodzieży:*

- informowanie społeczeństwa poprzez lokalne media lub rozplakatowanie informacji o możliwości uzyskania pomocy w zakresie leczenia odwykowego, porad prawnych oraz terapii członków rodzin osób uzależnionych,
- informowanie o skutkach choroby alkoholowej przez zakup kaset i literatury fachowej, plakatów i innych wydawnictw- w 2020 roku MKRPA nie zakupiła nowej literatury,
- prowadzenie stałego systemu informacji dotyczących działań podejmowanych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez prelekcje i wykłady w ramach tego działania MKRPA publikowała materiały w Głosie Chełmżyńskim, na stronie internetowej MKRPA i Urzędu Miasta.

4) *kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi:*

- członkowie MKRPA, przy wsparciu funkcjonariuszy Straży Miejskiej w okresie od stycznia do grudnia 2020 roku przeprowadzili kontrolę 20 punktów sprzedaży alkoholu, które ubiegały się o zezwolenie. Ze względu na pandemię kontrole te były ograniczone tylko do sklepów, w których kończyła się koncesja lub ubiegały się o jej otrzymanie.

Podsumowując należy wskazać, iż wszystkie założone w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok zadania były realizowane, jednakże ich zakres i intensywność realizowania w trakcie minionego roku była zróżnicowana i ściśle powiązana z rozwojem pandemii w kraju.

16. Miejski program przeciwdziałania narkomanii

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii realizowany w 2020 roku przyjęty został uchwałą nr XXXIX/272/18 z dnia 16 października 2018 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019- 2022. Wspomniana uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku. Program uchwalono na 4 lata. Głównym celem Programu było ograniczenie używania narkotyków oraz występujących z tym problemów poprzez szeroko rozumianą profilaktykę. Przewidziano w nim cztery zadania, które były realizowane systematycznie. Program wskazuje następujące rodzaje działań:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno- edukacyjnej;
- Wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii jest realizowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Poradnię Pedagogiczno- Psychologiczną oraz Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną i placówki oświatowe z terenu miasta.

Bezpośrednie wydatki związane z realizacją Programu w 2020 roku dotyczyły wynagrodzenia terapeuty uzależnień, który realizował zajęcia z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin. W ciągu każdego miesiąca, trzy razy w miesiącu, w soboty, w godzinach 9.00 – 12.00 prowadzony był punkt motywacyjno – konsultacyjny, w którym terapeuta przyjmował wszystkie zgłaszające się osoby, których dotknął problem narkomanii. Z uwagi na panującą pandemię do maja 2020 roku porady były udzielane telefonicznie, natomiast od czerwca do grudnia ubiegłego roku terapeuta przyjmował stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego. Bezpłatnie udzielane są porady dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od środków psychoaktywnych. W swojej działalności zajmował się młodzieżą kierowaną przez pedagogów szkolnych oraz osobami, które przychodziły z rodzicami, młodzieżą i dorosłymi. Ponadto terapeuta prowadził pogłębioną psychoterapię z osobami, które ukończyły podstawowy program psychoterapii uzależnienia w ośrodkach

odwykowych i wyrażały gotowość podjęcia pracy terapeutycznej mającej na celu kształcenie umiejętności rozpoznawania i zapobiegania nawrotom choroby.

W ramach porad terapeuty udzielono wsparcia 12 osobom będącym rodzicami młodzieży zażywającej narkotyki i inne środki psychoaktywne oraz 8 osobom (dzieci i młodzież) zagrożonym uzależnieniem i uzależnionym od narkotyków(marihuana, amfetamina). Wszystkie te inicjatywy przyczyniają się do poszerzenia działalności profilaktycznej, zmierzającej do ograniczenia skali i skutków problemu uzależnień od narkotyków i innych środków psychotropowych.

VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

1. Omówienie ogólne

Rok 2020 był drugim pełnym rokiem VIII kadencji Rady Miejskiej Chełmży, przypadającej na lata 2018- 2023. W całym 2020 roku Rada Miejska na 11 sesjach podjęła łącznie 76 uchwał (o 5 mniej niż rok wcześniej). Tematycznie uchwały podjęte w 2020 roku można podzielić na:

- z zakresu finansów publicznych – 30 uchwał,
- z zakresu gospodarki komunalnej – 16 uchwały,
- z zakresu oświaty – 7 uchwał,
- z zakresu pomocy społecznej – 7 uchwał,
- z zakresu wyposażenia w mienie jednostek organizacyjnych – 6 uchwał,
- z zakresu profilaktyki i zapobiegania uzależnieniom oraz ochrony zdrowia – 3 uchwały,
- z zakresu turystyki i rekreacji – 2 uchwały,
- z zakresu współdziałania z organizacjami pozarządowymi – 1 uchwała,
- z zakresu ochrony zabytków – 2 uchwały,
- z zakresu organizacji samorządu terytorialnego – 2 uchwały,

Zakres podjętych działań w celu realizacji uchwał jest znacznie zróżnicowany, w zależności od tematyki, której dana uchwała dotyczy, stopnia złożoności i szczegółowości regulacji w niej zawartych, a także zakresu delegacji ustawowej przewidzianej dla danej sfery działania.

Oceniając ogólnie realizację uchwał Rady Miejskiej w 2020 roku można uznać, iż w zakresie, w jakim przewidywały one podjęcie odpowiednich działań, w celu ich wykonania, wszystkie uchwały zostały zrealizowane. Ponadto znaczna ich część jest kontynuowana w bieżącym roku, a zakres ich realizacji opisano wg stanu na dzień 30 marca br. Poniżej zaprezentowano szczegółowy sposób realizacji uchwał Rady Miejskiej w podziale na tematykę, której one dotyczyły.

2. Zestawienie szczegółowe

1) Realizacja uchwał z zakresu finansów publicznych

a) uchwały dotyczące uchwalenia bądź zmian budżetu miasta

Łącznie w zakresie tej problematyki podjęto 10 uchwał, z czego 9 uchwał dotyczyło zmiany budżetu miasta na 2020 rok, natomiast 1 uchwała dotyczyła przyjęcia budżetu miasta na 2021 rok. Uchwały dotyczące uchwalenia bądź zmian budżetu każdorazowo przekazywane były niezwłocznie do organu nadzoru finansowego tj. Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz do nadzoru prawnego tj. Wojewody Kujawsko- Pomorskiego. Ponadto uchwała budżetowa oraz jej zmiany przekazywane były do właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta oraz do jednostek organizacyjnych gminy odpowiedzialnych za jej realizację. Dochody oraz wydatki zawarte w w/w uchwałach realizowane były zgodnie z zapisami przedmiotowych uchwał, czego szczegółowe zestawienie zawiera sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok.

b) uchwały dotyczące uchwalenia bądź zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy miasta Chełmży na lata 2020-2034

W obszarze tej problematyki podjęto 10 uchwał, z czego 9 uchwał dotyczyło zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy miasta Chełmży na lata 2020-2034, natomiast 1 uchwała dotyczyła uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy miasta Chełmży na lata 2021- 2034. Uchwały powyższe były na bieżąco przekazywane do organu nadzoru finansowego tj. Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz do nadzoru prawnego tj. Wojewody Kujawsko- Pomorskiego. Ponadto powyższe uchwały w ramach ich wykonania przekazywane były do właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta oraz do jednostek organizacyjnych gminy odpowiedzialnych za realizację budżetu miasta.

c) uchwały dotyczące ustalenie stawek podatków i opłat lokalnych

- uchwała nr XIX/152/20 Rady Miejskiej z dnia 24.09.2020 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2021 r. została upowszechniona poprzez zamieszczenie jej na stronie internetowej miasta, w lokalnej prasie oraz na tablicach ogłoszeń. Ponadto opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Nowe stawki zostały zastosowane w decyzjach o wymiarze podatku od nieruchomości na 2021 rok.

- uchwała nr XXI/166/20 Rady Miejskiej z dnia 07.12.2020 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2021 r. została upowszechniona poprzez zamieszczenie jej na stronie internetowej miasta, w lokalnej prasie oraz na tablicach ogłoszeń. Nowe stawki zostały zastosowane w decyzjach o wymiarze podatku od środków transportowych na 2021 rok,

- uchwała nr XV/129/20 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 6 maja 2020 roku w sprawie przedłużenia wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminów płatności rat podatku od nieruchomości, z możliwości przedłużenie terminu płatności podatku skorzystał jeden przedsiębiorca, a przesunięcie podatku obejmowało należność na kwotę 23.527 zł.

- uchwała nr XV/130/20 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 6 maja 2020 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości wskazanych przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Z ulgi skorzystało łącznie 7 przedsiębiorców, a kwota zwolnienia z płatności wyniosła łącznie 18.962 zł.

d) uchwały dotyczące zaciągnięcia pożyczek

- w w/w zakresie podjęta została jedna uchwała o numerze XIV/122/20 z dnia 15 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Uchwała dotyczyła zmiany wysokości transz pożyczki w latach 2019- 2020. Po podjęciu uchwały zawarty został stosowny aneks do umowy pożyczki na realizację modernizacji i rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta.

e) uchwały dotyczące zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, udzielenia absolutorium oraz udzielenia wotum zaufania

- w tym zakresie podjęto trzy uchwały nr XVII/138/20, XVII/139/20 i XVII/140/20, wszystkie z dnia 16 lipca 20120 r., w ramach ich realizacji przesłano je do organów nadzoru prawnego i finansowego oraz opublikowano w sposób zwyczajowo przyjęty. Ponadto sprawozdanie z wykonania budżetu zostało w skrócie upowszechnione w lokalnej prasie.

f) uchwały dotyczące ustalenia wydatków niewygasających oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków

- w przedmiotowym zakresie podjęto jedną uchwałę nr XXII/177/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2020 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków. Wspomniane wydatki niewygasające dotyczyły pięciu zadań inwestycyjnych- zaprojektowania oświetlenia ulic Popiełuszki, Kraszewskiego, Fredry, Brzechwy i Ładownia, modernizacji oświetlenia ulicznego w obrębie ulic Sienkiewicza, Wryczy, Groszkowskiego, Depczyńskiego, Malewskiego, Władysławskiego i Dorawy oraz budowy Sali wraz z łącznikiem dla Szkoły Podstawowej nr 5. Środki nie wydatkowane do końca 2020 r. zostały przekazane na wyodrębnione konto, z których w 2021 r. zrealizowane były wydatki. Planowany termin realizacji w/w zadań – do 30.06.2021 roku.

g) uchwała dotycząca budżetu obywatelskiego

- w przedmiotowym zakresie została podjęta uchwała nr XIX/160/20 z dnia 24 września 2020 r., zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia zasad i trybu realizowania budżetu obywatelskiego gminy miasta Chełmży przyjmowanego w drodze konsultacji społecznych. Na mocy powyższej uchwały, z uwagi na potencjalnie trudną sytuację finansów publicznych w czasie trwającej pandemii odstąpiono od wyodrębnienia w uchwale budżetowej na 2021 rok środków finansowych przewidzianych na realizację budżetu obywatelskiego w 2021 roku. W związku z powyższym w III i IV kwartale 2020 roku nie podejmowano działań związanych z możliwością zgłaszania projektów oraz późniejszego głosowanie na nie. Uchwała została upubliczniona poprzez jej ogłoszenie na stronie internetowej BIP oraz na tablicach ogłoszeń.

2) Realizacja uchwał z zakresu gospodarki komunalnej

a) uchwały dotyczące planowania przestrzennego

W powyższym zakresie podjęte zostały 4 uchwały Rady Miejskiej:

- uchwała nr XIII/113/20 z dnia 30.01.2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta, dla terenu położonego przy ul. Plażowej. W ramach jej wykonania wyłoniono wykonawcę dokumentacji planistycznej i zawarto umowę na opracowanie projektu zmiany m. p. z. p. z., sporządzono ocenę oddziaływania na środowisko, zawiadomiono o przystąpieniu do opracowania planu i możliwości składania wniosków do planu podmioty i organy do tego upoważnione przepisami prawa, wystąpiono o opinie i uzgodnienia projektu planu oraz wyłożono plan do publicznego wglądu,

- następnie kolejną uchwałą nr XX/163/20 z dnia 06.11.2020 r. wspomniana zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została uchwalona i opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko- Pomorskiego w dniu 12 listopada 2020 roku pod pozycją 5436; uchwała weszła w życie z dniem 26 listopada 2020 roku.
- uchwała nr XV/131/20 z dnia 06.05.2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Chełmińskie Przedmieście. W ramach jej wykonania wyłoniono wykonawcę dokumentacji planistycznej i zawarto umowę na opracowanie projektu zmiany m. p. z. p. z., sporządzono ocenę oddziaływania na środowisko, zawiadomiono o przystąpieniu do opracowania planu i możliwości składania wniosków do planu podmioty i organy do tego upoważnione przepisami prawa, wystąpiono o opinie i uzgodnienia projektu planu oraz wyłożono plan do publicznego wglądu. Aktualnie trwa procedura zbierania uwag do planu po jego wyłożeniu. Planowany termin jego uchwalenia to I półrocze 2021 roku;
- uchwała nr XX/162/20 z dnia 06.11.2020 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w zakresie lokalizacji odnawialnego źródła miasta; W ramach jej wykonania wyłoniono wykonawcę dokumentacji planistycznej i zawarto umowę na opracowanie projektu zmiany m. p. z. p. z., ponadto zebrano wnioski do planu oraz zgromadzono materiały niezbędne do jego opracowania, planuje się zakończyć procedurę jego opracowania i uchwalenia w 2021 roku.

b) uchwały dotyczące nazwy ulicy

W przedmiotowym zakresie w 2020 roku podjęte zostały dwie uchwały, pierwszą z nich była uchwała nr XVII/148/20 z dnia 16.07.2020 r. w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie miasta Chełmży (ul. Edmunda Beszczyńskiego). W ramach wykonania uchwały fakt podjęcia uchwały podano do publicznej wiadomości. Przedmiotową uchwałę przekazano m.in. do Urzędu Statystycznego, Urzędu Pocztowego, służb ratunkowych oraz szeregu innych instytucji, dla których informacja o nadaniu nazwy nowej ulicy ma istotne znaczenie. Ponadto w ewidencji ludności, ewidencji drogowej oraz ewidencji wyborczej naniesiono fakt utworzenia nowej ulicy. Przedmiotowa ulica zostanie również oznakowana stosownymi tabliczkami z nazwą ulicy w roku bieżącym. Kolejną uchwałą była uchwała nr XIX/156/20 z dnia 24 września 2020 roku w sprawie nadania nazw ulic na terenie miasta Chełmża. Wspomnianą uchwałą nadano nazwy trzem następującym ulicom: ks. Jana Achtabowskiego, kan. Gabriela Władysławskiego i ks. Jana Twardowskiego. W ramach wykonania uchwały

fakt jej podjęcia podano do publicznej wiadomości. Przedmiotową uchwałę przekazano m.in. do Urzędu Statystycznego, Urzędu Pocztowego, służb ratunkowych oraz szeregu innych instytucji, dla których informacja o nadaniu nazwy nowej ulicy ma istotne znaczenie. Ponadto w ewidencji ludności, ewidencji drogowej oraz ewidencji wyborczej naniesiono fakt utworzenia nowych ulic. Przedmiotowe ulice zostaną również oznakowane stosownymi tabliczkami z nazwami ulic w roku bieżącym.

c) uchwała dotycząca Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Zakres związany z opieką nad zwierzętami bezdomnymi został objęty uchwałą nr XIV/123/20 z dnia 15.04.2020 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy miasta Chełmży w 2020 roku. W ramach wykonania uchwały została ona podana do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty oraz została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa. Jednocześnie sam Program, zgodnie z jego założeniami był sukcesywnie i w sposób ciągły realizowany przez cały 2020 rok. Szczegółowy sposób realizacji Programu został opisany w części poświęconej realizacji programów i strategii (Rozdział V podrozdział 7).

d) dopłaty do taryf za dostawę wody i odprowadzanie ścieków

W przedmiotowym zakresie podjęta została jedna uchwała nr XXII/180/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie dopłat do taryf za dostawę wody i odprowadzanie ścieków oraz udzielenia dotacji przedmiotowej dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Chełmży. Wspomniana uchwała dotyczyła dopłat realizowanych już w 2021 r., a więc jej wykonanie w 2020 roku objęło jedynie jej publikację oraz przekazanie do wiadomości Zakładu Wodociągów i Kanalizacji.

e) uchwały dotyczące gospodarki odpadami i utrzymania czystości i porządku

W przedmiotowym zakresie w 2020 roku zostały podjęte 3 uchwały:
- uchwała nr XII/108/20 z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługę w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu gminy miasta Chełmży. Realizując powyższą uchwałę jej treść ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty. Ponadto uchwałę przekazano do Zakładu

Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmży, która świadczy usługi na terenie miasta w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów z nieruchomości niezamieszkanymi. Wspomniany podmiot poinformował świadczeniobiorców w drodze wypowiedzenia umów o nowych stawkach obowiązujących w w/w zakresie. Uchwała została zrealizowana.

- uchwała nr XII/109/20 z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Realizując powyższą uchwałę, jej treść została podana do publicznej wiadomości w drodze ogłoszenia, zamieszczoną ją m.in. na stronach internetowych, tablicach ogłoszeniowych oraz lokalnej prasie. Sposób ustalenia opłaty jest stosowany w składanych przez właścicieli i zarządców nieruchomości zamieszkałych deklaracjach dotyczących wysokości opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów.

- uchwała nr XV/132/20 z dnia 6 maja 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy miasta Chełmży. Wspomniana uchwała dokonała drobną zmianę w zapisach regulaminowych, wynikających z powstałego na etapie procesu legislacyjnego błędu. Korekta dotyczyła normy minimalnej objętości pojemników na odpady w obiektach handlowych i usługowych. Uchwała została podana do publicznej wiadomości oraz stosowana i egzekwowana w związku z obowiązkiem zaopatrzenia w/w placówek w pojemniki.

f) uchwały dotyczące drogownictwa i utrzymania pasa drogowego

Tej problematyce w 2020 roku poświęcone były dwie uchwały:

- pierwszą uchwałą była uchwała nr XXI/168/20 z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz wprowadzenia i ustalenia stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych w strefie płatnego parkowania oraz sposobu pobierania opłat. Wspomnianą uchwałą ustalono nową wysokość opłat za parkowanie oraz rozszerzono strefę o dwa parkingi zlokalizowane przy ul. Sądowej i Łaziennej. Wcześniej na wspomnianych parkingach pobierano opłaty w oparciu o odrębne przepisy. W ramach wykonania uchwały podano ją do publicznej wiadomości oraz zmieniono oznakowanie drogowe strefy płatnego parkowania. Ponadto operator strefy płatnego parkowania wdrożył do stosowania wspomniane zapisy, a w tym m.in. zmienił stawki opłat w parkometrach.

- kolejną uchwałą z zakresu drogownictwa była uchwała nr XIX/157/20 z dnia 24 września 2020 roku w sprawie zwiększenia dróg zaliczonych do dróg gminnych. Wspomniana uchwała

zaliczyła do kategorii dróg gminnych dwa parkingi, zlokalizowane przy ul. Łaziennej i ul. Sądowej. Uchwałę przekazano do organu nadzoru prawnego oraz podano do publicznej wiadomości poprzez publikację jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz na stronach internetowych miasta. Wykonując powyższą uchwałę zawarto umowę z operatorem strefy płatnego parkowania na obsługę wspomnianych parkingów w zakresie poboru opłat w ramach strefy płatnego parkowania.

g) uchwały z zakresu gospodarowania nieruchomościami

W powyższym zakresie zostały podjęte trzy uchwały:

- uchwała nr XIV/125/20 z dnia 15 kwietnia 2020 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowych w trybie bezprzetargowym oraz udzielenia bonifikaty. Przedmiotowa uchwała dotyczyła sprzedaży na rzecz Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej 4 działek gruntu położonych przy ulicach Sienkiewicza i ks. P. Skargi o powierzchni 0,0260 ha. Na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Umowa sprzedaży nieruchomości w formie aktu notarialnego została zawarta w dniu 7 października 2020 roku. Uchwała została zrealizowana.

- uchwały nr XIX/153/20 oraz uchwała nr XIX/154/20, obie z dnia 24 września 2020 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej w trybie bezprzetargowym oraz udzielenia bonifikaty. Powyższe uchwały dotyczyły sprzedaży nieruchomości na rzecz dwóch wspólnot mieszkaniowych przy ul. Sienkiewicza 17-19 i ul. ks. Skargi 8, w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych. Z uwagi na trwającą pandemię do chwili obecnej nie odbyły się zebrania wspólnot mieszkaniowych, na których podjęte zostałyby uchwały o nabyciu wspomnianych nieruchomości, co byłoby podstawą zawarcia umów sprzedaży w formie aktu notarialnego. Wobec powyższego uchwały czekają na zrealizowanie.

3) Realizacja uchwał z zakresu pomocy społecznej i mieszkalnictwa

a) uchwała dotycząca zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych

W ramach powyższej problematyki podjęta była w 2020 roku jedna uchwała nr XVII/143/20 z dnia 16 lipca 2020 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W 2020 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży realizując swoje zadania statutowe współpracował z Brodnickim Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka w Brodnicy, który dysponował dwoma obiektami:

- 1) Schroniskiem dla Osób Bezdomnych Betania w Brodnicy,
- 2) Schronisko dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi im. Bł. Ks. St. W. Frelichowskiego w Chełmży.

W minionym roku w Ośrodku w Brodnicy przebywało 15 osób bezdomnych z terenu miasta Chełmży, natomiast w Ośrodku w Chełmży przebywało łącznie 18 osób z Chełmży, z tym że troje z nich wcześniej przebywało w Ośrodku w Brodnicy, po czym byli przeniesieni do Chełmży.

Tak więc w 2020 roku do w/w ośrodków skierowano łącznie 30 osób.

b) uchwała dotycząca oceny zasobów pomocy społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej była przedmiotem uchwały nr XVI/134/20 z dnia 4 czerwca 2020 roku w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej dla gminy miasta Chełmży za rok 2019 wraz z rekomendacjami. Uchwała zawierała w swej treści w głównej mierze szereg danych obrazujących skalę potrzeb oraz form pomocy udzielanej beneficjentom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży. Podsumowaniem oceny były rekomendacje, które określały kierunki działań koniecznych do realizacji w najbliższym okresie sprawozdawczym. Ogółem sformułowano 6 rekomendacji, których realizację przedstawiono poniżej.

- 1) Konieczność stworzenia zaplecza instytucjonalnego pozwalającego na wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych w trudnościach i ograniczeniach..

Realizując powyższą rekomendację gmina miasto Chełmża we wrześniu 2020 roku oddała do użytku Środowiskowe Centrum Aktywności w dobudowanym budynku przy ul. Hallera 21. W budynku wydzielona została jedna kondygnacja dla potrzeb Centrum, na której mieszczą się liczne pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia różnego rodzaju warsztatów i zajęć. Do Centrum dostać się można tradycyjną klatką schodową, jak i windą osobową. Realizując powyższą rekomendację Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotował szereg projektów do realizacji w roku 2020 i latach kolejnych przewidzianych do finansowania ze środków zewnętrznych, w głównej mierze środków Unii Europejskiej, m.in. projekt „Klub otwartych drzwi” skierowany do starszych, niepełnosprawnych osób. Łącznie wytypowano 12 osób. W minionym roku przeprowadzono w listopadzie dwa spotkania uczestników

projektu, pierwsze z animatorem społecznym, a drugie z trenerem sportowym. Z uwagi na nasilenie pandemii, dalsze zajęcia zawieszono. Kontynuacja zajęć nastąpi w 2021 roku, po zaistnieniu poprawy sytuacji pandemicznej.

2) Zwiększenie środków finansowych na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz na opłacanie pobytu osób w domach opieki społecznej. W 2020 roku 10 opiekunek zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej miało pod swoją opieką 63 podopiecznych (rok wcześniej 69 podopiecznych). Łączne wydatki związane z finansowaniem usług opiekuńczych w 2020 roku wyniosły 460.189,09 zł i były wyższe od wydatków poniesionych rok wcześniej o 46.424 zł. Jednocześnie w domach pomocy społecznej w 2020 roku przebywały 22 osoby. Łączne wydatki związane z pobytem tych osób wyniosły w 2020 roku 648.462 zł i były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 22.167 zł.

3) Budowanie katalogu alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu adresowanego do dzieci w szczególności wywodzących się z rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji projektu grantowego „Klub Młodzieżowy – Równe Szanse” w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru LGD Ziemia Gotyku na lata 2016- 2023 z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego. Wartość projektu wynosi 40.700 zł. W 2020 roku zawarto umowę o realizację i dofinansowanie projektu oraz przeprowadzono rekrutację uczestników projektu. Łącznie wytypowano 30 uczestników projektu. Realizację projektu przewidziano na 2021 rok.

4) Stworzenie warunków do wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Realizując powyższą rekomendację Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji projektu pod nazwą „Klub rodzica – wychowanie bez porażek” z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020. W ramach projektu wsparciem zostanie objętych 8 rodzin (ok. 30 osób) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu stworzona będzie grupa wsparcia celem której będzie poprawa więzi i relacji rodzinnych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych. W minionym roku w listopadzie odbyło się jedno spotkanie animacyjno- aktywizujące. Z uwagi na nasilenie pandemii, dalsze zajęcia zawieszono. Kontynuacja zajęć nastąpi w 2021 roku, po zaistnieniu poprawy sytuacji pandemicznej.

Zajęcia grupy odbywają się w nowo oddanym do użytku budynku Środowiskowego Domu Pomocy przy ul. Hallera 21.

5) Rozwijanie i upowszechnianie form aktywnej integracji społecznej i zawodowej oraz umożliwienie do nich dostępu osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Realizując powyższą rekomendację Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt pod nazwą „PRZYSZŁOŚĆ w moich rękach” z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020 w ramach ZIT. Całkowita wartość projektu wynosi 383.572,50 zł. W 2020 roku zawarto umowę z Zarządem Województwa na realizację i finansowanie wspomnianego projektu. Projekt przewidziany jest do realizacji w latach 2021- 2022;

6) Rozwijanie gminnego zasobu mieszkaniowego. Powyższa rekomendacja nie była realizowana, z uwagi na brak odpowiedniej ścieżki finansowania w 2020 roku.

c) uchwały dotyczące przystąpienia do realizacji projektów grantowych z zakresu pomocy społecznej

Powyższa problematyka była przedmiotem czterech uchwał:

- uchwała nr XIV/120/20 z dnia 15 kwietnia 2020 roku w sprawie przystąpienia gminy miasta Chełmży do realizacji projektu „PRZYSZŁOŚĆ w moich rękach” z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020 w ramach ZIT. Całkowita wartość projektu wynosi 383.572,50 zł. W ubiegłym roku w ramach wykonania uchwały zawarto umowę z Zarządem Województwa na realizację i finansowanie wspomnianego projektu. Projekt przewidziany jest do realizacji w latach 2021- 2022;

- uchwała nr XV/133/20 z dnia 6 maja 2020 roku w sprawie przystąpienia gminy miasta Chełmży do realizacji projektu grantowego „Klub Młodzieżowy – Równe Szanse” w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru LGD Ziemia Gotyku na lata 2016- 2023 z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego. Wartość projektu wynosi 40.700 zł. W 2020 roku zawarto umowę o realizację i dofinansowanie projektu oraz przeprowadzono rekrutację uczestników projektu. Łącznie wytypowano 30 uczestników projektu. Realizację projektu przewidziano na 2021 rok;

- uchwała nr XXII/178/20 z dnia 30 grudnia 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia gminy miasto Chełmża do realizacji grantu „Klub otwartych drzwi” z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020, w ramach projektu grantowego „Lokalne Ośrodki Włączenia Społecznego Ziemi Gotyku”. W ramach realizacji uchwały zawarto stosowną umowę o dofinansowaniu projektu, którego łączna wartość wynosi 51.057 zł. Ponadto przeprowadzono rekrutację uczestników projektu spośród niepełnosprawnych osób starszych. Łącznie wytypowano 12 osób. W minionym roku przeprowadzono w listopadzie dwa spotkania uczestników projektu, pierwsze z animatorem społecznym, a drugie z trenerem sportowym. Z uwagi na nasilenie pandemii, dalsze zajęcia zawieszono. Kontynuacja zajęć nastąpi w 2021 roku, po zaistnieniu poprawy sytuacji pandemicznej. Zajęcia grupy odbywają się w nowo oddanym do użytku budynku Środowiskowego Domu Pomocy przy ul. Hallera 21. Wysokość wydatkowanych środków na realizację projektu w 2020 roku wyniosła 6.887 zł;

- uchwała nr XXII/179/20 z dnia 30 grudnia 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia gminy miasto Chełmża do realizacji grantu „Klub rodzica – wychowanie bez porażek” z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020 w ramach projektu grantowego „Lokalne Ośrodki Włączenia Społecznego Ziemi Gotyku”. Uchwała dotyczy projektu, którego wartość wynosi 52.632 zł. W ramach projektu wsparciem zostanie objętych 8 rodzin (ok. 30 osób) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu stworzona będzie grupa wsparcia celem której będzie poprawa więzi i relacji rodzinnych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych. W minionym roku w listopadzie odbyło się jedno spotkanie animacyjno- aktywizujące. Z uwagi na nasilenie pandemii, dalsze zajęcia zawieszono. Kontynuacja zajęć nastąpi w 2021 roku, po zaistnieniu poprawy sytuacji pandemicznej. Zajęcia grupy odbywają się w nowo oddanym do użytku budynku Środowiskowego Domu Pomocy przy ul. Hallera 21. Wysokość wydatkowanych środków na realizację projektu w 2020 roku wyniosła 7.588 zł;

d) uchwała dotycząca przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasta Chełmży na lata 2020- 2025

W powyższym zakresie została podjęta jedna uchwała nr XXI/171/20 z dnia 7 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2020- 2025. W ramach jej wykonania została ona doręczona do organu nadzoru oraz opublikowana na stronach internetowych miasta. Realizacja samej Strategii, z racji podjęcia uchwały w grudniu 2020 roku, rozpoczęła się od 2021 roku.

4) Realizacja uchwał z zakresu oświaty

a) uchwała dotycząca informacji ze stanu realizacji zadań oświatowych

Przedmiotowa informacja przyjęta została uchwałą nr XXI/170/20 z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia informacji ze stanu realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2019/2020. Ustawa Prawo oświatowe nakłada na organ wykonawczy przedstawienie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:

1) egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego,

2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Uchwała miała charakter informacyjno – sprawozdawczy i jej wykonanie ograniczyło się do przekazania jej organom nadzoru oraz publikacji na stronach internetowych.

b) uchwała dotycząca planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na 2020 r.

W przedmiotowym zakresie podjęta została w minionym roku jedna uchwała nr XIII/39115/20 z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na 2020 r. i maksymalnej kwoty opłat na kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli. W ramach realizacji powyższej uchwały w minionym roku z dofinansowania do studiów podyplomowych skorzystało w 2020 roku 20 nauczycieli, w tym w roku szkolnym 2019/2020 15 nauczycieli, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 5 nauczycieli. Uchwała została wykonana.

c) uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do projektu „W zdrowym ciele, zdrowy duch”

W wyżej wymienionym zakresie została podjęta w 2020 roku jedna uchwała nr XVII/146/20 z dnia 16 lipca 2020 roku w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie i realizację projektu grantowego pn. „ W zdrowym ciele, zdrowy duch” ze środków EFS w ramach LGD Ziemia Gotyku. Realizacja wspomnianego projektu zaplanowana została na okres od 1 grudnia 2020 r. do 31 lipca 2021 roku. Projekt realizowany będzie przez Szkołę Podstawową nr 3. Do tej pory przeprowadzono rekrutację uczestników projektu tj. 35 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz 15 osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach wspomnianego projektu odbędą się zajęcia z dietetykiem, pielęgniarką, z trenerem personalnym, instruktorem sportu oraz z terapeutą rodzinnym. Z uwagi na wystąpienie epidemii COVID-19 wspomniane zajęcia uległy przesunięciu w czasie. Wartość projektu wyniesie 52.438,58 zł, w tym wkład własny 2.650 zł. Uchwała jest więc aktualnie w fazie realizacji.

d) uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do projektu „W zdrowym ciele, zdrowy duch”

W przedmiotowym zakresie została podjęta jedna uchwała nr XVII/147/20 z dnia 16 lipca 2020 roku w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie i realizację projektu grantowego pn. „Stare i nowe zabawy podwórkowe” ze środków EFS w ramach LGD Ziemia Gotyku. Realizacja wspomnianego projektu zaplanowana została na okres od 2 listopada 2020 r. do 30 czerwca 2021 roku, jednak w związku z sytuacją epidemiczną realizacja projektu przesunęła się na okres od 1 lutego do końca października 2021 roku. Projekt będzie realizowany przez Szkołę Podstawową nr 2 W projekcie będzie uczestniczyło 50 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym bądź wywodzących się z otoczenia tych osób. Uchwała nadal jest w fazie przed realizacyjnej.

e) uchwały dotyczące określenia średniej ceny jednostkowej paliwa w zakresie zwrotu rodzicom kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych

W wyżej wymienionym zakresie podjęte zostały dwie uchwały nr XII/110/20 z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostkowej paliwa w gminie miasto Chełmża w zakresie zwrotu rodzicom kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli i ośrodków rewalidacyjno- wychowawczych w roku szkolnym 2019/2020 oraz nr

XVII/145/20 z dnia 16 lipca 2020 r. . w sprawie określenia średniej ceny jednostkowej paliwa w gminie miasto Chełmża w zakresie zwrotu rodzicom kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli i ośrodków rewalidacyjno- wychowawczych w roku szkolnym 2020/2021. W obu przypadkach z możliwości dowozu przez rodzica i refundacji zwrotu kosztów dowozu dziecka skorzystało jedno dziecko. Zwrot odbywał się na zasadzie refundacji poniesionych kosztów w oparciu o stawki wynikające z w/w uchwał. Pierwsza z uchwał została zrealizowana, natomiast druga z nich jest w trakcie realizacji.

f) uchwała dotycząca wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce

W przedmiotowym zakresie podjęta została jedna uchwała nr XXI/169/20 z dnia 7 grudnia 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie gminy miasta Chełmży. Uchwała została podjęta pod koniec 2020 roku, a ustalona na jej podstawie wysokość dotacji zaczęła obowiązywać z początkiem 2021 roku. Z dotacji z budżetu miasta korzystają dwa podmioty: Klub dziecięcy „Aniołek”, do którego uczęszcza 11 dzieci z terenu miasta oraz Żłobek „Hula- hop”, do którego uczęszcza 24 dzieci. Uchwała jest w trakcie realizacji

5) Realizacja uchwał z zakresu wyposażenie w mienie jednostek gminy

a) uchwały dotyczące wyposażenia w mienie Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmży

W przedmiotowym zakresie na przestrzeni 2020 roku podjęto 4 uchwały o numerach XIV/118/20 z dnia 15.04.2020 r, XIV/119/20 z dnia 15.04.2020 r., XIX/159/20 z dnia 24.09.2020 r. oraz XX/161/20 z dnia 06.11.2020 r. W ramach wspomnianych uchwał przekazano na majątek Zakładu mienie w postaci środków trwałych o łącznej wartości 1.080.498,48 zł. W skład jego weszły nowo wybudowane sieci wodociągowe w ulicach Pułaskiego, Sosnowej, Dworcowej, Jagodowej i Działkowej. Ponadto w skład przekazywanego majątku wszedł również zmodernizowany odcinek sieci deszczowej w ul. Bydgoskiej, wyremontowany kolektor wodociągowy w Parku Miejskim, tłocznia ścieków wraz z siecią kanalizacyjną przy Stadionie Miejskim oraz samochód specjalistyczny do ciśnieniowego czyszczenia sieci kanalizacyjnej marki MAN, używany samochód osobowy

marki Renault Kangoo oraz garaż blaszany. Wszystkie elementy mienia zostały przekazane dokumentami księgowymi, przyjęte na stan ZWiK oraz przekazane do eksploatacji.

b) uchwały dotyczące wyposażenia w mienie Ośrodek Sportu i Turystyki w Chełmży

W przedmiotowym zakresie podjęte zostały dwie uchwały. Pierwsza o numerze XIV/117/20 z dnia 15.04.2020 r. zmniejszała mienie Ośrodka Sportu i Turystyki o składniki, które pierwotnie przekazano na wyposażenie Ośrodka, związane z instalacją odprowadzania ścieków z nowo powstałego budynku socjalnego na Stadionie Miejskim, a które później przekazano na wyposażenie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Chełmży. Na podstawie drugiej uchwały nr XIX/155/20 z dnia 24.09.2020 r. na wyposażenie Ośrodka Sportu i Turystyki w Chełmży przekazano mienie o wartości 9.437,18 zł obejmujące elementy małej infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej nad Jeziorem Chełmżyńskim w Parku Miejskim oraz przy ul. Plażowej, obejmujące pięć zestawów stołów z dwiema ławkami. Mienie zostało przekazane dokumentami księgowymi i przyjęte zostało na stan OSiT-u.

6) Realizacja uchwał z zakresu turystyki i rekreacji

a) uchwała dotycząca sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk

W powyższym zakresie została podjęta jedna uchwała nr XIV/126/20 z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk w mieście Chełmży w 2020 roku. Wykonując powyższą uchwałę Ośrodek Sportu i Turystyki urządził w okresie od 27 czerwca do 30 sierpnia 2020 roku oznakowane i strzeżone kąpielisko przy ul. Łaziennej pod nazwą „Plaża Miejska”. W prowadzonej ewidencji kąpielisk ujęto wspomniane kąpielisko. We wspomnianym okresie Powiatowy Inspektor Sanitarny w Toruniu regularnie dokonywał kontroli stanu jakości wody na kąpielisku. Fakt zorganizowania kąpieliska był upowszechniony na stronach internetowych miasta.

b) uchwała w sprawie wystąpienia z Lokalnej Organizacji Turystycznej

W powyższym zakresie została podjęta jedna uchwała nr XIV/121/20 z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie wystąpienia Gminy Miasta Chełmży z członkostwa w Lokalnej Organizacji Turystycznej w Toruniu. Wykonując powyższą uchwałę przekazano ją do Lokalnej Organizacji Turystycznej w Toruniu, w celu wykreślenia gminy z listy członków Organizacji, co też nastąpiło. Uchwała została wykonana.

7) Realizacja uchwał z zakresu profilaktyki i zapobiegania uzależnieniom oraz ochrony zdrowia

W przedmiotowym zakresie w ciągu 2020 roku podjęte zostały trzy uchwały:

a) uchwały z zakresu profilaktyki i zapobiegania uzależnieniom

W przedmiotowym zakresie podjęte zostały dwie uchwały. Pierwsza z nich to uchwała nr XIV/124/20 z dnia 15 kwietnia 2020 roku zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok. Uchwała ta wprowadzała zmiany do obowiązującego Programu polegające na rozszerzeniu kręgu podmiotów realizujących Program oraz zmianie preliminarza wydatków Programu. W ramach wykonania uchwały podano ją do publicznej wiadomości oraz zawarto stosowne umowy z podmiotami w zakresie uczestnictwa w szeroko rozumianej profilaktyce alkoholowej, wydatkując na ten cel odpowiednie środki. Uchwała została zrealizowana. Druga z uchwał to uchwała nr XXI/172/20 z dnia 7 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021. Wykonanie wspomnianej uchwały ograniczyło się w 2020 roku do przesłania jej do organów nadzoru oraz do jej publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty. Bezpośrednia realizacja Programu nastąpi w 2021 roku.

b) uchwała z zakresu ochrony zdrowia

W powyższym zakresie w 2020 roku podjęta była jedna uchwała nr XVI/135/20 z dnia 4 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia Gminy Miasta Chełmży do realizacji projektu partnerskiego pn. „Kujawsko- Pomorska Teleopieka”. Projekt przewiduje współpracę Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chełmży w zakresie wsparcia osób starszych, niesamodzielnych w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez wyposażenie ich w opaski monitorujące stan zdrowia. Projekt przewiduje jego realizację w latach 2020- 2023. W minionym roku jego realizacja objęła jedynie zawarcie umowy pomiędzy ROPS w Toruniu, a MOPS w Chełmży w zakresie współpracy przy realizacji projektu. Z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii realizacja projektu rozpocznie się w połowie 2021 roku.

8) Realizacja uchwał z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi

We wspomnianym w tytule zakresie podjęta była w 2020 roku jedna uchwała. Była to uchwała nr XIX/158/20 z dnia 24.09.2020 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy

gminy miasta Chełmży z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku na 2021 rok. Podjęcie uchwały poprzedzone było przeprowadzeniem konsultacji społecznych dotyczących Programu. Konsultacje przeprowadzono w dniu 25 sierpnia 2020 roku w Urzędzie Miasta Chełmży. W konsultacjach wzięli udział przedstawiciele 10 organizacji pozarządowych z terenu miasta. Uchwała po podjęciu została upowszechniona w sposób zwyczajowo przyjęty, natomiast sam Program został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce dotyczącej organizacji pozarządowych. W ramach wykonania powyższej uchwały w dniu 22 grudnia 2020 roku ogłoszono na stronie internetowej miasta otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu gminy w 2021 roku przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego. Wykaz zadań planowanych do powierzenia w drodze konkursu był spójny z zadaniami określonymi w Programie i obejmowała zadania z 8 dziedzin. Zgłoszenia ofert można było dokonywać do 15 stycznia 2021 roku na zadania realizowane przez cały 2021 rok oraz do 24 maja na zadania realizowane jedynie w II półroczu 2021 roku. Jeszcze w minionym roku, konkretnie w dniu 28 grudnia 2020 roku, została powołana przez Burmistrza Miasta komisja konkursowa w celu rozstrzygnięcia konkursu i wyboru ofert. Burmistrz Miasta zatwierdził wyniki konkursu ofert w dniu 25 stycznia br. Tak więc realizację uchwały, w zakresie przewidzianym na 2020 rok, można uznać za wykonaną.

9) Realizacja uchwał z zakresu ochrony zabytków

W przedmiotowym zakresie została podjęta w 2020 roku dwie uchwały. Pierwsza z nich to uchwała nr XVII/144/20 z dnia 16 lipca 2020 roku w sprawie przyznania dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Mikołaja Biskupa w Chełmży na „Remont konserwatorski elewacji wieży kościoła filialnego pw. Św. Mikołaja w Chełmży – II etap”. Wykonując powyższą uchwałę w dniu 21 lipca 2020 roku zawarto z Parafią Rzymskokatolicką w Chełmży umowę dotacji na kwotę 60.000 zł z przeznaczeniem opisanym powyżej. Parafia w dniu 16 grudnia 2020 r. rozliczając dotację przedłożyła zestawienie obejmujące sprawozdanie z wykorzystania dotacji, fakturę dotyczącą remontu dachu konkatedry na kwotę kilkukrotnie przewyższającą kwotę dotacji (285.674,67 zł), protokół odbioru robót oraz kosztorys powykonawczy. W ramach przedmiotowego zadania zrealizowano następujący zakres prac: wykonano wstępną dezynfekcję elewacji, oczyszczono powierzchnię elewacji,

usunięto wtórnie użyte materiały, wykonano wzmocnienie strukturalne osłabionej cegły i tynków, uzupełniono ubytki w murze ceglanym, licówkami cegieł i kitami mineralnymi, wykonano stabilizację spękań muru wieży systemem Helfix, uzupełniono ubytki tynków i spoin, wykonano scalenie kolorystyczne powierzchni elewacji, wykonano hydrofobizację wybranych partii muru. Uchwała została wykonana.

Drugą z uchwał była uchwała nr XIII/114/20 z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami Miasta Chełmża na lata 2020- 2023. Wykonując powyższą uchwałę przekazano ją do organów nadzoru prawnego oraz opublikowano w sposób zwyczajowo przyjęty. Szczegółowy sposób realizacji Programu został opisany w rozdziale V.8.

10) Realizacja uchwał z zakresu organizacji samorządu

W ramach tej problematyki podjęto 2 uchwały Rady Miejskiej dotyczące ustalenia planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej. Były to uchwała nr XIII/116/20 z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej Chełmży na rok 2020 oraz uchwała nr XXII/181/20 z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej Chełmży na rok 2021.. Plany pracy komisji, po ich zatwierdzeniu, były na bieżąco i planowo realizowane przez poszczególne komisje stałe Rady. Realizacja planów pracy poszczególnych komisji zawarta została w sprawozdaniach z prac komisji.

VII. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

1. Budżet Obywatelski – Wprowadzenie

Realizacja budżetu obywatelskiego w naszym mieście odbywa się w oparciu o uchwałę Nr VI/48/15 w dniu 16 lipca 2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad i trybu realizowania Budżetu Obywatelskiego gminy miasta Chełmży przyjmowanego w drodze konsultacji społecznych. Dzięki tej inicjatywie stworzono mieszkańcom możliwość bezpośredniego uczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących ich najbliższego otoczenia, a także możliwość decydowania o tym, na jaki cel zostaną wydatkowane, wydzielone pieniądze z budżetu na realizację zadań własnych gminy.

Współdecydowanie i zaangażowanie obywateli stanowi poziom partycypacji, wspomagający m. in. integrację społeczności lokalnej, wspierający tworzenie się wspólnot samorządowych, a także umożliwiający w sposób bardziej świadomy gospodarowanie pieniędzmi.

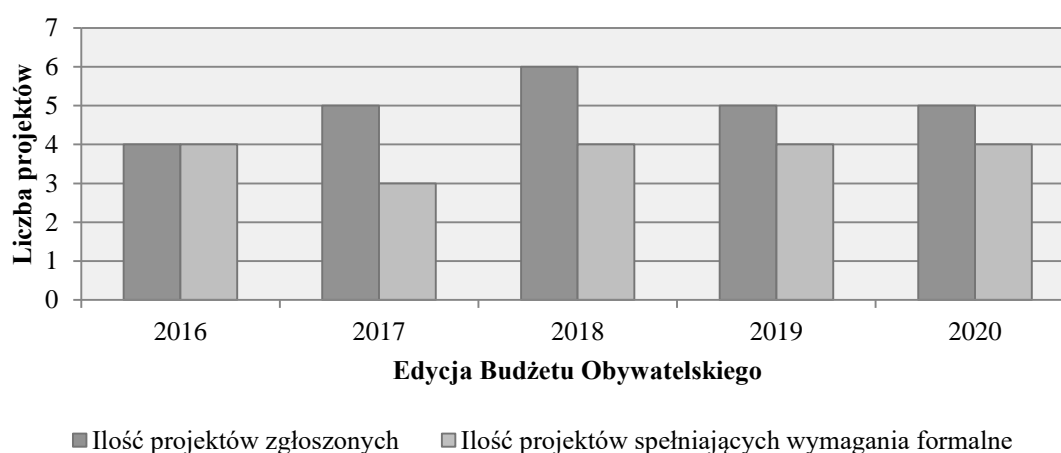
Z całą pewnością idea Budżetu Obywatelskiego przyczynia się do budowania wśród mieszkańców poczucia współodpowiedzialności za realizowane projekty i zadania inwestycyjne, a także zachęca ludzi do aktywności i działania na rzecz społeczności lokalnej. Obecnie podstawę funkcjonowania Budżetu Obywatelskiego Gminy Miasta Chełmży w dalszym ciągu, już od kilku lat, stanowi Regulamin Budżetu Obywatelskiego, będący załącznikiem do Uchwały Nr XXIII/175/17 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 17.08.2017 r.

Niestety wydarzenia w ubiegłym roku związane z wystąpieniem pandemii, która w znaczący sposób wpłynęła na kondycję ekonomiczną państw, podmiotów gospodarczych i samych mieszkańców, wpłynęły również na kwestie związane z realizacją budżetu obywatelskiego. Przewidywany spadek dochodów budżetu miasta w kolejnym, 2021 roku, oraz konieczność wydatkowania środków na już realizowane zadania legła u podstaw podjęcia uchwały nr XIX/160/20 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 24 września 2021 roku zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia zasad i trybu realizowania budżetu obywatelskiego gminy miasta Chełmży. Na mocy wspomnianej uchwały odstąpiono od wyodrębnienia w budżecie miasta na 2021 rok środków na realizację budżetu obywatelskiego w 2021 roku. Tym samym w drugiej połowie 2020 roku nie przystąpiono do konsultacji społecznych dotyczących zgłaszania, a następnie wyboru projektów przewidzianych do realizacji w 2021 roku.

2. Budżet Obywatelski – w liczbach

Od momentu podjęcia inicjatywy związanej z wdrożeniem idei budżetu obywatelskiego, odbyło się już 5 jego edycji. W pierwszej edycji Budżetu Obywatelskiego na rok 2016 zgłoszono 4 propozycje zadań do realizacji. Zgodnie z Regulaminem Budżetu Obywatelskiego Gminy Miasta Chełmży, będącym załącznikiem do wówczas obowiązującej uchwały, wszystkie propozycje spełniały wymogi formalne. W kolejnych edycjach Budżetu Obywatelskiego systematycznie, za wyjątkiem dwóch ostatnich edycji, wzrastała ilość zgłaszanych projektów. W edycjach roku 2019 i 2020 zgłoszono i dopuszczono do głosowania po cztery projekty. Z uwagi na fakt, iż nie wszystkie projekty w poszczególnych latach spełniały wymogi formalne, do dalszego etapu, – tj. głosowania w ramach poszczególnych edycji Budżetu Obywatelskiego, dopuszczano jedynie te, które je spełniały. Poniżej zaprezentowano dane ilustrujące liczbę zgłaszanych projektów oraz liczbę dopuszczonych do głosowania, z uwagi na spełnienie wymagań formalnych

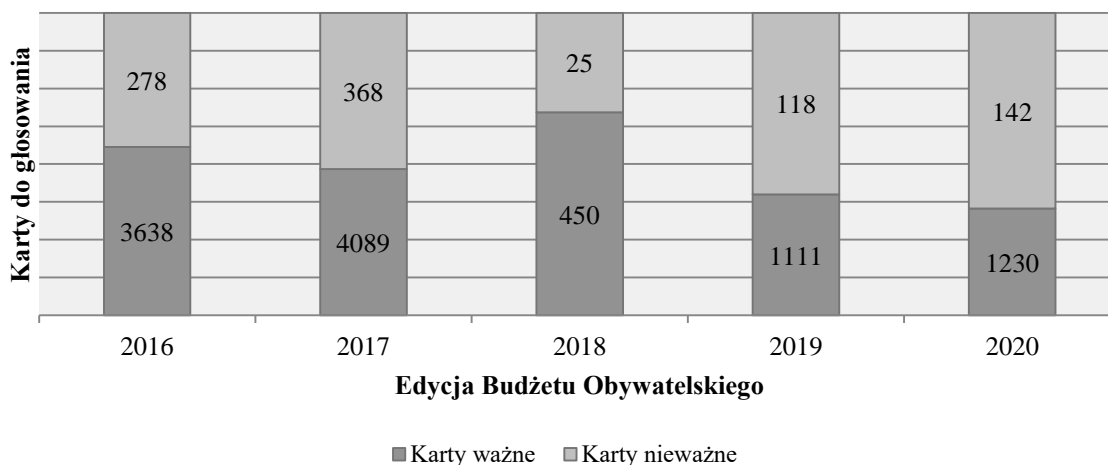
Zestawienie ilości projektów zgłoszonych i projektów spełniających wymagania formalne w poszczególnych edycjach Budżetu Obywatelskiego

Mieszkańcy miasta Chełmży angażowali się i licznie oddawali głosy w poszczególnych edycjach Budżetu Obywatelskiego. Największym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszyły się pierwsze dwie edycje Budżetu Obywatelskiego, w których złożono odpowiednio 3 916 i 4 452 kart do głosowania. Najmniej, bo zaledwie 475 kart do głosowania złożono na wnioski złożone do Budżetu Obywatelskiego w edycji z roku 2018. Niemniej jednak rok później zaangażowanie i zainteresowanie wśród mieszkańców znacznie wzrosło [o

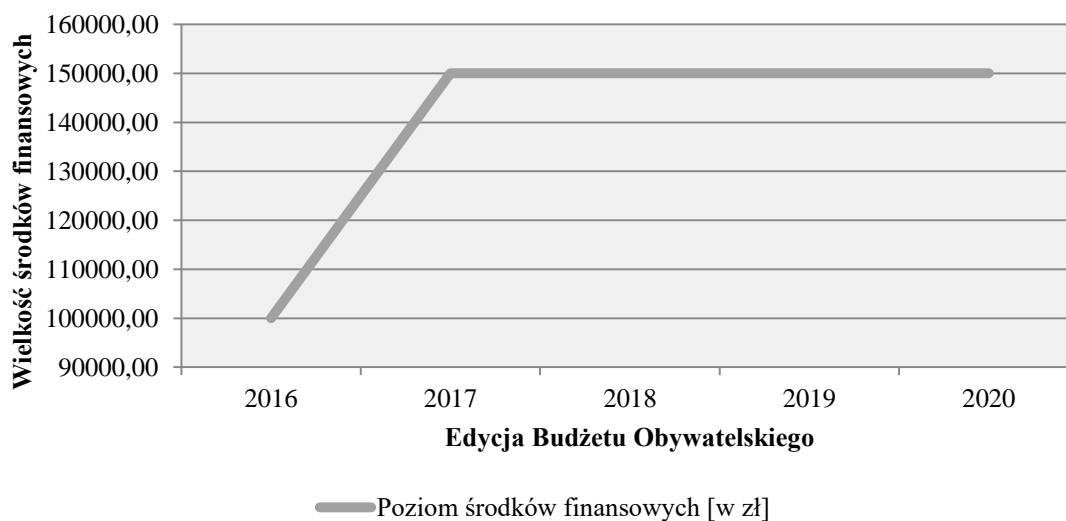
ponad 58% w stosunku do roku poprzedniego], gdyż 1 229 mieszkańców oddało wówczas swój głos w głosowaniu powszechnym. W roku 2020 można zauważyć wzrost zainteresowania Budżetem Obywatelskim i zwiększoną aktywność mieszkanki i mieszkańców Chełmży, którzy złożyli łącznie 1372 karty do głosowania.

Ilość złożonych kart do głosowania, z podziałem na karty ważne i nieważne w poszczególnych edycjach Budżetu Obywatelskiego

Jak już wcześniej wspomniano, pieniądze przeznaczone na Budżet Obywatelski stanowią wydzieloną część Budżetu Gminy Miasta Chełmży. Początkowo w ramach edycji z 2016 roku, przewidziana kwota środków przeznaczonych na wydatkowanie wynosiła 100 000,00 zł. Dokładnie o 50 tysięcy więcej zwiększono poziom środków przeznaczonych na realizację kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego [z roku 2017]. Od tamtego czasu, aż do chwili obecnej do dyspozycji Budżetu Obywatelskiego pozostaje 150 000,00 zł na realizację przedsięwzięć w ramach zgłoszonych projektów.

Pula środków finansowych przeznaczonych na Budżet Obywatelski w poszczególnych latach

3. Budżet Obywatelski – Edycja 2020

Pierwsze propozycje do Budżetu Obywatelskiego na rok 2020 mieszkańcy miasta Chełmży mogli zgłaszać w dniach od 9 do 23 września 2019 roku.

Głosowanie nad propozycjami zadań do Budżetu Obywatelskiego odbyło się w dniach od 17 do 31 października. W naborze zadań do Budżetu Obywatelskiego na rok 2020 złożono łącznie 5 projektów, z czego do głosowania dopuszczono 4 projekty.

W urnach do głosowania, zlokalizowanych w wyznaczonych punktach do głosowania znajdowało się łącznie 1 372 kart do głosowania. Wśród nich znajdowało się 1 230 kart ważnych i 142 kart nieważnych. Łącznie oddano 2 248 głosy, z czego 2 029 stanowiły głosy ważne, zaś pozostała część, tj. 219 – głosy nieważne.

Zgodnie z §13 i 14 Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Gminy Miasta Chełmży, będącego Załącznikiem do Uchwały Nr XXIII/175/17 Rady Miejskiej Chełmży z dnia 17 sierpnia 2017 r., dokonano weryfikacji oddanych kart do głosowania. Mając na uwadze powyższe, po przeanalizowaniu kart, wyniki głosowania przedstawiały się następująco:

Nazwa zadania	Szacunkowy koszt realizacji [w zł]	Liczba oddanych ważnych głosów	Miejsce wg liczby oddanych głosów
Modernizacja boiska sportowego do gry w kajak polo(ul. Bulwar 1000-lecia	50 000,00	992	1
Renowacja nawierzchni boiska wielofunkcyjnego –kort tenisowy (Boisko wielofunkcyjne na Orliku przy ul. 3 Maja 16A)	50 000,00	542	2
Wykonanie nowego chodnika ul. Polna po stronie parzystej –od skrzyżowania z ul. Sienkiewicza do skrzyżowania z ul. gen. J. Hallera	49 987,20	459	3
Inteligentne ławki (skwer na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza i Sikorskiego, Bulwar 1000-lecia)	50 000,00	36	4

Do realizacji zostaną przeznaczone zadania, które otrzymały największą liczbę punktów, aż do wyczerpania puli środków finansowych przeznaczonych na budżet obywatelski na rok 2019, tj. kwoty 150 000,00 zł [rozdysponowanej po 50 000,00 zł na każde z zadań]. Dla określenia wartości zadań zastosuje się wycenę ostateczną zadań dokonaną przez Burmistrza Miasta.

Uchwałą Rady Miejskiej Chełmży Nr XIV/127/20 z dnia 15 kwietnia 2020 roku w miejsce planowanego przedsięwzięcia pn. „Budżet Obywatelskie” wprowadzono następujące zadania:

- **Modernizacja boiska sportowego do gry w kajak polo (ul. Bulwar 1000-lecia) – Budżet Obywatelski** – całkowitą wartość zadania zaplanowano na kwotę 50.000,00 zł brutto.
- **Renowacja nawierzchni boiska wielofunkcyjnego – kort tenisowy (Boisko wielofunkcyjne na „Orliku” przy ul. 3-go Maja 16A) – Budżet Obywatelski** – całkowitą wartość zadania zaplanowano na kwotę 50.000,00 zł brutto.
- **Wykonanie nowego chodnika ul. Polna po stronie parzystej – od skrzyżowania z ul. Sienkiewicza do skrzyżowania z ul. gen. Hallera – Budżet Obywatelski** – całkowitą wartość zadania zaplanowano na kwotę 50.000,00 zł brutto

W związku z zabezpieczeniem niezbędnych środków finansowych, przystąpiono do rzeczowej realizacji zadań inwestycyjnych:

1) „**Modernizacja boiska sportowego do gry w kajak polo (ul. Bulwar 1000-lecia) - Budżet obywatelski**”:

- a) Planowana realizacja zadania obejmowała modernizację istniejącego boiska do gry w kajak polo, które jest zamontowane na tafli jeziora przy ul. Bulwar 1000-lecia. Modernizacja polegała na doposażeniu boiska w pomosty pływające.
- b) Na mocy Uchwały Nr XXIII/330/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Małej Infrastruktury Sportowej”, przyznano dofinansowanie dla zadania pn.: „Budowa boiska sportowego do gry w kajak polo przy Bulwarze 1000-lecia” w wysokości 43 000,00 zł (*w związku z koniecznością dostosowania nazwy realizowanego projektu do celów i przeznaczenia wsparcia udzielanego w ramach ww. programu, dotychczasowy tytuł projektu i nazwa zadania w Budżecie Miasta Chełmży*).
- c) Mając na względzie powyższe, zwiększono kwotę zaplanowaną na realizację przedmiotowej inwestycji do wysokości 109 562,00 zł. Niniejsza kwota zapewniła pokrycie wkładu własnego na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia oraz sfinansowanie części wydatków, przewidzianych do zrefundowania w ramach ww. dofinansowania.
- d) Zadanie zostało zrealizowane na podstawie umowy nr 49/D/2020 z dn. 7 sierpnia 2020 r. przez firmę Elplast + Sp. z o. o., ul. Niepodległości 8, 44-336 Jastrzębie Zdrój za kwotę 97 109,73 zł brutto.
- e) Budowa na Jeziorze Chełmżyńskim boiska do kajak polo, na działce nr 1, obręb nr 10, Gmina Miasto Chełmża obejmowała swoim zakresem dostawę około 198 m² pomostu pływającego składającego się z modułów wykonanych z polietylenu o szerokości około 1,55 m wraz z osprzętem do łączenia modułów i uchwytów do zakotwiczenia pomostu za pomocą żerdzi. Wysokość pomostu (*modułu*) wynosi około 0,25m, z tego wolna burta (*część nadwodna*) wynosi około 0,20m. Pływaki są profilami zamkniętymi tworzącymi niskoburtowe moduły łatwe w montażu o obciążeniu z zachowaniem pływalności nie mniejszym niż 170 kg/m². Zewnętrzna

– górna powierzchnia pływaków posiada powierzchnię antypoślizgową. Poszczególne moduły umożliwiają łączenie ich w dowolny kształt. Ponadto moduły i łączniki modułów są wyposażone w otwory technologiczne umożliwiające łączenie i montaż innych, dodatkowych akcesoriów.

- f) Poszczególne elementy składowe obiektu – pomost wyznaczającego obszar boiska do gry w kajak polo, stanowiące przedmiot dostawy przekazano do Klubu Sportowo Turystycznego „KST Włókniarz” w Chełmży, ul. Bulwar 1000-lecia, 87-140 Chełmża. Są one demontowane w okresie zimowym, aby uniknąć ewentualnej dewastacji w okresie, kiedy jezioro pokryte jest lodem i są przechowywane na terenie przyległym do przystani wodnej KST Włókniarz.
- g) Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, całkowita wartość zrealizowanego przedsięwzięcia to 99 043,77 zł (*przy planie wydatków w wysokości 109 562,00 zł*).

2) **„Renowacja nawierzchni boiska wielofunkcyjnego – kort tenisowy (Boisko wielofunkcyjne na „Orliku” przy ul. 3-go Maja 16A) – Budżet Obywatelski”:**

- a) Głównym założeniem zadania jest renowacja kortu tenisowego znajdującego się na boisku Orlik przy ul. 3- go Maja 16A. Renowacja obejmie wymianę obecnie – zużytej nawierzchni oraz nałożenie nowej nawierzchni z pomalowaniem linii. Planowany materiał nowego boiska tenisowego to polipropylen. Wymiary nawierzchni: 28 x 14 m, zaś powierzchnia kortu to ok. 392 m².
- b) W związku z planowaną realizacją zadania i przeprowadzonym naborem ofert cenowych niezbędne było zwiększenie zabezpieczenia środków w budżecie na rok 2020 na realizację inwestycji do kwoty 60 000,00 zł.
- c) Zadanie zostało wykonane i odebrane zgodnie z postanowieniami umowy nr 8/R/2020 zawartą z Wykonawcą - firmą ALPINKA Joanna Figlak, ul. Józefa Laskowskiego 4/3, 40-749 Katowice za kwotę 59 901,00 zł.
- d) Zakres rzeczowy zadania obejmował w szczególności naprawę nawierzchni obiektu w technologii ELTAN N, w tym m. in.:
- wyczyszczenie boiska z roślin w obwodzie,
 - wykonanie wyciąć nawierzchni SBR obwodowo w miejscach odspojień oraz w okolicach tulei do koszykówki (łącznie powierzchnia do 30m²),
 - wykonanie nakładki z nawierzchni SBR o gr od 6 mm do 13 mm,

- wykonanie natrysku strukturalnego w kolorze ceglastym,
 - wymalowanie linii funkcyjnych boisk.
- h)** Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, całkowita wartość zrealizowanego przedsięwzięcia to 59 901,00 zł (*przy planie wydatków w wysokości 60 000,00 zł*).
- 3) Wykonanie nowego chodnika ul. Polna po stronie parzystej – od skrzyżowania z ul. Sienkiewicza do skrzyżowania z ul. gen. Hallera – Budżet Obywatelski**
- a)** Planowana realizacja obejmuje wyprofilowanie terenu pod chodnik z ustawieniem krawężników o długości około 165 mb, położenie na podsypce cementowo-piaskowej nawierzchni chodnika z kostki pol- brukowej ograniczonej z jednej strony krawężnikiem a z drugiej obrzeżem o długości około 165 mb.
- b)** Realizacja inwestycji została powiązana z zadaniem pn.: „Przebudowa drogi gminnej nr 1012241 C, ulica Polna w miejscowości Chełmża, odcinek 1: kilometrąz liczony od ul. Chełmińskie Przedmieście w km od 0+000,00 do 0+310,00 i odcinek 2: kilometrąz liczony od ul. Dworcowej w km od 0+000,00 do 0+663,00”.
- c)** Firma - Zakład usługowy - Handlowy PROJEKT Wojciech Zawadziński, ul. Piłsudskiego 91, 86-300 Grudziądz, na podstawie umowy nr 147/U/2020 z dn. 15.07.2020 r., w ramach zadania, o którym mowa w pkt powyżej (tj. *pkt b*), sporządziła projekt budowlano wykonawczy dotyczący przebudowy drogi gminnej nr 101241C - ulicy Polnej w Chełmży, który obejmuje swoim zakresem m. in. wyprofilowanie terenu pod chodnik z ustawieniem krawężników, wykonanie podbudowy pod nowo powstającym chodnikiem, położenie na podsypce kostki pol-brukowej ograniczonej z jednej strony krawężnikiem, a z drugiej strony obrzeżem.
- Obecnie dokonano zgłoszenia robót niewymagających pozwolenia na budowę do Starosty Toruńskiego i złożono wnioski o dofinansowanie zadania w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w ramach naboru nr 1/2020/FDS.
- d)** Rzeczowa realizacji zadania w roku 2021, po otrzymaniu dofinansowania na przebudowę ul. Polnej.

- e) Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, całkowita wartość zrealizowanego przedsięwzięcia to 0,00 zł (*przy planie wydatków w wysokości 50 000,00 zł*).

4. Budżet Obywatelski – Podsumowanie

Kluczową rolę z perspektywy funkcjonowania Budżetu Obywatelskiego z całą pewnością odgrywa włączanie się mieszkańców miasta na wszystkich etapach procesu, tj. od momentu przygotowania, aż po monitoring jego realizacji i zrealizowanych efektów poszczególnych projektów.

Budżet Obywatelski rozwija się dynamicznie, w związku z powyższym można przypuszczać, iż zainteresowanie nim nie osłabnie w kolejnych latach funkcjonowania. Kluczową rolę będą odgrywać mieszkańcy, za pośrednictwem dyskusji i spotkań poświęconych wyzwaniom i problemom, przed jakimi stają ich społeczności. Należy jednak pamiętać, iż Budżet Obywatelski winien być dostosowany do celów, potrzeb, możliwości i specyfikacji każdego miasta.

Z całą pewnością, w kolejnych edycjach Budżetu Obywatelskiego ogromne znaczenie będzie odgrywało systematyczne zwiększanie frekwencji i zaangażowania mieszkańców poprzez działania promocyjno- informacyjne, mające na celu pogłębianie świadomości idei partycypacji mieszkańców miasta Chełmży. Przewiduje się rozpropagowanie idei Budżetu Obywatelskiego m. in. poprzez utworzenie wspólnoty samorządowej mieszkańców Chełmży, a także wzmocnienie działań skierowanych do lokalnej społeczności poprzez utrwalenie tożsamości i świadomości lokalnej, wzrost integracji społecznej.

VIII . INFORMACJA NA TEMAT DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W 2020 ROKU

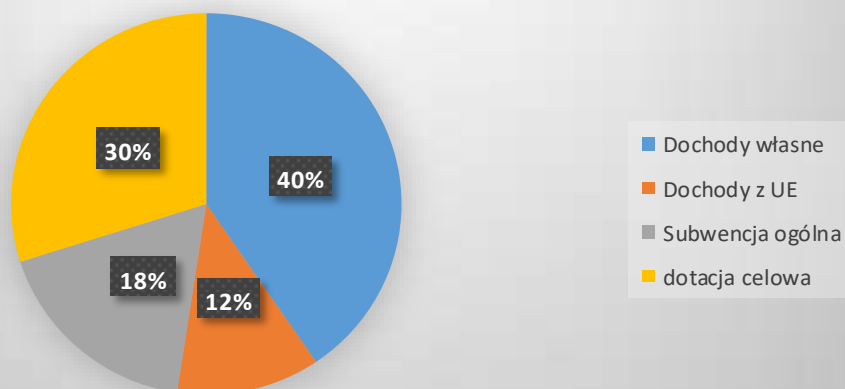
1. FINANSE

Podstawowym wyznacznikiem kierunków działania miasta w zakresie działalności finansowej miasta jest corocznie uchwalany przez Radę Miejską budżet miasta. Dokument ten na 2020 rok został przyjęty uchwałą nr XI/98/19 z dnia 19 grudnia 2019 roku. Realizacja uchwały budżetowej prowadzona była w oparciu o analizę potrzeb bieżących i planów inwestycyjnych, uwzględniając przy tym możliwości pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, w tym w szczególności z Unii Europejskiej. Wykonanie założeń budżetu miasta przebiegało w trybie wynikającym z przepisów ustawy o finansach publicznych i polegało na:

- realizacji postanowień zawartych w uchwale budżetowej;
- dostosowywaniu budżetu do aktualnych potrzeb w zakresie realizacji zadań bieżących i inwestycyjnych;
- korekcie środków przyznanych i otrzymanych z budżetu państwa i innych źródeł na realizację zadań zleconych i własnych, a także dostosowanie wydatków do wielkości tych środków;
- bieżącej kontroli i analizie wykonywania budżetu.

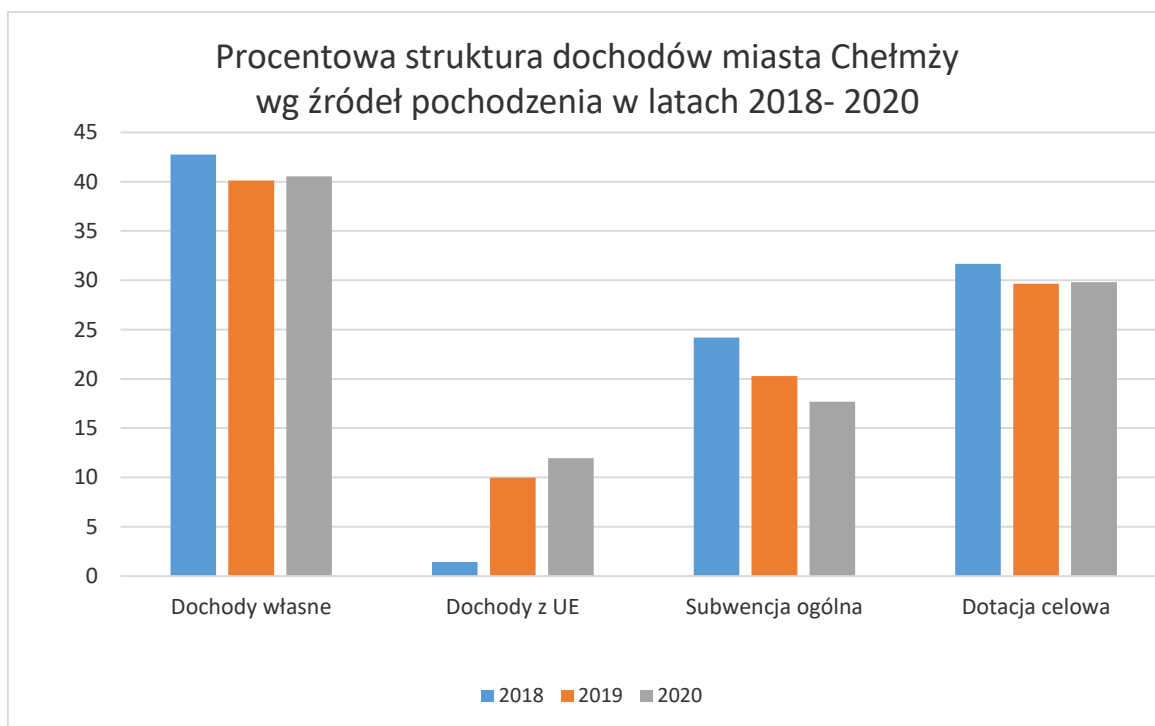
Realizując budżet w 2020 roku, w celu zapewnienia prawidłowej relacji między dochodami a wydatkami, dokonywano systematycznych ocen realizacji budżetu. W uzasadnionych przypadkach dokonywano zmian w budżecie, poprzez podjęcie łącznie 9 uchwał Rady Miejskiej oraz wydanie 21 zarządzeń Burmistrza Miasta, uwzględniając informacje o dodatkowych dochodach budżetowych oraz korygując zmiany w zakresie wydatków budżetowych, zapobiegając w ten sposób przekroczenia planów wydatków. Prowadzono także stały nadzór i kontrolę nad celowością, efektywnością i gospodarnością wydatkowania środków budżetowych oraz środków inwestycyjnych. W ostatecznym kształcie na zaplanowane dochody w wysokości 87.928.178,58 zł, wykonano je na kwotę 83.774.172,24 zł, co stanowiło 95,28 % planu dochodów. Szczegółową strukturę źródeł dochodów przedstawia poniższy rysunek.

Struktura dochodów budżetu miasta Chełmży w 2020 roku

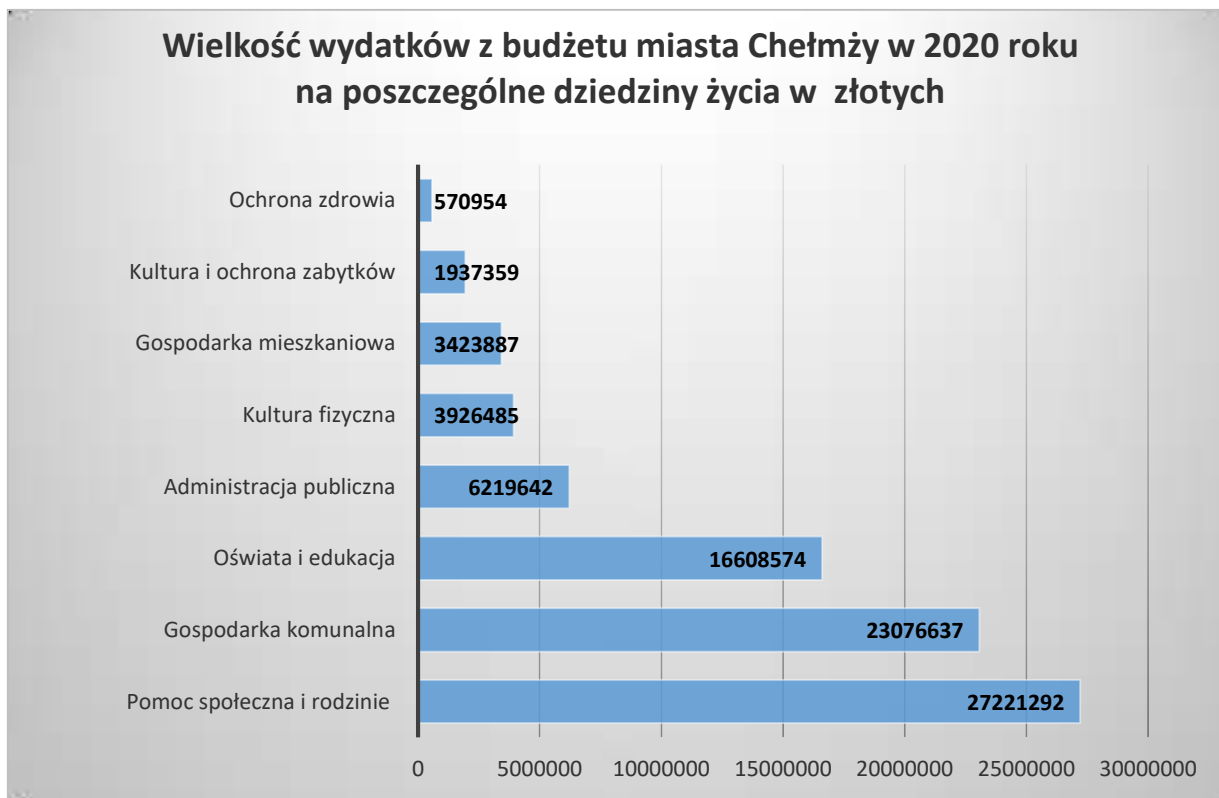
G
odny

m podkreślenia przy analizie budżetu jest fakt systematycznego zwiększania udziału w dochodach miasta środków pochodzących z funduszy pomocowych Unii Europejskiej z Perspektywy Finansowej 2014- 2020. Po fazie przygotowawczej związanej z przygotowaniem dokumentacji technicznych i wniosków aplikacyjnych we wcześniejszych latach, rok 2020 był drugim z kolei rokiem pozyskania i wydatkowania znacznych środków z tego źródła, co znajdzie również kontynuację w kolejnych latach. W minionym roku dochody uzyskane ze środków Unii Europejskiej wyniosły 10.007.493,57 zł i wzrosły w stosunku do poprzedniego roku o 2.501.309,70 zł tj. o 33%. Dynamikę pozyskiwania tego rodzaju dochodów obrazuje poniższy rysunek.

Wydatki publiczne ponoszone były na cele na cele i w wysokościach zaplanowanych w uchwale budżetowej. Realizacja wydatków uzależniona była od pozyskanych dochodów. Miasta Chełmży za rok 2020 nie budzi zastrzeżeń co do jego wykonania pod względem rzeczowym. Zadania inwestycyjne zaplanowane w budżecie w 2020 roku albo zostały wykonane, albo ich realizacja została rozpoczęta w omawianym okresie i będzie kontynuowana w kolejnych latach. Na ostateczny plan wydatków w kwocie 95.952.967,76 zł, faktyczne wykonanie wydatków wyniosło 84.405.836,07 zł, co stanowi 87,97 % planu. Dzięki pozyskaniu znacznych środków zewnętrznych i realizacji z tym związanych szeregu inwestycji, o których była mowa m.in. w Rozdziale III.2., zmieniła się struktura rodzajowa wydatków budżetowych. W strukturze wydatków wydatki bieżące stanowiły 75,25% ogółu wydatków i ich poziom nieznacznie wzrósł w stosunku do 2019 roku, kiedy osiągnął poziom 74,55%.. Tym samym wydatki majątkowe (w głównej mierze o charakterze inwestycyjnym) wyniosły w 2020 roku 24,75 % ogółu wydatków budżetowych. Biorąc pod uwagę, iż wydatki majątkowe (inwestycyjne) mają charakter prorozwojowy, to ich znaczny udział w strukturze budżetu w ostatnich latach świadczy o właściwym zarządzaniu miastem i kontynuacji działań przyczyniających się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz wizerunku miasta.

Strukturę wydatków w 2020 roku, związanych z bieżącym funkcjonowaniem miasta obrazuje poniższy rysunek.

W dalszym ciągu spośród wydatków bieżących najwyższe koszty ponoszone są w związku z realizowaniem zadań z zakresu pomocy społecznej, gospodarki komunalnej oraz oświaty. Te trzy obszary odpowiadają za ponad 79 % bieżących wydatków budżetowych, o 2 punkty procentowe więcej niż w 2019 roku.

Analiza dokumentów finansowych wskazuje, że nie dokonano przekroczeń zaplanowanych wydatków. Wszelkie zobowiązania finansowe gmina realizowała terminowo przy zachowaniu płynności finansowej w przeciągu całego roku. Wydatkowanie środków następowało zgodnie z zasadą celowości, gospodarności, zasadności, oszczędności w sposób umożliwiający terminową realizację zadań w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W roku sprawozdawczym została zachowana reguła dotycząca realizacji wydatków bieżących – dochodami bieżącymi. Powyższa relacja wskazuje na racjonalne gospodarowanie finansami gminy miasta Chełmży, mające na celu utrzymanie

jak najmniejszych dysproporcji pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. W ustawie o finansach publicznych unormowano podział dochodów i wydatków na bieżące i majątkowe, jednocześnie zastrzegając, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może realizować budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Na tej podstawie wyznacza się wielkość nadwyżki operacyjnej, rozumianej jako różnicę między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi, która pokazuje czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Im większa jest wartość nadwyżki operacyjnej tym większe są możliwości inwestycyjne gminy. Wysokość nadwyżki operacyjnej w 2020 roku wyniosła 6.532.875,80 zł, co umożliwia kontynuację działań inwestycyjnych w kolejnym roku.

2. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna jest najbardziej zróżnicowaną i wszechstronną dziedziną, za którą odpowiada samorząd gminny. Decyduje ona w głównej mierze o jakości życia mieszkańców, w znacznym stopniu też wpływając na koszty utrzymania gospodarstw domowych oraz atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną miasta. Jakość infrastruktury technicznej realizowanej w ramach działań związanych z gospodarką komunalną niewątpliwie jest jednym z głównych kryteriów wykorzystywanych przez mieszkańców dla oceny efektywności zarządzania miastem przez władze samorządowe. Niewątpliwie działania w ramach szeroko rozumianej gospodarki komunalnej są siłą napędową każdej lokalnej społeczności. W kształcie omówionym poniżej obejmuje ona zarówno świadczenie różnego rodzaju świadczenie usług komunalnych, jak i infrastrukturę techniczną niezbędną dla ich realizacji. Spośród zadań własnych gminy mieszczących się w zakresie gospodarki komunalnej mieści się m.in. zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, drogownictwo, odbiór odpadów, oświetlenie ulic, utrzymanie obiektów użyteczności publicznej, utrzymanie ogólnodostępnych terenów publicznych oraz działania w zakresie ochrony środowiska, termomodernizacji i odnawialnych źródeł energii.

Ocenę działań podejmowanych w 2020 roku w sferze gospodarki komunalnej rozpocznie omówienie zadań z zakresu gospodarki wodno- ściekowej. Działalność ta z punktu widzenia rozwoju społeczno- gospodarczego oraz jakości mieszkańców jest na tyle istotna, iż w

ostatnich latach największe nakłady środków finansowych wydatkowano właśnie na rozbudowę i modernizację tej infrastruktury. Aktualna długość użytkowanej sieci wodociągowej wynosi 44,5 km (wzrost o 0,3 km w stosunku do 2019 roku), natomiast długość sieci kanalizacyjnej wynosi 35,55 km. Do sieci wodociągowej podłączonych było na koniec 2020 roku 1.233 nieruchomości (wzrost o 28 nieruchomości w stosunku do poprzedniego roku), natomiast do sieci kanalizacyjnej 1.098 nieruchomości. Zarówno rozbudowa sieci wodociągowej w ślad za postępującym budownictwem mieszkaniowym jednorodzinnym, jak i modernizacja oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej, przyczyniająca się do likwidacji szamb bezodpływowych jest jednym z priorytetów władz samorządowych. W minionym roku kontynuowano oraz podjęto kilka inwestycji z tej dziedziny. Do najważniejszych z nich należy:

- zakończenie inwestycji związanej z rozbudową i modernizacją sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie miasta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, największej w obecnej dobie samorządu pod względem wartości inwestycji w mieście; całkowity koszt inwestycji wynosi 25.755.027 zł, z czego wartość dofinansowania z Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności wyniesie 13.429.834 zł. W 2020 roku wydatkowano na ten cel kwotę 13.017.484 zł, z czego 6.472.592 zł, tj. 49,72 % stanowiły środki unijne, 4.747.013 zł, tj. 36,47 % stanowiły środki własne gminy, natomiast 1.797.879 zł, tj. 13,81 % stanowiły środki pochodzące z pożyczki z NFOŚiGW. Inwestycja objęła 3 zadania tj. budowę kanalizacji na osiedlu pensjonatowym wraz z przebudową i budową kanalizacji w ulicy Kościuszki i Toruńskiej, budowę kanalizacji na osiedlu Górna oraz przebudowę kanalizacji w ul. Sikorskiego. W ramach zadania wybudowano 5,79 km sieci kanalizacji sanitarnej, przebudowano 1,59 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz przebudowano 1,78 km sieci wodociągowej.
- budowa sieci wodociągowej w ulicy Wrzosowej o długości 167 mb. Wartość wykonanych robót wyniosła 25.000 zł.
- Ponadto przedłużono sieć wodociągową w ulicy Żeromskiego o 40 mb, w ulicy Popiełuszki o 60 mb oraz w ulicy Brzechwy o 30 mb. Łączny koszt wykonania tych prac wraz z wcześniejszym wykonaniem projektów budowlanych wyniósł 40.000 zł.
- Kolejnym zadaniem związanym z modernizacją sieci kanalizacyjnej jest wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowej dla przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej

i deszczowej w ul. Mickiewicza, ul. Bł. Juty i ul. Chełmińskiej wraz z przyłączami. Dokumentacja w 2020 roku została wykonana w 90%.

Drugą ważną dziedziną w ramach gospodarki komunalnej, za którą w części odpowiada samorząd gminny jest drogownictwo. Łączna długość dróg zarządzanych przez gminę miasto Chełmża wynosi 27,177 km, z czego nawierzchnię bitumiczną posiada 11,56 km dróg, nawierzchnię z kostki kamiennej 6,85 km dróg, natomiast nawierzchnię gruntową (najczęściej szlakową) posiada 8,77 km dróg. Stan techniczny dróg jest zróżnicowany i jest ściśle powiązany z rodzajem nawierzchni oraz wiekiem tej nawierzchni. Roboty drogowe zmierzające do budowy, modernizacji bądź remontu nawierzchni dróg prowadzone są systematycznie co roku, jednak skala potrzeb w tym zakresie jest nadal bardzo duża. W minionym roku wykonano następujące prace związane z modernizacjami i remontami dróg:

- wykonano projekt budowlany przebudowy ulicy Polnej na odcinku od ul. Dworcowej do ulicy Chełmińskie Przedmieście. Zadanie przygotowywane jest do realizacji w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w 2021 roku. Koszt wykonania dokumentacji wyniósł 24.616 zł.
- w ramach bieżącego utrzymania dróg wykonano remonty częściowe nawierzchni bitumicznych o powierzchni łącznej 484 m², w tym największym zakresie objęto ulice Polną, Dworcową, Hallera, Frelichowskiego i Górną oraz nawieziono na drogi o nawierzchni nieutwardzonej kruszywo mineralne wykonując w ten sposób utwardzenie jezdni o powierzchni 2.400 m² (ulice Ładownia, Szymborskiej i Brzechwy).
- Warto również zauważyć, iż w minionym roku w ramach zadania związanego z modernizacją i rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej wykonano nową nawierzchnię ulicy Kościuszki, na odcinku od ul. Toruńskiej do ul. Słonecznej.

Niezwykle dynamicznym zmianom w ostatnich latach podlega trzecia z ważnych dziedzin z zakresu gospodarki komunalnej tj. gospodarka odpadami. Usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania stałych odpadów komunalnych z terenów gminy miasto Chełmży w 2020 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych świadczył Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmży, na podstawie umowy nr 271/U/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku. Gmina jak dotąd nie objęła zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkanymi. W myśl powyższego to właściciele

nieruchomości niezamieszkanymi zobowiązani są do zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów z terenu nieruchomości. Z kolei właściciele i zarządcy nieruchomości zamieszkanymi zobowiązani są do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w których wskazują liczbę osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość, w oparciu o którą wyliczana jest opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Liczbę osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2017- 2020 obrazuje poniższa ilustracja.

Z powyższego zestawienia można zauważyć, iż od 2020 roku odpady gromadzone są wyłącznie w sposób selektywny. Na przestrzeni czterech ostatnich lat liczba mieszkańców objętych systemem odbioru odpadów komunalnych z terenów zamieszkałych sukcesywnie zmniejszała się, co związane było w głównej mierze ze zmianami sytuacji demograficznej.

Istotne zmiany zachodzą również w zakresie ilości odbieranych od mieszkańców odpadów. Doskonale ilustruje to przedstawiona na kolejnej stronie tabela. Z analizy danych w niej zawartych możemy zauważyć wahania w poszczególnych latach w zakresie ilości odbieranych odpadów. Po spadku ilości zebranych odpadów w 2019 roku w stosunku do 2018 roku (o 7 %), w kolejnym, 2020 roku nastąpił wzrost zebranych odpadów rok do roku o 6%, pomimo spadku liczby osób objętych systemem zbiórki. Analiza rodzajowa zbieranych odpadów wskazuje na systematyczny wzrost masy odpadów

zmieszanych (na przestrzeni ostatniego roku o 137 ton, tj. o 6%). Wzrosty na przestrzeni roku zanotowały wszystkie rodzaje odpadów opakowaniowych tj. tworzywa sztuczne o 59 ton tj. 22 %, papier i tektura o 140 ton, tj. o 109 % oraz szkło o 65 ton tj. o 25 %. Wskazuje to na coraz większe poziom odzyskiwanie odpadów opakowaniowych z masy zmieszanych odpadów komunalnych. Istotny spadek ilości odebranych odpadów na przestrzeni ostatniego roku dotyczył w głównej mierze kategorii odpadów pobudowlanych, których ilość spadła z 1090 t w 2018 roku do 454 t w 2019 roku i do 383 ton w 2020 roku. Tak znaczny spadek ilości dostarczonych odpadów można wytłumaczyć wprowadzeniem limitów na ten rodzaj odpadów zwolnionych z opłat, ponadto stworzenie możliwości w ostatnich latach dowozu tego typu odpadów wywołało zjawisko zwiększonego przywozu do PSZOK-u gruzu, nagromadzonego na nieruchomościach w latach wcześniejszych. Na zbliżonym poziomie utrzymuje się ilość odpadów ulegających biodegradacji, chociaż i w tym wypadku można zauważyć pewną tendencję obniżania ich ilości.

W kwestii osiągnięcia określonych prawem poziomów recyklingu odpadów przewidzianych do ponownego zagospodarowania, to sytuacja w tym zakresie jest zróżnicowana. Za 2020 rok udało się uzyskać wymagane poziomy odzysku dla odpadów ulegających biodegradacji, uzyskano odzysk 100 % (wymagane 65%), dla odpadów pobudowlanych, uzyskano odzysk na poziomie 74% (wymagane 70%). Niestety nie udało się osiągnąć wymaganego poziomu odzysku dla odpadów opakowaniowych, uzyskano poziom 47% (wymagany 50%), pomimo, iż nastąpił w tych frakcjach znaczny wzrost masy zebranych sposób selektywny odpadów, o czym była mowa powyżej.

Tabela 28. Zestawienie odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców miasta Chelmży w latach 2018 - 2020

Kod odpadu	Nazwa odpadu komunalnego	Masa odpadów komunalnych (Mg)		
		2018	2019	2020
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 727,560	2 282,140	2 419,950
15 01 02 20 01 39	Tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych	287,868	272,600	331,240

17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu (inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03)	1 090,720	454,400	383,120
20 01 32*	Leki (inne niż wymienione w 20 01 31)	0,180	0,230	0,090
17 04 05	Żelazo i stal	275,651	1,930	0,694
15 01 07	Opakowania ze szkła	176,340	258,980	323,420
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 329,780	1 238,900	1 203,740
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	328,543	129,480	270,200
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	62,900	52,880	84,140
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	8,876	5,573	6,010
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,944	5,777	7,915
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	8,372	4,040	7,615
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popioły	186,960	397,060	361,660
Ogółem		5 488,992	5 114,460	5 412,349

3. OŚWIATA

Zakładanie i prowadzenie przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów należy do zadań własnych gminy. W praktyce obowiązek ten realizowany jest poprzez sieć utworzonych i utrzymywanych szkół i przedszkoli publicznych. Na terenie gminy miasta Chełmży są to:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 2, ul. Gen. J. Hallera 17;
 - 2) Szkoła Podstawowa Nr 3, ul. ks. P. Skargi 1 ;
 - 3) Szkoła Podstawowa Nr 5, ul. Wszyńskiego 5;
- oraz dwa przedszkola samorządowe:
- 5) Przedszkole Miejskie Nr 1, ul. Bydgoska 9,
 - 6) Przedszkole Miejskie Nr 2, ul Hallera 21

Ponadto na terenie miasta funkcjonują klub dziecięcy „Klub Aniołek” prowadzący działalność opiekuńczo- wychowawczą dla dzieci do 3 roku życia oraz Gminne Niepubliczne Małe Przedszkole. Obok tych placówek działają dwie placówki oświatowe,

dla których organem prowadzącym jest Powiat Toruński, tj. Zespół Szkół w Chełmży, realizujący kształcenie ponadgimnazjalne oraz Zespół Szkół im. Unii Europejskiej w Chełmży, realizujący kształcenie specjalne.

1) Opis działań podejmowanych w 2020 r. zmierzających do poprawy bazy technicznej i dydaktycznej jednostek oświatowych.

1. Remont Sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 3 w Chełmży

Zakres prac remontowych polegał na odłuszczeniu wszystkich elementów drewnianych tj. konstrukcji dachowej, stolarki drzwiowej, boazerii, osłon grzejnikowych, balustrad i drabinek. Wykonano malowanie lakierem podkładowym, naniesiono warstwę pęczniejącą lakierem ogniochronnym na w/w elementy. Naniesiono warstwę nawierzchniową lakieru. Wymieniono istniejące poszycie stropu na płyty ogniochronne, ułożono warstwę gładzi na płyty, zeszkrobano i zmyto powłoki malarskie ze ścian i stropów, cyklinowano posadzkę parkietową, trzykrotnie lakierowano posadzki parkietowe oraz malowano linie.

2. Modernizacja przybudówki w Szkole Podstawowej nr 3 budynek B

W ramach zadania wykonano adaptację pomieszczeń znajdujących się na poziomie 0 i +1 budynku B na cele przedszkola, dokonano rozbiórki istniejącej wewnętrznej klatki schodowej o konstrukcji drewnianej i wybudowano nową klatkę schodową. Przebudowa pomieszczeń polegała na wydzieleniu dodatkowych oddziałów przedszkolnych, składających się z szatni i sali zabaw z bezpośrednim dostępem do węzła sanitarnego, wyposażonego w szereg umywalk, brodzików i natrysków oraz toalety (w tym z dostępem do armatury i urządzeń przystosowanych do korzystania przez osoby niepełnosprawne), pomieszczenia cateringu ze zmywalnią, gabinetem dyrektora i pomieszczeń socjalnych. Niniejsza inwestycja obejmowała także zakup i dostawę niezbędnego wyposażenia dla poszczególnych pomieszczeń.

3. Remont kapitalny dachu w Szkole Podstawowej nr 2.

Zakres robót objął remont pokrycia dachowego o powierzchni 538,35 m² wraz z obróbkami blacharskimi, remont 10 sztuk ozdobnych attyk, odbudowę i udrożnienie kominów polegające na wyprowadzeniu kominów ponad dach oraz naprawę stropodachu po wyprowadzeniu kominów ponad dach.

4. Budowa Sali z łącznikiem dla Szkoły Podstawowej nr 5

Projektowana inwestycja polega na budowie Sali gimnastycznej dla Szkoły Podstawowej nr 5 w Chełmży wraz z łącznikiem, łączącym salę z istniejącym budynkiem szkoły. Realizacja inwestycji obejmuje wykonanie Sali gimnastycznej jako budynku parterowego z dachem dwuspadowym, krytego papą warstwową w formie blachodachówki. Natomiast łącznik projektuje się jako parterowy budynek z dachem jednospadowym. Dach kryty blachodachówką w kolorze czerwieni. Bryłę planowanego budynku oraz elewacje zaprojektowano tak, aby harmonizowały z istniejącą częścią obiektu szkolnego oraz spełniały pozostałe wymagania. Sala gimnastyczna oraz łącznik wykonane zostaną w technologii tradycyjnej- murowanej. Przewidziano budowę pochylni dla osób niepełnosprawnych, umożliwiającej bezpośrednie wejście do Sali przez łącznik. Ponadto inwestycja zakłada zakup niezbędnego wyposażenia dla poszczególnych pomieszczeń w sprzęt i urządzenia warunkujący prawidłowe funkcjonowanie obiektu. Inwestycja jest w toku budowy.

5. Remont w Przedszkolu Miejskim nr 1

Przeprowadzony został w minionym roku kompleksowy remont łazienek i toalet. Wymieniono oświetlenie. Zamontowano nowe oświetlenie dróg ewakuacyjnych.

2. Analizę zmian kadrowych pracowników oświatowych oraz liczby uczniów na przestrzeni roku 2020 (dane porównawcze na koniec 2019 i 2020 lub na początku roku szkolnego 2019/2020 i 2020/2021).

Zmiany kadrowe w latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Stan zatrudnienia w miejskich placówkach oświatowych w latach 2019-2020

Nazwa placówki	Kadra pedagogiczna		Pracownicy niepedagogiczni		Ogółem	
	2019/2020	2020/2021	2019/2020	2019/2020	2019/2020	2020/2021
Szkoła Podstawowa Nr 2	35	39	11	11	46	50
Szkoła Podstawowa Nr 3	40	35	13	8	53	43
Szkoła Podstawowa Nr 5	32	33	9	9	41	42
Przedszkole Miejskie nr 1	21	20	10	11	32	31
Przedszkole Miejskie nr 2	13	19	14	14	27	33
Razem	141	146	57	53	198	199

Z powyższych danych wynika wzrost zatrudnienia o 1 osobę, przy czym wzrost zatrudnienia wśród nauczycieli wyniósł 5 osób przy spadku zatrudnienia pracowników niepedagogicznych o 4 osoby. Z pośród wszystkich nauczycieli, 72 z nich to nauczyciele dyplomowani, 42 to nauczyciele mianowani, 24 to nauczyciele kontraktowi, a 5 to nauczyciele stażyści. Wysoki odsetek nauczycieli dyplomowanych świadczy o dobrym poziomie przygotowania pedagogów do pracy w szkołach i przedszkolach. Nadmienić należy, że znaczna część nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania więcej niż jednego przedmiotu.

Liczbę uczniów w poszczególnych placówkach w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 29. Liczba uczniów i oddziałów w poszczególnych latach szkolnych

ROK SZKOLNY		2019/2020		2020/2021	
l.p.	SZKOŁA	ILOŚĆ ODDZIAŁÓW	LICZBA UCZNIÓW	ILOŚĆ ODDZIAŁÓW	LICZBA UCZNIÓW
1.	SP-2	18+1 „0”	414 +17	18+1 „0”	415 +17
2.	SP-3	17+1 „0”	370 +25	16+1 „0”	340+ 20
3.	SP-5	16	328	16	315
4.	P-1	9	210	9	218
5.	P-2	6	135	6	135
OGÓLEM		68	1507	67	1460

Od 1 września 2020 roku w chełmżyńskich szkołach podstawowych zajęcia rozpoczęło 1070 uczniów w 50 oddziałach. W rezultacie średnia liczba uczniów w oddziale wynosi 21. Opieką przedszkolną objętych było 390 dzieci, w tym 37 dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

3. Analiza wyników nauczania w placówkach oświatowych z uwzględnieniem osiągnięć uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty

W 2020 roku ósmoklasiści mieli pisać egzaminy w terminie 21- 23 kwietnia, ale w związku z pandemią koronawirusa termin egzaminu dla ósmoklasistów został

zamieniony. Egzamin z języka polskiego odbył się 16 czerwca, część matematyczna – 17 czerwca, a język nowożytny – 18 czerwca. Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności zdobyte przez ucznia w szkole podstawowej. Jeśli uczeń z powodów zdrowotnych lub losowych nie mógł przystąpić do egzaminu w powyższych terminach to zdawał je w drugim terminie – 7-9 lipca. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. W latach 2019–2021 ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

1. języka polskiego
2. matematyki
3. języka obcego nowożytnego.

Wynik egzaminu uczniowie poznali 31 lipca. Podczas egzaminów przestrzegano wytycznych sanitarnych opracowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Zgodnie z nimi na egzamin mogła przyjść wyłącznie osoba zdrowa, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną; dotyczyło to zarówno zdających, nauczycieli, jak i innych pracowników szkoły. Na teren szkoły mogły wejść wyłącznie osoby z zakrytymi ustami i nosem. Zakrywanie ust i nosa obowiązywało na terenie całej szkoły, z wyjątkiem sal egzaminacyjnych po zajęciu miejsc przez zdających. Do egzaminu przystąpiło 135 chełmińskich ósmoklasistów. Średni wynik dla miasta wyniósł 52,12 %.

Tabela 31. Średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty w 2020 r.

Przedmiot	Kraj	Województwo	Powiat toruński	Gmina Chelmża	Miasto Chelmża
Język polski	59%	56%	57%	54%	52%
Matematyka	46%	43%	44%	42%	37%
Język angielski	54%	50%	50%	46%	46%

Powyższe wyniki są poniżej średniej krajowej, wojewódzkiej i powiatowej. Na średni wynik miasta Chełmży wpływ miały bardzo niskie wyniki uczniów Szkoły Podstawowej nr 3.

Tabela 32. Rozkład średniego wyniku procentowego z poszczególnych części egzaminu w chełmżyńskich szkołach podstawowych w 2020 roku.

PRZEDMIOT	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5
JĘZYK POLSKI	59%	50%	54%
MATEMATYKA	46%	33%	44%
JĘZYK ANGIELSKI	54%	39%	55%

4. SPORT, REKREACJA i TURYSTYKA

Dziedziny życia wymienione w tytule podlegały jednym z największych ograniczeń i obostrzeń związanych z występowaniem w naszym kraju pandemii SARS-2. Pomimo to kontynuowane było wsparcie finansowe i organizacyjne na rzecz organizacji pozarządowych działających w tych sferach działalności człowieka oraz realizowane były kolejne inwestycje wzbogacające infrastrukturę rekreacyjno- sportową naszego miasta.

Na terenie naszego miasta działa w mniejszej lub większej skali kilkanaście klubów sportowych oraz innych organizacji pozarządowych działających w sferze turystyki lub

rekreacji. Corocznie wspomniane organizacje uzyskują w drodze otwartych konkursów przeprowadzanych w trybie przepisów o pożytku publicznym i wolontariacie dotacje, które są zgodnie z umową przeznaczane na realizację zadania publicznego będącego przedmiotem postępowania konkursowego, jednak środki uzyskane na ten cel są często głównym źródłem utrzymania i funkcjonowania danej organizacji, czy klubu sportowego. W minionym roku organizacje pozarządowe, w tym kluby sportowe, działające w zakresie sportu, rekreacji i turystyki otrzymały z budżetu miasta dotacje w ramach ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie na kwotę 164 tys. zł. Ponadto niektóre kluby sportowe zrzeszające największą grupę zawodników uzyskały z budżetu dotacje na prowadzenie punktów profilaktycznych prowadzących profilaktykę przeciw uzależnieniom. Wysokość wspomnianych pięciu dotacji ze środków profilaktyki alkoholowej w 2020 roku wyniosła 104 tys. zł.

Najważniejszym zadaniem realizowanym w minionym roku z zakresu turystyki i rekreacji była „Budowa boiska sportowego do gry w kajak polo przy Bulwarze 1000- lecia”. Wykonanie przedsięwzięcia w 2020 roku kosztowało 97.109,73 zł, a wykonawcą zadania była firma Elplast + sp. z o.o. z Jastrzębia- Zdroju. Zadanie obejmowało swoim zakresem dostawę około 198 m² pomostu pływającego składającego się z modułów wykonanych z polietylenu o szerokości około 1,55 m wraz z osprzętem do łączenia modułów i uchwytów do zakotwiczenia pomostu za pomocą żerdzi. Poszczególne moduły umożliwiają łączenie ich w dowolny kształt. Moduły boiska zostały przekazane do użytkowania do Klubu Sportowo Turystycznego „KST Włókniarz”.

Kolejnym zadaniem z zakresu rozbudowy infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej w naszym mieście była „Renowacja nawierzchni boiska wielofunkcyjnego – kort tenisowy na Orliku przy ul. 3-go Maja 16A. Wykonawcą zadania była firma ALPINKA z Katowic. Koszt zadania wyniósł 59.901 zł. Zakres zadania objął wymianę zużytej nawierzchni poprzez wykonanie nakładki z nawierzchni SBR, wykonanie natrysku strukturalnego w kolorze ceglastym oraz wymalowanie linii funkcyjnych boiska.

Z racji pandemii i związanych z nią ograniczeń organizacja imprez rekreacyjno- sportowych w minionym roku ograniczyła się w zasadzie do przeprowadzenia kolejnej edycji zawodów Triathlon Energy. Zawody były trzecią edycją tej imprezy w Chełmży. Odbyły się w dniach 15-16 sierpnia 2020 roku. Łącznie w imprezie wzięło udział 247 osób. Impreza organizowana była w ramach cyklu LOTTO Triathlon Energy na trzech dystansach tj. ½ IM,

¼ IM i 1/8 IM. Impreza, która obejmuje rozegranie zawodów w trzech konkurencjach odbywała się w pięknych krajobrazach naszego miasta i okolic. Sama impreza kolejny raz okazała się sukcesem organizacyjnym i doskonałą formą promocji naszego miasta. Oprócz imprez organizowanych bądź współorganizowanych przez Urząd Miasta, szereg imprez o znaczeniu lokalnym organizuje w naszym mieście Ośrodek Sportu i Turystyki. Mają one charakter zarówno cykliczny, jak i jednorazowy.

5. KULTURA

Miniony rok był szczególnie trudny dla instytucji kultury. Ograniczenia wprowadzone w związku z występującą pandemią w znacznym stopniu ograniczały funkcjonowanie instytucji kultury oraz organizację różnego rodzaju imprez kulturalnych, w tym wystaw, koncertów i innych tego typu wydarzeń. Działalność kulturalna w naszym mieście realizowana była w głównej mierze przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną oraz działający w jej strukturach Chełmżyński Ośrodek Kultury, dla których jest to zadanie statutowe. Ponadto przy Bibliotece funkcjonuje również Punkt Informacji Turystycznej realizujący zadania z zakresu promocji i upowszechniania turystyki i krajoznawstwa. Działalność biblioteczną PiMBP w Chełmży realizuje w głównej mierze poprzez udostępnianie zbiorów bibliotecznych. W 2020 roku aktywnie z Biblioteki korzystało 1357 osób, z czego 74,4 % (1009 osób) stanowiły kobiety, natomiast 25,6 % (348 osób) stanowili mężczyźni. Najwięcej stałych i aktywnych czytelników mieściło się w przedziale wiekowym 25-44 lata (361 osób), następnie 45-60 lata (294 osoby) i powyżej 60 roku życia (252 osoby). Najmniejszą aktywnością czytelniczą charakteryzują się najmłodsze grupy czytelników, gdyż w przedziale wieku 13-15 lat to tylko 59 osób, w przedziale wieku 16- 19 lat to 57 osób oraz w przedziale 20- 24 lata to 58 osób.

Księgozbiór Biblioteki pod koniec 2020 roku liczył 3561 woluminów. Liczba zakupionych pozycji książkowych w 2020 roku wyniosła łącznie 768, w tym ze środków własnych 502 pozycje, z ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego 266 pozycji. W 2020 roku ubytkowano 4706 woluminów. Dary od czytelników stanowiły 281 książek. Zbiory specjalne obejmują 6410 pozycji, w tym 250 z nich stanowią audiobooki.. Liczbę udostępnień zbiorów bibliotecznych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 33. Udostępnienia zbiorów bibliotecznych w latach 2019- 2020

Udostępnienia	Ogółem		Na zewnątrz		Na miejscu	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Książki	36735	45489	35655	39803	1080	5686
Czasopisma	2967	3684	1760	892	1207	2792
Zbiory specjalne	3086	7915	2781	183	305	7732
Razem	42788	57088	40196	40878	2592	16210

W 2020 roku z racji ograniczeń związanych z pandemią działalność Biblioteki w obszarze organizacji imprez kulturalnych skupiła się w głównej mierze na organizacji wystaw książkowych w wypożyczalni i czytelnicy, w okresach luzowania obostrzeń, natomiast w okresach większych rygorów sanitarnych, działalność Biblioteki przeniosła się do internetu. W minionym roku w Bibliotece zorganizowano łącznie 18 wystaw książkowych oraz 5 spotkań o charakterze poetycko- literalnym

Ważną część działalności kulturalnej Biblioteki stanowi organizacja konkursów o różnej tematyce. W minionym roku placówka ta zorganizowała .in. kilka konkursów plastycznych, oraz konkurs fotograficzny. Nawiązywała one do różnego rodzaju obchodów m.in. akcji Sprzątania świata, Tygodnia Bibliotek oraz Dni Chełmży. Część z konkursów miała zasięg powiatowy.

Przy Bibliotece funkcjonuje Dyskusyjny Klub Książki, który w 2020 roku, z uwagi na pandemię zorganizował jedynie dwa spotkania.

Istotną rolę w życiu kulturalnym miasta odgrywa Chełmżyński Ośrodek Kultury. W 2020 roku był on organizatorem bądź współorganizatorem szeregu imprez kulturalnych, w tym m.in. przegląd piosenki, 1 koncertu operetkowego oraz koncertu orkiestry Ponadto organizował bądź współorganizował kilkanaście wydarzeń kulturalnych w tym m.in. pokazy kinowe, spotkania plastyczne oraz spotkania ze sztuką.

Kolejną formą działalności w sferze kultury realizowanej przy Chełmżyńskim Ośrodku Kultury jest prowadzenie sekcji zainteresowań. Łącznie w 2019 roku prowadzono 6 sekcji. Były to szachowa, plastyczna, żonglerki, instrumentów dętych i perkusyjnych oraz mażorettek. Ponadto z Ośrodkiem współpracują szkoła tańca, studio aerobiku, klub gier karcianych, Koło Seniora oraz prowadzone są zajęcia ruchowo- taneczne. Kontynuowane są nadal wykłady dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W 2019 roku odbyło się w tym zakresie 6 wykładów, w których uczestniczyło 72 słuchaczy.

Omawiając działania z zakresu kultury nie sposób pominąć realizację przedsięwzięcia pn. „Modernizacja Sali Chełmżyńskiego Ośrodka Kultury przy ulicy Bydgoskiej 7”. Zadanie dotyczyło szeroko rozumianego remontu i modernizacji sali, w tym przebudowy sceny, wymiany instalacji elektrycznej i zakupu wyposażenia. Realizacja inwestycji wpłynęła na poprawę funkcjonalności obiektu i zwiększenie atrakcyjności oferty kulturalnej Chełmżyńskiego Ośrodka Kultury oraz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Juliana Prejsa w Chełmży. W ramach prowadzonych prac przebudowano scenę, w sposób umożliwiający jej wydłużenie poprzez dostawienie dodatkowych 37 podestów scenicznych. Ich konstrukcja umożliwia swobodne łączenie poszczególnych modułów, w zależności od aktualnych potrzeb organizowanego wydarzenia. Ponadto zamontowano nową kurtynę, przeprowadzono renowację zniszczonego parkietu, pomalowano ściany i sufit. Na oknach zainstalowane zostały rolety. W rezultacie zamontowania mat wygłuszających nastąpiła poprawa akustyki wewnątrz sali. Zainstalowano również nowe kratownice do montażu oświetlenia scenicznego.

Modernizacja sali Chełmżyńskiego Ośrodka Kultury pozwoli na wzbogacenie działalności kulturalnej. Nowe wyposażenie pozytywnie wpłynie na funkcjonalność obiektu, umożliwiając pełniejsze wykorzystanie potencjału sali. Organizowane koncerty, spektakle i inne wydarzenia odbywać się będą w bardziej komfortowych warunkach, ułatwiając ich odbiór i podnosząc atrakcyjność oferty. Powyższe wpisuje się w najważniejsze zadanie ChOK, jakim jest popularyzowanie kultury, rozbudzanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności w tym zakresie. Zadanie zrealizowano przy współudziale środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Poddziałania 19.2. Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Niniejsza inwestycja jest jednym z rezultatów wdrażania Strategii Rozwoju Lokalnego

Kierowanego przez Społeczność dla obszaru Lokalnej Grupy Działania Ziemia Gotyku na lata 2016-2023. Całkowita wartość projektu to kwota 329 355,50 zł, z czego wsparcie z EFRROW wyniosło 116 484,00 zł.

6. RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Na koniec 2020 r. w mieście Chełmży zarejestrowanych było 789 bezrobotnych (na koniec 2019 roku – 657 osoby), w tym 474 osób, tj. 60,08 % stanowiły kobiety. Nastąpił więc wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych o 132 osoby, tj. o 18 %. Spośród bezrobotnych jedynie 147 posiadało prawo do zasiłku (rok wcześniej 120 osoby). Należy podkreślić, iż sytuacja na rynku pracy, zarówno lokalnym, jak i poza miastem w minionym roku istotnie pogorszyła się, do czego niewątpliwie przyczyniła się epidemia COVID- 19. Był to więc rok szczególnie, gdyż do tej pory poziom bezrobocia w naszym mieście na przestrzeni już kilkunastu lat systematycznie spadał. Dla przypomnienia, maksymalna liczba bezrobotnych w naszym mieście przekraczała już ponad 2000 osób. Szczegółowe dane ilustrujące sytuację w zakresie bezrobocia w naszym mieście na tle powiatu toruńskiego w ostatnich trzech latach ilustruje poniższa tabela.

Tabela 34. Dane dotyczące zjawiska bezrobocia w Chełmży w latach 2018- 2020

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020 r.			Stan na dzień 31.12.2019 r.			Stan na dzień 31.12.2018 r.		
	Powiat	Miasto Chełmża	Udział bezrobotnych w mieście do ogółu w powiecie %	Powiat	Miasto Chełmża	Udział bezrobotnych w mieście do ogółu w powiecie %	Powiat	Miasto Chełmża	Udział bezrobotnych w mieście do ogółu w powiecie %
Liczba bezrobotnych ogółem, w tym	3787	789	20,8	3269	657	20,1	3845	692	18,0
Kobiety	2343	474	20,23	2022	396	19,58	2388	412	17,25
mężczyźni	1444	315	21,81	1247	261	20,93	1457	280	19,21
z prawem do zasiłku	815	147	18,04	710	120	16,90	814	123	15,11
do 12 miesięcy od ukończenia nauki	127	19	14,96	137	19	13,87	114	17	14,91
bez kwalifikacji zawodowych	1252	286	22,84	1038	248	23,89	1228	255	20,77

do 30 roku życia	1098	221	20,13	1006	197	19,58	1115	203	18,21
powyżej 50 roku życia	754	196	25,99	638	148	23,20	764	165	21,60
długotrwale bezrobotne	1888	392	20,76	1596	315	19,74	2047	376	18,37
posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r. ż.	734	136	18,53	764	134	17,54	859	129	15,02
z wykształceniem wyższym	391	48	12,28	323	38	11,76	331	39	11,78
z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	1193	277	23,22	1025	224	21,85	1316	270	20,52

(dane PUP w Chełmży)

W oparciu o zaprezentowane dane można sformułować kilka wniosków. Po pierwsze liczba bezrobotnych w mieście, o czym była już mowa, w ciągu ostatniego roku wzrosła, co jest zjawiskiem jednostkowym, gdyż wcześniej można było zaobserwować trwałą tendencję spadkową. Oczywiście w głównej mierze, o czym była mowa już wcześniej, przyczyniła się do tego sytuacja społeczno- gospodarcza zaistniała w kontekście światowej epidemii. Na przestrzeni ostatniego roku bezrobocie wśród mieszkańców naszego miasta wzrosło o 132 osoby. W ostatnim roku wzrósł nieznacznie procentowy udział bezrobotnych będących mieszkańcami miasta do ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie, z 20,1 % na koniec 2019 roku do 20,8 % na koniec 2020 roku. Świadczy to o tym, iż wzrost bezrobocia w ciągu ostatniego roku objął w podobnej mierze cały powiat, a nie tylko nasze miasto. Analizując strukturę liczbę bezrobotnych według płci można zauważyć, że w przypadku kobiet wzrost bezrobocia w naszym mieście był niższy niż w skali powiatu, natomiast wśród mężczyzn był wyższy. W przypadku kobiet wzrost liczby bezrobotnych na przestrzeni roku w naszym mieście wyniósł 78 osób, natomiast wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn w ciągu roku wyniósł 54 osoby. Tak więc wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn postępował wolniej.

Wraz ze wzrostem ogólnej liczby bezrobotnych, wzrasta również liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku. Na przestrzeni ostatniego roku wzrosła ona o 27 osób tj. do 147 osób na koniec 2020 roku. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowią 18,6 % ogółu bezrobotnych.

Liczba osób, które pozostają bezrobotne w ciągu 12 miesięcy od ukończenia nauki na koniec 31 grudnia 2020 roku wyniosła 19 osób i mimo pandemii na przestrzeni ostatniego roku nie uległa zmianie.

Z analizy danych można zauważyć znaczny wzrost liczby bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, których liczba zwiększyła się z 248 osób na koniec 2019 roku do 286 osób na koniec 2020 roku.

Liczba bezrobotnych młodych osób do 30 roku życia, w ciągu ostatniego roku również zwiększyła się i wyniosła na koniec 2020 roku 221 osób. Grupa ta stanowi blisko ok. 28 % ogółu bezrobotnych, co wskazuje na stosunkowo wysoki odsetek osób bezrobotnych w tej grupie wiekowej, jednak udział ten na przestrzeni roku zmniejszył się o 2 punkty procentowe. Z kolei w drugiej grupie wiekowej, również szczególnie narażonej na zjawisko bezrobocia, tj. wśród osób powyżej 50 roku życia, można zauważyć wyższy wzrost liczby osób bezrobotnych. W grupie tej liczba bezrobotnych wzrosła w ciągu roku ze 148 do 196 osób tj. o 48 osób czyli 32 % czyli w szybszym tempie niż ogólna liczba bezrobotnych.

Niestety skutki pandemii dotknęły na rynku pracy również osoby bezrobotne legitymujące się wyższym wykształceniem. W tym wypadku w ciągu roku liczba osób bezrobotnych wzrosła z 38 osób w 2019 roku do 48 osób w 2020 roku.

W ostatnim roku nastąpił nieznaczny wzrost (o 2 osoby) kobiet posiadających co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 lat. Może to wskazywać, iż ta grupa społeczna cechuje się względnie stałą stabilnością zawodową.

Pomimo, iż przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia jest zadaniem własnym samorządu powiatowego, to samorząd gminny, mając świadomość skutków społecznych tego problemu podejmuje również działania, których celem jest ograniczenie i łagodzenie tego zjawiska.

W minionym roku podjęte zostały działania zmierzające do utworzenia i uruchomienia Inkubatora Przedsiębiorczości. Będzie to miejsce, gdzie osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą otrzymają wsparcie organizacyjne, będą mogły skorzystać z obsługi prawnej, księgowej, kadrowej oraz będą mogły wynająć na dogodnych warunkach powierzchnię biurową. W lipcu 2018 roku gmina miasto Chełmża przejęła w drodze darowizny od powiatu toruńskiego budynek po byłym szpitalu dziecięcym z przeznaczeniem na adaptację i uruchomienie Inkubatora. Opracowany został program funkcjonalno-użytkowego tego przedsięwzięcia. Program funkcjonalno- użytkowy przewiduje utworzenie 14 pomieszczeń biurowych oraz sali konferencyjnej. Opracowano również dokumentację projektową. Po kilku postępowaniach przetargowych, w styczniu 2021 roku, ostatecznie zawarta została umowa z wykonawcą robót dotyczących modernizacji budynku na potrzeby

Inkubatora Przedsiębiorczości. Umowny termin zakończenia prac ustalono na wrzesień 2021 roku.

7. POMOC SPOŁECZNA

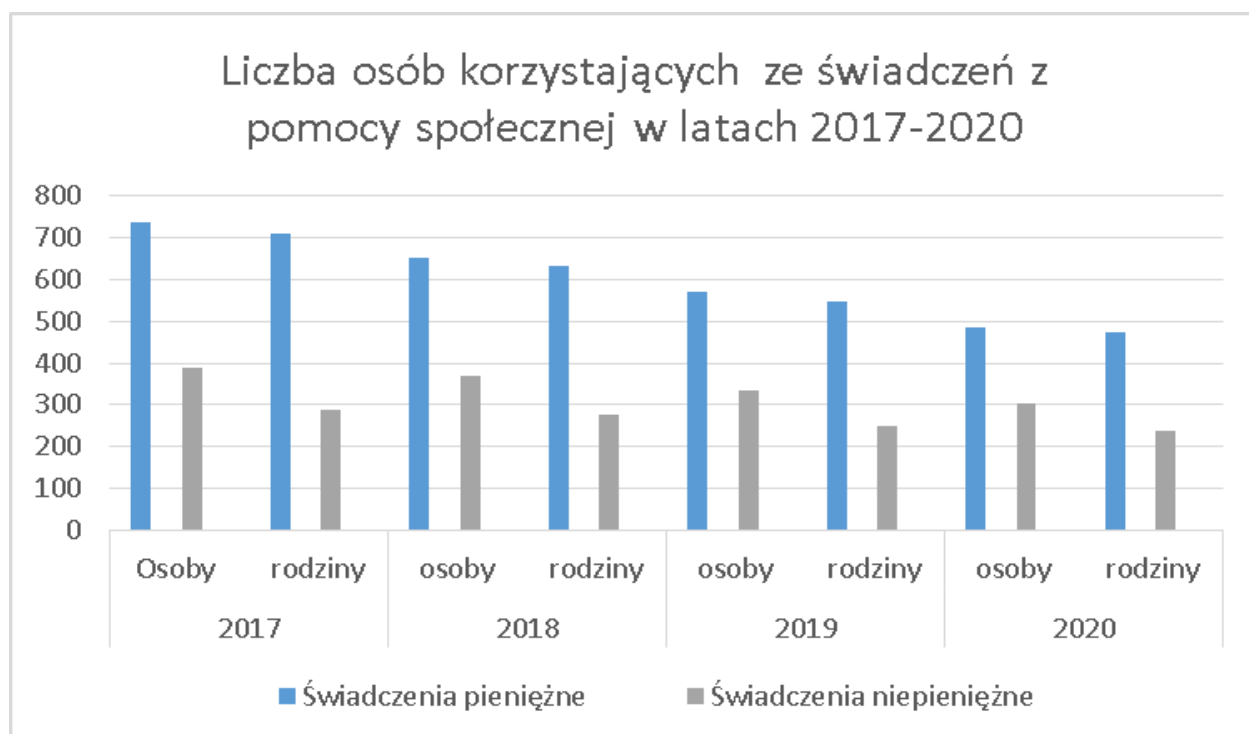
W gminie miasto Chełmża ze wsparcia pomocy społecznej w formie świadczeń w 2020 roku skorzystało 728 osób. Liczba ta w stosunku do 2019 roku zmniejszyła się o 108 osób. Spadek liczby osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej ma charakter trwały, gdyż notowany jest corocznie począwszy już od 2014 roku. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej liczba ta osiągnęła poziom 435 osób, co tym samym oznacza spadek w stosunku do 2019 roku o 50 osób tj. o 10,5%. Spośród korzystających z pomocy społecznej ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych korzystały następujące ilości osób i rodzin:

Tabela 35. Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przyznanych z pomocy społecznej w Chełmży w latach 2017- 2020

Rodzaj świadczenia	2017		2018		2019		2020	
	Osoby	rodziny	osoby	rodziny	osoby	rodziny	osoby	rodziny
Świadc. pieniężne	736	711	652	632	569	546	487	475
Świadc. niepieniężne	389	286	371	276	335	249	302	236

(dane MOPS w Chełmży)

Z powyższego zestawienia zauważalny jest systematyczny spadek liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, i to zarówno z form pieniężnych świadczeń, jak i niepieniężnych. Warto również wskazać, iż w szybszym tempie następuje spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych. W sposób obrazowy tendencje zmian obrazuje poniższy diagram.

Powody udzielania pomocy społecznej w 2020 roku w obrazowy sposób ilustruje poniższa tabela. Nadal głównymi przyczynami udzielania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży są ubóstwo i bezrobocie. Często te dwa czynniki są ze sobą ściśle powiązane i występują w tych samych rodzinach.

Tabela 36. Liczba rodzin objęta wsparciem pomocy społecznej w 2020 roku wg głównych powodów wsparcia

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin - ogółem
Ubóstwo	435
Bezrobocie	329
Długotrwała lub ciężka choroba	212
Niepełnosprawność	167
Potrzeba ochrony macierzyństwa	93
Wielodzietność	60
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	41
Alkoholizm	56

Bezdomność	33
Trudność w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	10
Narkomania	6
Przemoc w rodzinie	2
Sieroctwo	1

(dane MOPS w Chełmży)

Dość liczne są również przypadki udzielania pomocy wynikające występujących w rodzinach ciężkich chorób, niepełnosprawności oraz uzależnień. Najczęściej występują przypadki wsparcia ze środków pomocy społecznej sytuacji związanych z przemocą w rodzinie i sieroctwem. W tych jednak przypadkach, pomimo ich stosunkowo rzadkiego występowania, formy udzielanego wsparcia wykorzystują najbardziej specjalistyczne narzędzia.

Na zbliżonym poziomie do poprzedniego roku kształtuje się liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny. W minionym roku wsparciem tą formą objęte były 22 rodziny, podczas gdy w 2019 roku tą formą wsparcia objęte były 23 rodziny.

Tak jak systematycznie maleje liczba osób i rodzin korzystających z różnych form wsparcia z pomocy społecznej, tak również zmniejsza się wartość udzielanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ilość i wartość poszczególnych świadczeń udzielonych przez Miejskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży w latach 2019- 2020 przedstawia tabela.

Tabela 37. Ilość i kwota wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej w podziale na rodzaje świadczeń w latach 2019- 2020

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE		
Zasilek stały		
Liczba osób	115	98
Kwota świadczeń w złotych	607.461	539.735
Zasilek okresowy		
Liczba osób	384	321
Kwota świadczeń w złotych	1.012.152	929.846
Zasilek celowy		

Liczba osób	423	355
Kwota świadczeń w złotych	276.640	294.742
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE		
Posilek		
Liczba osób	236	209
Kwota świadczeń w złotych	169.229	163.900
Schronienie		
Liczba osób	30	30
Kwota świadczeń w złotych	185.912	193.454
Odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej		
Liczba osób	25	22
Kwota świadczeń	620.323	648.463
Wspieranie rodziny i piecza zastępcza		
Kwota świadczeń	145.432	138.726

(dane MOPS w Chełmży)

8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego przez gminę miasta Chełmży realizowana była w głównej mierze przez Straż Miejską. W 2020 r. Straż Miejska w Chełmży działająca do tej pory w składzie 3 – osobowym, od września ubiegłego roku zwiększyła swoją obsadę do 4 osób. Było to następstwem przejścia jednej strażniczki ze Straży Miejskiej w Toruniu do jednostki w Chełmży. Dzięki temu w IV kwartale minionego roku stworzona została możliwość, z której też skorzystano, organizacji pracy w Straży Miejskiej w systemie dwuzmianowym, w godzinach od 7⁰⁰ do 22⁰⁰. Niewątpliwie nadal obsada kadrowa Straży Miejskiej jest skromna i nieadekwatna do zakresu i skali nałożonych przepisami zadań. Jednak zwiększenie obsady i wprowadzenie drugiej zmiany, w kolejnych latach, winno zaowocować zwiększeniem efektywności i skuteczności podejmowanych przez Straż Miejską w Chełmży działań. Będzie to szczególnie zauważalne w sezonie letnim oraz w okolicach dni świątecznych, kiedy występuje zwiększone zapotrzebowanie na służby patrolowe. Na chwilę obecną, aktualna liczba etatów jest wypadkową możliwości finansowych gminy miasta Chełmży. Ponadto, w celu zwiększenia efektywności działań Straż Miejska w Chełmży

podejmowała wysiłki w zakresie uruchamiania patroli mieszanych złożonych z funkcjonariuszy Straży Miejskiej i Policji.

W 2020 roku Straż Miejska realizowała wszystkie zadania przewidziane dla tej jednostki przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych oraz zawarte w innych przepisach, w tym przepisach prawa miejscowego. Ponadto, w związku z wystąpieniem w 2020 roku ogólnoswiatowej pandemii spowodowanej wirusem SARS COVID-19, znaczną część działań Straży Miejskiej nakierowano na działania profilaktyczne wynikające z przepisów wykonawczych, związanych ze zwalczaniem wspomnianej epidemii. Podobnie jak w latach wcześniejszych, intensywność działań w przedmiocie wykrywania i profilaktyki w poszczególnych rodzajach wykroczeń była znacznie zróżnicowana, a dodatkowo na ich zakres i skalę niewątpliwie wpływały występujące ograniczenia kadrowe.

Największą liczbę wykroczeń ujawnionych w 2020 roku dotyczy wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Wykroczenia te tradycyjnie są na pierwszym miejscu w zakresie ujawnianych zdarzeń. W 2020 roku ujawniono 433 tego typu zdarzenia (wzrost w stosunku do 2019 roku o 84 zdarzenia tj. o 24 %), z czego pouczone 388 osób (wzrost o 29%), 45 osób ukarano mandatem karnym (o 2 więcej niż w 2019 roku) oraz w przypadku 6 osób skierowano wnioski do Sądu. Był to więc kolejny rok, w którym nastąpił wzrost liczby ujawnionych zdarzeń w tej kategorii wykroczeń. W tym zakresie działania Straży Miejskiej wspomagały i uzupełniały podobne działania podejmowane przez Policję. Wzrost liczby ujawnianych zdarzeń może być prawdopodobnie spowodowany dalszym pogorszeniem się postawy użytkowników dróg, a ponadto zwiększeniem kadrowym i pracą dwuzmianową, co poprawiło efektywność działań i wykrywalność tego typu wykroczeń.

Drugą kategorią ujawnianych zdarzeń były wykroczenia dotyczące nieprzestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Liczba ujawnionych zdarzeń z tego zakresu wyniosła 34 14 przypadki i dwu i półkrotnie wzrosła w stosunku do 2019 roku (o 20 tego typu zdarzeń). W stosunku do 17 osób zastosowano pouczenie, 9 osób ukarano mandatem karnym (rok wcześniej jedynie 2 osoby). W tym wypadku można pokusić się o stwierdzenie, iż problem spożywania alkoholu w miejscach publicznych narasta, a sytuacja w tym zakresie niestety pogorszyła się, i to pomimo występowania ograniczeń pandemicznych.

Istotnym obszarem zainteresowania ze strony Straży Miejskiej w Chełmży jest stan czystości miejsc publicznych oraz bezpieczeństwo osób i mienia. W ramach kontroli przestrzegania przez właścicieli psów nałożonych na nich obowiązków, wylegitymowano w minionym roku 10 osób, z czego 9 pouczone, a 1 ukarano mandatem karnym. Na tym samym poziomie utrzymała się liczba zwierząt wywiezionych do Schroniska dla Zwierząt w Toruniu. Łącznie w ubiegłym roku wywieziono 34 psy i koty.

W minionym roku zintensyfikowano współpracę w zakresie wspólnych patroli z Policją. W 2020 roku przeprowadzono łącznie 62 wspólne patrole, podczas gdy rok wcześniej było ich jedynie 31. Współpraca dotyczyła również koordynacji działań prewencyjnych w zakresie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19.

Wzmoczone działania skutkowały również zwiększeniem liczby nałożonych mandatów karnych. Straż Miejska w Chełmży w 2020 roku nałożyła 60 mandatów karnych na kwotę 7.700 zł, podczas gdy rok wcześniej było ich 52 na kwotę 6.200 zł.

Obok działań patrolowych, niezmiennie od lat znaczna część działań podejmowana jest na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez mieszkańców. W omawianym okresie łączna liczba zgłoszeń wyniosła 293 i była mniejsza od liczby zgłoszeń w 2019 roku o 102 zgłoszenia. W głównej mierze dotyczyły one interwencji w sprawie niebezpiecznych zwierząt, zagrożeń w ruchu drogowym spowodowanym niewłaściwym parkowaniem pojazdów oraz zanieczyszczenia środowiska spowodowanego emisją zanieczyszczeń do atmosfery oraz dzikimi wysypiskami odpadów. Pod tym względem problematyka dominujących zgłoszeń była identyczna jak rok wcześniej.

W oparciu o analizę „Sprawozdania Straży Miejskiej w Chełmży za 2020 rok” można zauważyć wzrost ujawnianych wykroczeń. Trudno jednoznacznie stwierdzić, czy wzrost liczby popełnianych na terenie miasta wykroczeń, jest efektem zwiększenia intensywności działań ze strony funkcjonariuszy Straży Miejskiej, czy też pogorszenia się postaw społecznych. Z pewnością intensywność i zakres prowadzonych w minionym roku działań były w dużym stopniu ograniczane koniecznością podejmowania dodatkowych czynności wynikających z sytuacji epidemicznej w kraju.

Z oceny przebiegu służby patrolowej można wywnioskować, iż priorytetowo nadal traktowane są pod kątem patroli tereny wokół placówek oświatowych oraz tereny rekreacyjne

nad Jeziorem Chełmżyńskim. Ponadto szczególny nacisk położono na edukację mieszkańców w zakresie obowiązku sprzątnięcia po swoich czworonogach, w szczególności psach.

W omawianym okresie nie zanotowano uzasadnionych skarg na działania Straży Miejskiej. Należy podkreślić, iż funkcjonariusze Straży Miejskiej w Chełmży aktywnie włączali się w działania z zakresu zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa COVID- 19, w zabezpieczanie miejsc zdarzeń drogowych oraz przy okazji konieczności wprowadzania tymczasowej organizacji ruchu i objazdów.

IX. PODSUMOWANIE

Mam nadzieję, że zawartość przedłożonego Raportu o stanie gminy za 2020 rok w sposób obrazowy i wyczerpujący przedstawiła stan naszej gminy oraz działania podejmowane przez organ wykonawczy w zakresie bieżącej działalności samorządu w minionym roku. Zaprezentowane inwestycje i inne inicjatywy przyczyniają się do kontynuowania stabilnego i systematycznego rozwoju naszego miasta. Jak zawsze prezentacja skupiająca się na konkretnym roku stanowi jedynie pewien wycinek działań, gdyż w większości mają one charakter procesów, które przebiegają w dłuższym horyzoncie czasowym, a efekty działań uzyskiwane są i dostrzegane dopiero po pewnym czasie.

Minione 12 miesięcy było, z uwagi na sytuację epidemiczną w Polsce i naszej gminie, ogromnym wyzwaniem, które odcisnęło swoje piętno w wielu dziedzinach życia, również w tych, za które odpowiada samorząd gminny. Jej skutki były szczególnie odczuwalne, z racji znacznej liczby obostrzeń i ograniczeń, w oświacie, opiece społecznej oraz działalności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej. Nie bez wpływu sytuacja pandemiczna pozostała również na prowadzony szereg inwestycji, w kontekście tempa prowadzonych prac oraz problemów z wyborem wykonawców robót. Pomimo to sądzę, iż ogrom działań podjętych w minionym roku oraz szereg zrealizowanych inwestycji przyczyniło się do poprawy warunków życia mieszkańców Chełmży oraz pozwoliły poprawić atrakcyjność naszego miasta, co winno zwiększyć zainteresowanie nim ze strony inwestorów i turystów.

Z pewnością na tempo i kierunek rozwoju naszego miasta wpływ ma szereg czynników, m.in. takich jak położenie miasta względem większych ośrodków miejskich i szlaków komunikacyjnych, warunki naturalne, czynniki demograficzne oraz struktura społeczno-gospodarcza naszego miasta, skala potrzeb inwestycyjnych będąca następstwem wcześniejszego niedoinwestowania oraz poziom dochodów budżetowych. Zaprezentowane dane wskazują na zrównoważony kierunek zmian naszego miasta i optymalne wykorzystywanie lokalnych warunków.

Mam nadzieję, iż efekty działań podjętych w minionym roku oraz sposób realizacji lokalnych programów i strategii, a także sprawozdanie ze sposobu wykonania uchwał Rady Miejskiej spotkają się z pozytywną oceną odbiorców Raportu, chociaż przy takich ocenach zawsze może rodzić się pewien niedosyt, bo w planach i stawianych sobie celach zawsze chce się więcej dokonać, niż pozwalają na to później uwarunkowania i możliwości, na które nie rzadko nie mamy bezpośredniego wpływu.

Przy tej okazji pragnę podziękować radnym Rady Miejskiej za owocną współpracę, za dyskusje na komisjach i sesjach, za merytoryczną wymianę poglądów. Liczę, że kolejne lata wspólnej pracy zaowocują nowymi pomysłami i inicjatywami w zakresie rozwiązywania problemów naszego miasta. Dziękuję również wszystkim współpracownikom, mieszkańcom, przedsiębiorcom, organizacjom pozarządowym oraz grupom nieformalnym za włączanie się w życie miasta. Bez Waszej inicjatywy, zaangażowania i chęci do działania nie udałooby się zrealizować przedstawionych dokonań. Pragnę również zachęcić do dalszej współpracy na rzecz i dla dobra naszej lokalnej ojczyzny.